

Вуліца-прывід

М_С

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

ЗВЯЗДА

1

САКАВІКА 2017 г.

СЕРАДА

№ 41 (28405)

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

ВЯСНЕ – ДАРОГУ!

Затрымаць моладзь пасля размеркавання

М_С

Як змагаюцца з адходамі

М_С

ЛІЧБА ДНЯ

9 504,7 тыс. чалавек

склала колькасць насельніцтва Беларусі на 1 студзеня гэтага года. У апошнія гады колькасць насельніцтва рэспублікі расце. Так, на 1 студзеня 2015 года было 9 481 тысяча, на 1 студзеня 2016 года — 9 498 тыс. чалавек. Колькасць жыхароў Мінска дасягнула на 1 студзеня 2017 года 1 974,8 тыс. На другім месцы па колькасці насельніцтва — Мінская вобласць (1 423 тыс.). Сярод рэгіёнаў краіны менш за ўсё жыхароў налічваецца ў Гродзенскай вобласці — 1 047,5 тыс. чалавек. Па папярэдніх даных, у Беларусі на 1 студзеня гэтага года пражывалі 4 427 тыс. мужчын і 5 078 тыс. жанчын. У краіне працягваецца працэс урбанізацыі: удзельная вага гарадскога насельніцтва павялічылася за мінулы год з 77,6% да 77,9%.

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 1.03.2017 г.

Долар ЗША		1,8859 ▲
Еўра		1,9973 ▲
Рас. руб.		0,0325 ▲
Укр. грыўня		0,0693 ▼

Мінчанка Ганна БАРКУН з сынамі Андрэем і Мацвеем (у калясцы) засвойваюць азы язды на ролікавых каньках.

Фота Анастасія КЛЕШЧУКА

Новы, сумесны праект «Звязды» і камітэта эканомікі Магілёўскага аблвыканкама прысвечаны Году навукі.

Яго мэта — прасачыць, як на справе ўкараняюцца ў вытворчасць перадавыя ідэі. У яго рамках мы сустрэнемся з вучонымі, таленавітымі кіраўнікамі, адоранымі рацыяналізатарамі, генератарамі ідэй, усімі тымі, дзякуючы каму наша жыццё становіцца больш камфортным і мабільным. Разам з намі вы даведаецеся, як цікавыя праекты нараджаюцца ў светлых галовах нашых суайчыннікаў і што робіцца для таго, каб яны пачалі працаваць на карысць чалавецтва. Магчыма, чыесці прыклады натхняць і нашых чытачоў. Хто ведае, можа ўнутры вас таксама дрэмле геній, якога толькі трэба разбудзіць?

УЗНАГАРОДА ЗА КРЭАТЫЎНАСЦЬ

Мясцовы інавацыйны фонд фінансуе новае і карыснае

Нават самыя лепшыя інавацыйныя праекты могуць застацца на паперы, калі не знайсці на іх сродкі. Вядома, што самі па сабе грошы на галаву не звалюцца, трэба вучыцца іх шукаць. Спонсары, гранты, іншая дапамога — спосабаў шмат. Дзяржава не выключэнне. Яна таксама заахвочвае прадпрыемствы і бізнес, каб яны былі ініцыятыўнымі. Пры аблвыканкамах створаны інавацыйныя фонды, якія могуць прафінансаваць крэатыўную ідэю. Як дзейнічае гэты механізм, мы спыталі ў старшыні камітэта эканомікі Магілёўскага аблвыканкама Руслана СТРАХАРА.

ваў паняцці мясцовых інавацыйных фондаў і рэспубліканскіх, — кажа Руслан Страхар.

СТАР. 4

■ Ліст у нумар

І БЕЗ ГРОШАЙ БЯДА, І З... ГРАШЫМА?

Як пераадолець бар'еры

ў нашай свядомасці і ў нашым жыцці

Выпісваць газету «Звязда» пачаў яшчэ мой бацька Іван Хартонавіч Кароткі. А вось піша вам яго сын, інвалід I групы з дзяцінства. Што прымусяла? Як вы, напэўна, здагадаліся, крыўда.

Некалі за свае ўласныя грошы я купіў аўтамабіль «Ака» з ручным кіраваннем. Наколькі ён мне патрэбен, раскажыце не буду, бо гэта зразумела і так. Скажу толькі, што гэтай машыне, як і ўсякай іншай, патрэбен догляд, а час ад часу — і нейкі рамонт. На чарговы я патраціў пэўную суму грошай, патраціў смела, бо меў надзею, што на спраўнай машыне ў любы час змагу пад'ехаць у ашчадны банк і зняць там працэнты па ўкладзе.

Каб зрабіць гэта, сёлета, 30 студзеня, удваіх з сацыяльнай работніцай мы дабраліся да гарадскога пасёлка Капаткевічы, да ашчаднага банка. А вось далей...

Высветлілася, што выйсці з машыны я там проста не магу: лёд, хіба дзеля адчэпнага, ледзь-ледзь і месцамі пасыпаны пяском.

У выніку сацыяльны работнік пайшла ў касу з маімі дакументамі, але без мяне. Пайшла і амаль адразу вярнулася: сказала, што грошай ёй не даюць, што іх можа атрымаць толькі сам укладчык.

СТАР. 4

ПІШАМ ПРА ТОЕ, ШТО САПРАЎДЫ ВАЖНА, 5 разоў на тыдзень!

Пачалася падпіска на «Звязду» на II квартал 2017 года!

ЗАСТАВАЙЦЕСЯ З НАМІ — БУДЗЕ ЦІКАВА!

Заўважыць і заахвоціць

На ўсе карысныя для краіны распрацоўкі і дасягненні ў галіне навукі і тэхнікі трэба звярнуць сур'ёзную ўвагу

Учора Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка наведаў Рэспубліканскі навукова-практычны цэнтр трансплантацыі органаў і тканак 9-й гарадской клінічнай бальніцы Мінска. Аляксандр Лукашэнка азнаёміўся з распрацоўкамі, вылучанымі ў 2016 годзе на саісканне Дзяржаўнай прэміі ў галіне навукі і тэхнікі.

Фота БЕЛТА

«Трэба паглядзець на ўсіх распрацоўшчыкаў, мы павінны на іх звярнуць сур'ёзную ўвагу. Калі мы не змаглі ім прысвоіць лаўрэатаў дзяржаўнай прэміі, адбярэце гэтыя работы (калі відаць, што эфект каласальны і яна заслугоўвае, прынамсі, увагі), падумайце і ўнясьце мне прапановы, што мы будзем рабіць з гэтымі людзьмі і работамі. Так, усе не павінны дзяржпрэміі атрымліваць, таму што гэта ўжо будзе абязлічванне. Але яны заслугу ўважліва інашага заахочвання», — заўважыў кіраўнік дзяржавы, даручыўшы таксама Адміністрацыі Прэзідэнта прааналізаваць, які эканамічны эфект для краіны прынеслі навуковыя работы, што атрымалі дзяржаўныя прэміі ў папярэднія гады.

Аляксандр Лукашэнка падрабязна азнаёміўся з кожнай работай, якая была вылучана ў 2016 годзе на саісканне Дзяржаўнай прэміі ў галіне навукі і тэхнікі, паведамляе БЕЛТА. Гэта былі распрацоўкі і праекты ў сферы трансплантацыі органаў,

прамысловасці, машынабудавання, сельскай гаспадаркі, нафтаздабычы, будаўніцтва, тэхналогій і гісторыі.

Многія з іх сталі добрым прыкладам імпартазамы і вытворчасці прыправы. Напрыклад, калектыў аўтараў з Нацыянальнай акадэміі навук стварыў банк генетычных рэсурсаў сельскагаспадарчых і лясных раслін для забеспячэння харчовай і біялагічнай бяспекі краіны. Дзякуючы ім цяпер у Беларусі можна будзе вырошчваць гарчыцу, гэта дасць магчымасць прадпрыемствам не імпартаваць яе насенне з-за мяжы для вытворчасці прыправы.

Супрацоўнікі Брэсцкага дзяржаўнага тэхнічнага ўніверсітэта распрацавалі эфектыўную металічную структурную канструкцыю, якая выкарыстоўвалася пры будаўніцтве Летняга амфітэатра ў Віцебску, стадыёна «Спартак» у Магілёве, будынка Нацыянальнага алімпійскага камітэта і «Мінск-Арэны», а таксама іншых

аб'ектаў. Нядаўна беларускія спецыялісты спраектавалі пакрыццё (дах у выглядзе купала) для будынка Траццякоўскай галерэі.

Прэзідэнт зацікавіўся цыклам навуковых работ «Вытокі беларускай дзяржаўнасці: Полацкая і Віцебская землі ў IX—XVIII стагоддзях». Паведаваныя даследаванні паказалі, што беларуская дзяржаўнасць пачала фарміравацца ў сярэдзіне IX стагоддзя — са стварэннем Полацкай зямлі. Станаўленне Полацка ў якасці цэнтра гэтага дзяржаўнага ўтварэння ажыццяўлялася на мясцовай племяннай аснове, у той час як у Ноўгарадзе і Кіеве для гэтага запрашалі варагаў. Нават пазней Полацкія землі, уваходзячы ў склад Вялікага Княства Літоўскага і Рэчы Паспалітай, развіваліся аўтаномна.

Аляксандр Лукашэнка сказаў, што сёння ідзе праца над новымі падручнікамі і гэтыя моманты станаўлення беларускай дзяржавы

ў іх абавязкова трэба адлюстравана. «Трэба прапісаць і ўкараніць у розумы нашых людзей праўду, — падкрэсліў Прэзідэнт. — Тут калі і ёсць нейкі нацыяналізм, то гэта нацыяналізм здаровы».

Кіраўнік дзяржавы таксама правёў паралель з сучаснасцю. «Мы сапраўды сябе стварылі, і з намі лічыліся тады. Усё гэта сугучна і актуальна цяпер, — звярнуў увагу Аляксандр Лукашэнка. — Сёння некаторыя пад выглядам «дармаедства», яшчэ чагосьці спрабуюць гэтую лодку разгайдаць і даказаць нам, што гэта не нашы зямлі, а чыесьці. Таму для нас гэта вельмі актуальна. «Дармаеды» павінны ведаць, што іх проста спрабуюць сёння выкарыстоўваць у самых карысных мэтах, каб разбурыць тое, што ёсць, знішчыць на корані тое, што мы адраділі, каб не даць нам замацавацца».

Падчас наведвання РНПЦ Прэзідэнт азнаёміўся з работай цэнтра, пагутарыў з пацыентамі і даручыў прапрацаваць пытанне аб мэтазгоднасці стварэння ў Беларусі асобнага новага цэнтра трансплантацыі органаў і тканак (сёння ўстанова функцыянуе на базе 9-й клінічнай бальніцы Мінска). Работа па распрацоўцы і ўкараненні тэхналогій трансплантацыі органаў у дзяцей і дарослых у 2016 годзе вылучана на саісканне Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь у галіне навукі і тэхнікі.

■ Парламенцкі дзённік

ІМІДЖ КРАІНЫ

26-я штогадовая сесія Парламенцкай асамблеі АБСЕ ў Мінску — выключна важнае палітычнае мерапрыемства. Пакуль што за ўвесь перыяд нашай незалежнасці ў Беларусі такіх падзей не было. Але прыйшоў час — і гэтым летам да нас завітаюць прадстаўнікі амаль 60 краін — членаў асамблеі. А гэта, па папярэдніх разліках, — амаль 600 чалавек.

Падчас зімовага пасяджэння ПА АБСЕ, што адбылося на мінулым тыдні, наша дэлегацыя сустрэлася з кіраўніцтвам арганізацыі і абмеркавала правядзенне 26-й штогадовай сесіі.

— Я далажыў, што ў нас створаны аргкамітэт, падпісана распараджэнне кіраўніка дзяржавы па гэтай тэме, — паведаміў віцэ-спікер Палаты прадстаўнікоў Баляслаў ПІРШТУК, які ўзначальваў беларускую дэлегацыю ў Вене. — Нашу краіну двойчы наведваў міжнародны сакратарыят, мы вызначылі фармат таго мерапрыемства, якое будзе праходзіць у Мінску. Кіраўніцтва ПА АБСЕ было задаволена гэтай інфармацыяй. Мы чакаем 15—17 сакавіка кіраўнікоў ПА АБСЕ да нас з двухдзённым візітам.

Стаўленне да Беларусі, да нашых парламентарыяў было цёплым. Гэтым разам, адзначаюць нашы дэпутаты, на пасяджэнні Парламенцкай асамблеі ў адрас Рэспублікі Беларусь увагу не гучала ніякай крытыкі. Амаль усе парламентарыі праявілі цікавасць да беларускага стэнда.

— У першы дзень, калі мы пачалі працу, практычна за першую палову дня былі разабраны карты беларускай сталіцы, магніты, лістоўкі, — адзначаў намеснік старшыні Палаты прадстаўнікоў. — Дэпутаты другіх краін вельмі цікавіліся, падыходзілі і ўдакладнялі нюансы. Мы, такім чынам, робім вывад, што пераважна большасць дэпутатаў ПА АБСЕ з велізарнай цікавасцю чакаюць сустрэчы ў Беларусі. Для нас вельмі важна, каб гэтае мерапрыемства прайшло на добрым узроўні.

Надзея ЮШКЕВІЧ. yushkevich@vziazda.by

■ Наша пазіцыя

НЕЛЬГА ІГНАРАВАЦЬ ГІСТАРЫЧНУЮ ПРАЎДУ

У гэтую нядзелю ў Гайнаўцы (Польшча) адбыўся марш памяці гэтак званых «праклятых салдат», якія ў свой час забілі многіх этнічных беларусаў. Андрэй НАУМОВІЧ, старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па правах чалавека, нацыянальных адносінах і сродках масавай інфармацыі, кіраўнік рабочай групы Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па супрацоўніцтве з парламентам Польшчы, падкрэсліў у каментарыі газеце «Звязда», што такі марш увогуле непрымальны.

— У Нацыянальным сходзе Рэспублікі Беларусь з вялікім шкадаваннем успрыняты навіны аб паўторным правядзенні ў польскім горадзе Гайнаўка праварадыкальнага маршу з мэтай гераізацыі асобных дзеячаў польскага падполля 1940—1950-х гадоў, вядомых як «праклятыя салдаты», — адзначаў парламентарый. — Нельга ігнараваць гістарычную праўду аб тым, што на сумленні некаторых з гэтых дзеячаў — дзясяткі мірных жыхароў Падляшша, якія былі знішчаны толькі таму, што належалі да беларускага этнасу. У прыватнасці, мяркую не лішнім нагадаць, што адзін з такіх «палявых камандзіраў» — Рамуальд Райс па мянушцы Буры — аддаў загад аб знішчэнні 60 беларускіх вёсак, у тым ліку аб спалванні жывымі жыхароў вёскі Заляшаны. Хачу нагадаць, што органамі судовай улады Рэспублікі Польшча дзеянні Р. Райса былі афіцыйна прызнаны генацыдам.

Правядзенне маршу, які ўсклава падобных ваенных злачынцаў, у Гайнаўцы — горадзе з беларускай этнічнай большасцю — з'яўляецца, на маю думку, цынічнай правакацыяй, накіраванай на штучнае распальванне варожасці паміж беларусамі і палякамі, нагнацанне напружанасці на нацыянальнай і канфесіянальнай падставе.

Разумеючы, што гэта мерапрыемства праходзіць насуперак меркаванню афіцыйных улад Рэспублікі Польшча, заклікаю польскіх калег-парламентарыяў да катэгарычнага асуджэння падобных правакацый і процідзеяння ім у далейшым

Менш валакіты, больш магчымасцяў

У краіне ўдасканальваецца парадак стварэння і ліквідацыі суб'ектаў гаспадарання. На гэта накіраваны Дэкрэт №2 ад 28 лютага 2017 года, якім уносяцца змяненні ў Дэкрэт №1 ад 16 студзеня 2009 года «Аб дзяржаўнай рэгістрацыі і ліквідацыі (спыненні дзейнасці) суб'ектаў гаспадарання», паведамлі ў прэс-службе беларускага лідара.

У мэтах скарачэння адміністрацыйных працэдур і паскарэння пачатку ажыццяўлення прадпрымальніцкай дзейнасці дэкрэтам прадугледжана магчымасць адкрыцця банкаўскага разліковага рахунку адначасова з рэгістрацыяй суб'екта гаспадарання на падставе прадстаўлення рэгіструючага органа.

Для паляпшэння інвестыцыйнага клімату і адмены залішніх абмежаванняў у ўдзеле юрыдычных і фізічных асоб у стварэнні новых суб'ектаў гаспадарання дэкрэтам выключана абмежаванне па стварэнні даччынага прадпрыемства ў выпадку наяўнасці ў яго заснавальніка не выкананых у тэрмін грамадзянска-прававых абавязкаў.

Змяняецца падыход да працэдур прызнання дзяржаўнай рэгістрацыі суб'ектаў гаспадарання неспраўднай пры прадстаўленні імі ў рэгіструючы орган звестак, якія не адпавядаюць рэчаіснасці. Пры разглядае гэтай катэгорыі спраў судамі падлягаюць уліку характар дапушчаных парушэнняў, наяўнасць уроні і іншыя абставіны, якія маюць значэнне для справы.

Рэгіструючыя органы надзяляюцца правам на ліквідацыю суб'екта гаспадарання, які не ажыццяўляе прадпрымальніцкую дзейнасць на працягу 24 месяцаў запар. Цяпер такое рашэнне прымаецца пры неажыццяўленні названай дзейнасці на працягу 12 месяцаў запар і пры ўмове ненакіравання паведамлення аб прычынах яе неажыццяўлення.

Пры гэтым дэкрэтам трохгадовым тэрмінам абмяжоўваецца права падатковых і іншых уплываважаных органаў на зварот у суд з іскам аб прызнанні дзяржаўнай рэгістрацыі суб'екта гаспадарання неспраўднай, іх ліквідацыі (спыненні дзейнасці), а таксама права суб'ектаў гаспадарання на абскарджанне дзеянняў (бяздзейнасці) рэгіструючых органаў.

Згодна з палажэннямі дэкрэта суб'ект гаспадарання, які прыняў рашэнне аб самаліквідацыі, мае права для праверкі правільнасці вылічэння, своечасовасці і паўнаты выплаты абавязковых плацяжоў у бюджэт заключыць дагавор аказання аўдытарскіх паслуг. Наяўнасць аўдытарскага заключэння і справядзачы дасць магчымасць падатковым і мытным органам, Белдзяржстраху прадставіць рэгіструючаму органу неабходныя для ліквідацыі суб'екта гаспадарання даведкі або звесткі без правядзення яго дадатковых праверак.

Дэкрэтам таксама замацоўваецца магчымасць падачы суб'ектамі гаспадарання дакументаў аб ліквідацыі (спыненні дзейнасці) ў электронным выглядзе і вызначана механізм прыпынення дзейнасці індывідуальных прадпрымальнікаў у сувязі з праходжаннем імі тэрміновай ваеннай або альтэрнатыўнай службы, знаходжаннем ва ўстановах крымінальна-выканаўчай сістэмы.

Дэкрэт, за выключэннем яго асобных палажэнняў, уступае ў сілу праз шэсць месяцаў пасля яго афіцыйнага апублікавання.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

У Японіі шукаюць назву эры праўлення новага імператара

У Японіі паралельна выкарыстоўваюцца дзве сістэмы летазлічэння — еўрапейская і ўласная, па гадах праўлення манархаў. Апошняя ўжываецца ў краіне па меншай меры з VII стагоддзя. Бягучы год, напрыклад, адначасова лічыцца 2017-м і «29-м годам Хэйсэй», як называецца эра царавання цяперашняга імператара Акіхіта, які ўступіў на трон у 1989 годзе. Згодна з заканадаўствам, манарх знаходзіцца на троне пажыццёва, яго адрачэнне не прадугледжваецца. Аднак летам мінулага года Акіхіта публічна даў зразумець, што мае намер датэрмінова пайсці на спачынак з-за сталага ўзросту.

Паводле неафіцыйных звестак, Акіхіта, хутчэй за ўсё, сыдзе ў канцы гэтага года, магчыма, 31 снежня. Прынц Нарухіта ў такім выпадку стане імператарам 1 студзеня 2018 года. Тады ж афіцыйна пачнецца і эра яго царавання з адпаведнай назвай.

Трампа паставіў сабе за работу на пасадзе прэзідэнта ацэнку «пяць з плюсам»

Прэзідэнт ЗША Дональд Трамп ацаніў сваю працу на вышэйшай дзяржаўнай пасадзе на «пяць з плюсам», а ўменне мець зносіны з грамадзянамі краіны — толькі на «тройку». Вынікі першых пяці тыдняў свайго знаходжання ў Белым доме ён падвёў у інтэр-

в'ю тэлекампаніі Fox News.

Адказваючы на просьбу журналістаў паставіць сабе адзнаку за работу на пасадзе прэзідэнта, Трамп без беспадстаўнай сціпласці заявіў, што заслугоўвае «пяцёркі з плюсам». У той жа час ён па ўласнай ініцыятыве прызнаў, што за зносіны з суайчыннікамі яму варта паставіць толькі «тройку з плюсам». «У нас выдатна працуе ўрад, але мы пакуль не змаглі растлумачыць гэта амерыканцам», — сцвярджаў Трамп.

Ён выказаў надзею, што здолее неяк выправіць сітуацыю, калі выступіць з пасланнем «Аб становішчы краіны» на сумесным пасяджэнні абедзвюх палат Кангрэса ЗША.

Масква адмовілася затрымаць падазраваных у забойстве Кім Чэн Нама

Паўднёвая Карэя прасіла Расію затрымаць чатырох паўночнакарэйцаў, якія падазраюцца ў забойстве ў Куала-Лумпуре Кім Чэн Нама — брата лідара КНДР Кім Чэн Ына, аднак Масква не пайшла на гэты крок з-за адсутнасці дастатковых падстаў. Пра гэта паведамляе паўднёвакарэйская газета «Чунан ільба» са спасылкай на дыпламатычную крыніцу.

Па звестках выдання, спецслужбы Паўднёвай Карэі, спрабуючы адрэзаць меркаваным злачынцам шлях да ўцёкаў у Пхеньян, звярнуліся да ўлад Расійскай Федэрацыі з просьбай выявіць іх месцазнаходжанне і затрымаць з мэтай праверкі. «Але расійскі бок адхіліў запят, дазволіўшы ім пакінуць краіну», — сцвярджае газета.

■ Падрабязнасці

Квадракоптар, маштабная сістэма відэаназірання і паліграф

Як мадэрнізуецца міліцэйскае ведамства

Напярэдадні стагадовага юбілею беларускай міліцыі, які будзе адзначацца 4 сакавіка, міністр унутраных спраў Ігар ШУНЕВІЧ правёў вялікую прэс-канферэнцыю. Сярод асноўных пытанняў — аптымізацыя асабовага складу ведамства і актыўнае ўкараненне ў яго работу сучасных тэхналогій.

Міністр падкрэсліў, што афіцэрскі корпус органаў унутраных спраў павінен быць больш кампактным, прафесійным і ўніверсальным. Частка работы, якую могуць выконваць грамадзянскія асобы, а не людзі ў пагонах, будзе пераходзіць да іх, але ў цэлым аптымізацыя закране ўсе міліцэйскія службы. Скарачэнні будуць праходзіць паступова, у ахвотных будзе магчымаць дапрацаваць да пенсіі, але пасля іх сыходу некаторыя пасады будуць ліквідавацца. Да аптымізацыі колькасці служачых падштурхоўвае і навукова-тэхнічны прагрэс. Напрыклад, з некаторымі абавязкамі супрацоўнікаў ДАІ выдатна спраўляюцца аўтаматычныя радары. Цяпер распрацоўваецца праект укаранення адзінай сістэмы відэафіксацыі і маніторынгу грамадскай бяспекі. Паўсюдна ўстаноўленыя камеры змогуць, напрыклад, аўтаматычна ідэнтыфікаваць асобу злачынца, які знаходзіцца ў вышуку, або паведаміць пра пакінуты без нагляду прадмет. Супрацоўніцтва з МНС дазволіць прадухіляць і надзвычайныя сітуацыі.

У найбліжэйшых планах ведамства — увядзенне ў работу квадракоптараў, якія змогуць істотна палегчыць працэс пошуку зніклых у лесе. Што датычыцца тэхналогіі паліграфа, або, прасцей кажучы, дэтэктара лжы, Ігар Шуневіч падкрэсліў, што для ведамства яна далёка не новая і раней выкарыстоўвалася для праверкі супрацоўнікаў, цяпер жа гэта сталі рабіць у разы часцей.

Дар'я КАСКО. kasko@zviazda.by

■ Занятасць

Самыя працавіттыя — 40-гадовыя

Нацыянальны статыстычны камітэт правёў выбарачнае даследаванне дамашніх гаспадарак. Вынікі паказалі, што фактычны ўзровень беспрацоўя за мінулы год склаў 5,8 працэнта ад эканамічна актыўнага насельніцтва.

На канец студзеня 2017 года ў краіне было зарэгістравана 39,9 тысячы грамадзян без работы. Дзве траціны з іх — мужчыны. Амаль чвэрць — асобы ва ўзросце да 30 гадоў. Вяскоўцаў сярод беспрацоўных налічвалася каля 16 працэнтаў. У агульнай колькасці незанятых беларусаў 29 працэнтаў складаюць тыя, хто сышоў з прадпрыемства па ўласным жаданні і пагадненні бакоў, амаль 4 працэнта — звольненыя за парушэнне працоўнай дысцыпліны, 2,4 працэнта — вызваленыя пры ліквідацыі арганізацыі ці скарачэнні колькасці. Узровень занятасці насельніцтва за мінулы год — 66,7 працэнта (у 2015-м гэты паказчык быў 68,1 працэнта). У працаздольным узросце (мужчыны — 16—59 гадоў, жанчыны — 16—54) узровень занятасці склаў амаль 81 працэнт. Максімальная доля працуючых (90 працэнтаў) налічвалася ва ўзроставай групе 40—44 гады.

Усяго ў эканоміцы Беларусі на пачатак 2017 года было занята 4 мільёны 367 тысяч чалавек.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ. lubneuskaya@zviazda.by

■ Здарэнне

Арсенал зброі ў кватэры

Яго выявілі супрацоўнікі крымінальнага вышуку Савецкага РУУС г. Мінска пры падтрымцы байцоў спецадроздзялення «Алмаз». 46-гадовы мужчына незаконна захоўваў дома арсенал зброі часоў Вялікай Айчыннай вайны.

Нідзе не працуючы раней не судзімы грамадзянін захоўваў такую яе колькасць, што можна было ўзброіць невялікае падраздзяленне. Так, падчас агляду ў кватэры аператыўнікі знайшлі: пісталеты-кулямёты ППС, ППШ, Томсана, вінтоўку СВТ, наган, рэвальверы, клінок, кінжал, боепрыпасы, а таксама часткі зброі. Пры затрыманні зламыснік праз акно выкінуў адзін з пісталетаў — браўнінг. Апроч таго, праваахоўнікі знайшлі форму нямецкіх афіцэраў. Як патлумачыў мужчына, усё гэта ён калекцыяніраваў.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@zviazda.by

■ Тры пытанні да ўлады

Наша фішка — гэта ўнікальная экалогія і ініцыятыўныя людзі

Сёлета Клічаў стане сталіцай «Дажынак» Магілёўскай вобласці. Тут адрамантуюць вуліцы і аб'екты сацкультбыту, наведуюць парадак у жылым сектары, больш утульнымі зробіць зялёныя куточки горада. Ужо летася пачалася падрыхтоўка ўязных трас у горад, быў зроблены капітальны рамонт аўтамабільнага мосту цераз Ольсу. Але асноўныя работы яшчэ наперадзе. Пра тое, як ідзе падрыхтоўка да аграрнага свята і чым наогул жыве раён, расказвае старшыня Клічаўскага райвыканкама Францішак ВАШЧЫЛА.

— Францішак Вітольдавіч, наколькі сур'ёзныя перамены адбудуцца ў знешнім выглядзе горада напярэдадні «Дажынак»?

— Перш за ўсё змяняцца цэнтральная плошча, дзе разгорнуцца асноўныя падзеі гэтага фестывалю, і гарадскі парк. На плошчы мы збіраемся стварыць прыгожы горадабудуўнічы ансамбль, рэканструяваць будынк раённага Дома культуры і дзіцячай школы мастацтваў, якія прымыкаюць да яе. На самой плошчы будзе пакладзена каларная плітка, разбіты газоны. На рэканструкцыю Дома культуры пойдзе больш за мільён новых рублёў. Планаем падвесці да яго ўсе камунікацыі, пашырыць сцэну. Зробім усё, каб пасля рэканструкцыі нашы творчыя калектывы, якія, дарэчы, вядомы на агульнанацыянальным узроўні, змаглі працаваць у больш камфортных умовах. Для жыхароў горада стане добрым падарункам магчымаць глядзець тут фільмы ў 3D-фармаце. Для гэтага мы планаем закупаць самае сучаснае абсталяванне. Нарэшце атрымаецца завяршыць рэканструкцыю школы мастацтваў, на гэтыя мэты з абласнога і раённага бюджэтаў плануецца вылучыць больш за 500 тысяч новых рублёў. У парку абновім пешаходныя дарожкі, рэканструюем фантан, добраўпарадкуем дзіцячую пляцоўку. Хочам стварыць алею маладых, масток закаханых, дзе прызначаліся б спатканні, праводзіліся вясельныя фотасесіі. А па перыметры парку збіраемся зрабіць дарожку для язды на роляках каньках і веласіпе-

дах. Думаю, што пасля рэканструкцыі парк стане самым любімым месцам для адпачынку клічаўлян.

Некалькі жылых дамоў без выгод чакае маштабная рэканструкцыя, да іх за кошт бюджэтных сродкаў будуць падведзены камунікацыі. Плануецца правесці бягучы і капітальныя рамонты шматкватэрных дамоў па вуліцах Крываноса, Савецкай, Ленінскай, Сацыялістычнай. На гэтыя мэты вылучаецца 2,4 мільёна рублёў. Цалкам будзе адноўлена дарожнае пакрыццё шэрагу вуліц, пакладзены пешаходныя дарожкі. Яшчэ прыкладна 100 тысяч плануецца пусціць на добраўпарадкаванне дваровых тэрыторый. Спадзяёмся, што ў наведзены парадак каля сваіх дамоў нам дапамогуць і жыхары. Вялікія аб'ёмы работ заплававаны па абнаўленні будынкаў аграгатаўнага каледжа, сярэдняй школы №2, дзіцячай спартыўна-юнацкай школы, бальніцы. Рытууюцца да свята гандлёвыя аб'екты. Наводзіцца парадак у вёсках. Тут глаўноўная задача — скараціць колькасць безгаспадарных, старых і дамоў, якія пустуюць.

— Апошнім часам Клічаў стаў добрай пляцоўкай для рэалізацыі мясцовых ініцыятыў. Якія з іх атрымалі права на жыццё?

— Вельмі прыемна паведаміць, што з 16 заяўленых клічаўлянамі праектаў на конкурс мясцовых ініцыятыў у рамках праекта ЕС-ПРААН «Садзейнічанне развіццю на мясцовым узроўні ў Рэспубліцы Беларусь» перамагло 5. Гэта праект раённага краязнаўчага музея «Творчасць без меж», накіраваны на

развіццё інфраструктуры для вольнага часу і заняткаў спортам, ініцыятывы Бацэвіцкага сельвыканкама «Сельскі музей дрэва ў аграэкасыдзібе «Усохі», цэнтральнай раённай бальніцы «Гема-Лаб» па павышэнні якасці медыцынскіх паслуг, цэнтра дзіцячай творчасці «Пляцоўка здароўя» і сярэдняй школы №2 — «Верміконтэйнер у кожны дом», які дапаможа ўдасканаліць сістэму жыллёва-камунальных паслуг. На рэалізацыю ўсіх гэтых праектаў Клічаў атрымае больш за 97 тысяч долараў.

— Летась Клічаўскі раён заявіў пра сябе правядзеннем прыгожага эка-фестывалю. Як плануецца развіццё гэтага кірунку?

— Эка-арт-фестываль «Астравы Дулебы», які прайшоў у першыя выхадныя дні восені, выклікаў шмат прыемных водгукаў. Госці змаглі ўбачыць рыцарскія баі, спаборніцтвы лучнікаў, рэканструкцыю падзей Другой сусветнай вайны. Клічаўскі край вядомы тым, што ў гады вайны тут быў цэнтр партызанскага руху. Пра гэта нагадвае мемарыяльны комплекс каля вёскі Усакіна і ўстаноўлены партызанскі лагер, адкуль патрыёты здзяйснялі свае дыверсіі пад прыкрыццём тутэйшых лясоў. Лясы — галоўнае наша багацце, яны займаюць 60% тэрыторыі. А гідралагічны заказнік «Астравы Дулебы», які расквітаўся на плошчы больш чым 21,5 тысячы гектараў, наогул унікальная водна-балотная экасістэма. Яна падтрымлівае экалагічны баланс велізарных прыродных тэрыторый, якія калісьці засяляла старадаўняе племя дулебаў. У рамках фестывалю «Астравы Дулебы» адбыўся форум «Сацыяльна-эканамічнае, прыродаахоўнае турысцка-рэкрэацыйнае развіццё Клічаўскага раёна і сумежных тэрыторый». І там ішла гаворка пра тое, што на экалогіі і карысных выкапнях можна і трэба зарабляць. Гэтым мы і збіраемся займацца.

Пытанні задавала Нэлі ЗІГУЛЯ. zigulya@zviazda.by

ФАКТЫ ПАДЗЕІ НАВІНЫ ФАКТЫ ПАДЗЕІ НАВІНЫ

БДПУ РАСПАРАДЗІЎСЯ ПРЭМІЯЙ

Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя М. Танка перадаў Крывіцкаму спецыяльнаму лячэбна-выхаваўчаму прафесійна-тэхнічнаму вучылішчу закрытага тыпу падарункавы сертыфікат на суму 350 базавых велічынь.

Калектыву БДПУ быў узнагароджаны сёлета прэміяй Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь «За духоўнае адраджэнне», а падставай для яе атрымання стала актыўная дзейнасць у гуманітарнай сферы, значны ўклад у развіццё і папулярызацыю валанцёрскага руху сярод студэнцкай моладзі. У найлепшых традыцыях дабрачыннасці рэктарат БДПУ прыняў рашэнне аб перадачы атрыманых грашовых сродкаў тым, хто мае ў іх патрэбу ў найбольшай ступені.

У ходзе візіту ў Крывіцкае вучылішча рэктар БДПУ Аляксандр ЖУК канстатаваў: «Мы, не вагаючыся, прынялі гэта рашэнне. Вы ў сілу розных абставін апынуліся ў складанай жыццёвай сітуацыі. Вам не проста цяпер, але вы яшчэ маладыя, жыццё ваша па-сапраўднаму толькі пачынаецца. Дзяржава падтрымлівае вас і дае магчымаць увайсці ў прафесійнае жыццё падрыхтаванымі. Вы асвойваеце патрэбныя людзям прафесіі маляра, тынкоўшчыка, аўтаслесара. Таму я ўпэўнены, што матэрыяльная дапамога, якую мы вам аказваем, зможа палепшыць не толькі матэрыяльную базу вашай навучальнай установы, а, магчыма, нават дапаможа адкрыць новую спецыяльнасць — плітачнік-абліцоўшчык».

Надзея НІКАЛАЕВА. nk@zviazda.by

ПАЖАР У СПЕЛЕАЛЯЧЭБНІЦЫ

Паведамленне пра загаранне ў адной з палат рэспубліканскай бальніцы спелеалеалячэння ў Салігорску паступіла ў канцы працоўнага дня ад дзяжурнай медсястры.

Прыбыўшы на месца, падраздзяленні ратавальнікаў выявілі слабае задымленне на другім паверсе трохпавярховага корпуса. Згодна з папярэдняй інфармацыяй Мінскага абласнога ўпраўлення МНС, у адной з палат загарэўся кіпяцільнік. У момант узнікнення пажару ўнутры нікога не было. Медроботнікі выкарысталі ўнутраны пажарны кран і справіліся з полымем да прыезду ратавальнікаў. Апошнія разам з персаналам эвакуіравалі з корпуса 54 чалавекі. Ніхто не пацярпеў. Агонь пашкодзіў ложак, тумбачку і пасцельныя рэчы. Мяркуюцца, што кіпяцільнік пакінулі без нагляду.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@zviazda.by

ФЕДЗЬКА ПАЧУЎ ЦЯПЛО

У магілёўскім заасадзе свята — пасля зімовай спячкі прачнуўся мядзведзь.

Па словах дырэктара агралесатэхнічнага каледжа імя К. Арлоўскага Георгія МАЛІНОЎСКАГА, Федзька добра выглядае і з задавальненнем ласуецца булчачкамі з мёдам, смятанкай і варанай рыбкай. Схуднелым ён зусім не выглядае — багатыр вагой 170 кіло. І настрой у яго бадзёры. Высоўвае язык і ліжа лапы.

— Назіраць за насельнікам заасада зараз адно задавальненне, — усміхаецца Георгій Маліноўскі. — Нават з дарогі бачна, як па полі гуляюць статкі зуброў, ланяў. Зіма наогул была для іх лёгкай. Вярблюдзіца Атала нават у маразы не карысталася зімовым домам, які мы спецыяльна пабудавалі для яе. Таксама радуецца вясне. Прыгажуня яшчэ тая, хутка прывязём ёй жаніха.

Па-вясноваму паводзяць сябе і астатнія жыхары заасада. А гэта першая прыкмета, што вясна не за гарамі.

Нэлі ЗІГУЛЯ. zigulya@zviazda.by

АРАНДАВАНЫЯ ІНСТРУМЕНТЫ...

ЗДАВАЎ У ЛАМБАРД

У Савецкі РУУС сталіцы з заявай звярнуліся супрацоўнікі аднаго з салонаў пракуты бытавой тэхнікі. Яны растлумачылі, што да іх для арэнды электраінструментаў двойчы звяртаўся малады чалавек, які пасля не вярнуў абсталяванне ў абумоўлены тэрмін.

Правапарушальнікам быў 27-гадовы непрацуючы мінчанін. Малады чалавек арандаваў у пракаце дріль-шрубавёрт, шліфавальную машынку і перфаратар, аплатаў суткі выкарыстання. Заўтра мужчына зноў звярнуўся ў пракат, дзе арандаваў яшчэ адну шліфавальную машынку і перфаратар, адначасова растлумачыўшы, што ўсё ўзятыя інструменты верне на наступны дзень. Аднак абяцанне сваё мужчына не стрымаў.

У ходзе разбору малады чалавек расказаў, што ўзятыя электраінструменты ён здаў у ламбард. Першы раз грошы ад рэалізацыі выдаткаваў на аплату электраэнергіі, рахунак за якую выявіўся досыць вялікім. На той момант, па словах затрыманнага, неабходных сродкаў для пагашэння запазычанасці ён не меў. Аналагічную аферу мужчына вырашыў затым паўтарыць, а грошы выдаткаваць на асабістыя патрэбы.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@zviazda.by

УЗНАГАРОДА ЗА КРЭАТЫЎНАСЦЬ

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

— Упершыню з'явілася магчымасць накіроўваць гэтыя сродкі не толькі арганізацыям камунальнай уласнасці, але і юрыдычным асобам без ведамаснай падпарадкаванасці, якія знаходзяцца на тэрыторыі вобласці. Прычым вылучаюцца грошы бязвыплатна. За перыяд з 2013 па 2015 гады ў вобласці было выдзелена і засвоена амаль 11 мільёнаў новых рублёў.

— **За кошт чаго фарміруецца гэты фонд і якім чынам размяркоўваюцца яго сродкі?**

— Мясцовы інавацыйны фонд фарміруецца са сродкаў (10% ад падатку на прыбытак), якія адлічваюцца арганізацыямі камунальнай уласнасці ў мясцовы бюджэт. Іх размеркаванне адбываецца на падставе адкрытага конкурснага адбору, які праводзіць (часам нават некалькі разоў у год) аблвыканкам. Вывешваем інфармацыю на нашым сайце, рассылаем яе ва ўсе гарадскія і раённыя выканаўчыя камітэты. На працягу месяца прымаем заяўкі. У аблвыканкаме створана спецыяльная камісія, якая разглядае гэтыя інавацыйныя праекты. У яе ўваходзяць у тым ліку і прадстаўнікі навуковых арганізацый. З 2013 па 2015 гады правам на дапамогу скарысталіся Магілёўскі мясакамбінат, Магілёўская фабрыка марожанага, «Бабуліна крынка», Бабруйскі мясакамбінат, Магілёўская абласная стоматалагічная паліклініка і іншыя. Тая ж «Бабуліна крынка» з дапамогай нашых сродкаў асвоіла выпуск новага прадукту — грэчаскага ёгурту. Для Беларусі гэта была цалкам новая тэхналогія.

— **Якім параметрам павінна адпавядаць інавацыйная знака?**

«Перспектыўным для нас з'яўляецца развіццё прадукцыі на аснове выкарыстання мясцовых відаў сыравіны. Гэта прадукты харчавання, дрэваапрацоўка».

— Размова ідзе пра стварэнне і ўкараненне тэхналогій або прадуктаў абсалютна новых для нашай краіны або сусветнай эканомікі. Калі казаць сцісла, то абавязкова павінна быць новая тэхналогія, дастаткова высокі ўзровень дабаўленай вартасці і экспертнае арыентаванасць.

Як адзін з прыкладаў — праект нашых стоматалагаў па засваенні новай тэхналогіі вырабу няздымнай канструкцыі зубных пратэзаў. Такая ідэя была цікава нам яшчэ і дзякуючы сваёй сацыяльнай значнасці. З дапамогай гэтай тэхналогіі працэс сканіравання зуба можа ажыццяўляцца на адлегласці. Чалавеку неабавязкова ехаць у Магілёў, каб зрабіць злепак. Гэта можна зрабіць па месцы жыхарства, а ў Магілёў прыехаць толькі для таго, каб усталяваць пратэз.

— **Ад чаго залежыць сума, якая выдзяляецца на рэалізацыю праекта?**

— Кожны праект павінен мець адпаведны бізнес-план, які будзе адлюстроўваць сутнасць ідэі, яе інавацыйную накіраванасць. Трэба таксама прапрацаваць рынкі збыту. Паколькі сродкі абмежаваныя, мы выбіраем толькі найлепшыя праекты, абавязкова ўлічваем іх сацыяльны аспект. Але спадзявацца, што фонд цалкам прафінансуе праект, нельга. Трэба, каб прад-

прыемства разлічвала і на свае сродкі.

— **А вы прасочваеце, як гэтыя грошы засвойваюцца?**

— Вядома. Згодна з Указам, мы штогод да 1 красавіка накіроўваем справаздачу па кірунках выкарыстання сродкаў фонду з тлумачальнай запіскай у Дзяржкамтэт па навуцы і тэхналогіях. А камітэт да 15 красавіка робіць справаздачу ў Саўмін. Калі сродкі выкарыстаны не па мэтавым прызначэнні або з парушэннем дзеючага заканадаўства, яны канфісуюцца па рашэнні Камітэта дзяржакантролю або мясцовых фінансавых органаў Мінфіна.

— **Як гэтай формай падтрымкі могуць скарыстацца прадстаўнікі прыватнага бізнесу?**

— У нас ёсць цэлы шэраг яркіх прыкладаў. Магілёўская кампанія «Тэхналіт» ужо некалькі разоў атрымлівала сродкі інавацыйнага фонду. У прыватнасці, на падрыхтоўку і засваенне вытворчасці поршневых кольцаў з спецыяльнага чыгуну з іонаплазменным умацаваннем рабочай паверхні. Яны і самі шмат сродкаў укладваюць у развіццё перадавых ідэй, а наша дапамога дае магчымасць рэалізаваць праекты хутчэй. Такое інавацыйна арыентаванае прадпрыемства ў нас не адно. Дапамогу атрымлівалі прыватныя кампаніі «Дзатар-плюс», «Зернова», «Протас»...

— **А калі прапанова ўжо не ноўхау, калі яна ўжо дзесьці рэалізуецца? Якім чынам вы адсочваеце інавацы ў маштабах краіны?**

— Падмануць нас нельга, мы робім адпаведныя запыты ў Нацыянальны цэнтр маркетынгу і кан'юнктуры цэн наконт таго, ці вырабляецца ў нас такая прадукцыя.

«Размова ідзе пра стварэнне і ўкараненне тэхналогій або прадуктаў абсалютна новых для нашай краіны або сусветнай эканомікі».

Летась 28 лістапада былі ўнесены змяненні ва Указ №357. Раней кожнае міністэрства або канцэрн фарміравалі свае інавацыйныя фонды, а зараз на ўзроўні краіны існуе адзіны цэнтралізаваны інавацыйны фонд. І — абласныя, якія фарміруюцца на месцах. Разам з тым Дзяржкамтэт па навуцы і тэхналогіях гэтым змяненнем зрабіў і больш жорсткімі патрабаванні. Зараз для таго, каб фінансаваць праект, неабходна, каб ён быў уключаны ў дзяржаўную праграму інавацыйнага развіцця Рэспублікі Беларусь.

— **Хто займаецца распрацоўкай інавацыйных праектаў?**

— У першую чаргу ў гэтым зацікаўлены самі арганізацыі. Павінна быць ідэя. Узяць, напрыклад, кампанію «Тэхналіт». Яшчэ ў 2011 годзе яе дырэктар Аляксандр Бадзяка атрымаў высокую дзяржзнагароду за распрацоўку і засваенне цалкам новай для Беларусі тэхналогіі — чы-

гуннага ліцця метадам намарожвання. Прадпрыемства тут працавала паруч з Магілёўскім інстытутам тэхналогіі металаў. Знаходка сапраўды ўнікальная. Уяўляецца, выраб з чыгуну па трываласці не саступае вырабу са сталі.

— **У якой галіне нам не хапае інавацыйных прапаноў?**

— Перспектыўным для нас з'яўляецца развіццё прадукцыі на аснове выкарыстання мясцовых відаў сыравіны. Гэта прадукты харчавання, дрэваапрацоўка. У Магілёве рэалізаваны шэраг буйных праектаў дрэваапрацоўкі на прадпрыемствах новага пакалення «ВМГ Індустры», «Мебелайн», «Кранаспан». Іх інвестары па дапамогу да нас не звярталіся, але з улікам тэхналогій, якія выкарыстоўваюцца на гэтых прадпрыемствах, яны маглі б скарыстацца такім правам. На стадыі ўкаранення новага інавацыйнага праекта знаходзіцца наша вядомае тэкстыльнае прадпрыемства «Магатэкс». Камітэт па навуцы і тэхналогіях звярнуўся ў аблвыканкам з просьбай падтрымаць іх у тым ліку і з мясцовых інавацыйных фондаў. І мы маем намер гэта зрабіць.

Нэлі ЗІГУЛЯ.
zigulya@zviazda.by

І БЕЗ ГРОШАЙ БЯДА, І З... ГРАШЫМА?

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Я па мабільным набраў аператару, сказаў, што я тут, побач, папытайся, ці не змаглі б яны, што называецца, пайсці насустрач: самі выйсці да мяне на вуліцу? У адказ пачуў, што пакідаць працоўныя месцы яны не маюць права (усоды, маўляў, камеры відэаназірання). Таму мне трэба вярнуцца дамоў, аформіць даверанасць на сацыяльнага работніка і прыехаць да іх яшчэ раз.

Мне шкада стала і часу, і бензіну, дый вельмі не хацелася вяртацца без грошай.

Разумеючы гэта, сацыяльная работніца, параіла спыніць машыну каля самага ганка і паспрабаваць такі самому, з яе дапамогай, зайсці ў памяшканне.

Я так і зрабіў: да дзвярэй заставалася ўсёго восем метраў і восем прыступак. Але ногі (не кажучы ўжо пра мыліцы) сталі раз'язджацца на лёдзе, а перспектыва загрымець там мяне зусім не вабіла.

У выніку я застаўся ні з чым, а калі дакладней — з бальчай крўдай.

Вырашыў выказаць яе вышэйшаму банкаўскаму кіраўніцтву, патэлефанаваў у Петрыкаў. Пачуў, што, паводле інструкцыі, грошы і сапраўды нельга аддаваць староннім людзям — патрэбна даверанасць. І адлучацца з працоўных месцаў аператарам таксама нельга. Значыць, мне, каб атрымаць свае ж працэнты, трэба з'ездзіць у сельскі Савет, аформіць даверанасць на сацыяльнага работніка, потым завезці яго ў ашчадную касу, а самому пастаяць пад дзвярыма...

Альбо, маючы на рахунку свае грошы, пайсці да некага пазычаць.

Урэшце якраз гэта я і зрабіў.

Тады навошта праз месяц, і ўжо аддаўшы той доўг, пішу і чаго хачу? Увагі: магчымасці самому зайсці ў магазін, у банк. А калі па нейкіх прычынах яе, такой магчымасці, няма ці стварыць немагчыма, то — звычайнай чалавечнасці: каб можна было патэлефанаваць, і нехта выйшаў да цябе — адказаў на пытанні, дапамог, забраў дакументы...

У тым жа банку ў Капаткевічах дзверы без упора і для калясак завузкілі, на падлозе слізкі лінолеум, пандуса няма. Атрымліваецца, што людзям з інваліднасцю лепш трымаць свае грошы ў нейкай банцы і дома. Ва ўсякім разе тады дастаць іх будзе куды прасцей.

Сяргей Іванавіч Кароткі,
в. Зарэчка, Петрыкаўскі раён.

■ Будзь у курсе!

Сакавік — месяц зніжак у сталіцы

Акцыі «Дзень зніжак» на нехарчовыя тавары пройдуць у гандлёвых арганізацыях Мінска ў сакавіку, паведамлі ў галоўным упраўленні спажывецкага рынку Мінгарвыканкама.

Так, зніжковымі днямі ў ЦУМЕ «Мінск» стануць усе суботы месяца — 4, 25 сакавіка цэны зніжаны на 18%, а 11, 18 сакавіка — на 17%. Універмаг «Беларусь» будзе прадаваць тавары танней на 20% 7, 14, 21, 28 сакавіка, на 22% — 17 сакавіка. «Шчодры дзень» для каханых жанчын арганізуе 2 сакавіка «ГУМ» (зніжкі да 22%), а 16, 23, 30 сакавіка — 20%. ГД «На Нямізе» кожную сераду, суботу, нядзелю і 7 сакавіка (акцыя «Звярніце ўвагу!») будзе рэалізоўваць нехарчовыя тавары са зніжкай 20%.

«Кірмаш» плануе прадаваць тавары са зніжкай 17% 1, 7, 8, 15, 22, 29 сакавіка. У «Старт-Х» зніжка 15% на тавары будзе 1, 6, 15, 22, 29 сакавіка, у «Паўночніцы» — 4, 6, 7, 15, 22, 29 сакавіка (на асобныя групы прамысловых тавараў), у «1000 дробязяў» — 2, 9, 16, 23, 30 сакавіка, у «Вераціцы» (вул. Прытыцкага, 38) — 13, 22, 29 сакавіка. «Гаспадар і Гаспадыня» (прасп. Незалежнасці, 131/1) 15, 22, 29 сакавіка парадзе зніжнем цэн на 20%, «Крышталь» (прасп. Незалежнасці, 39) 1, 4, 5, 15, 22, 29 сакавіка — на 15%. Крамы ГЦ «Сталіца» 8 і 25 сакавіка прапануюць зніжкі ад 5 да 50%.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@zviazda.by

Міжнародныя званкі падаражэюць

31 сакавіка РУП «Белтэлекам» уносіць змяненні ў некаторыя свае тарыфы.

Сярод іх паслугі тэлеграфнай сувязі, міжнародных тэлефонных злучэнняў, пакеты паслуг і даведачна-інфармацыйных паслуг. Змены ў кошце закрануць і некаторыя тарыфныя планы тэлебачання ZALA, а таксама паслугі доступу да сеткі інтэрнэт. Сярэдні памер павышэння кошту складзе 9% да ўзроўню тарыфаў, якія дзейнічалі да апошняга часу.

Як паведамляецца на афіцыйным сайце аператара, павышэнне тарыфаў на паслугі мясцовай і міжнароднай тэлефоннай сувязі, а таксама на паслугі доступу ў лінейна-кабельныя збудаванні, доступу ў сеткі інтэрнэт па гарантанай паласе прапускання і паслугі хостынгу ў 2017 годзе не плануецца.

Надзея НІКАЛАЕВА. nikalaeva@zviazda.by

К СВЕДЕНИЮ АКЦИОНЕРОВ ОАО «БелВитунифарм»

Годовое общее собрание акционеров состоится **31 марта 2017 года** по адресу: Витебский район, дер. Должа, ул. Советская, д. 26А, актовый зал. Регистрация участников будет осуществляться по указанному выше адресу, время регистрации участников собрания пройдет в день проведения собрания, с 9.00 до 11.45. Для регистрации при себе иметь следующие документы: акционеру Общества – паспорт, представителю акционера – паспорт и доверенность. Список лиц, имеющих право на участие в собрании акционеров, составлен на основании реестра владельцев ценных бумаг, сформированного на 1 марта 2017 г.

ПОВЕСТКА ДНЯ СОБРАНИЯ:

1. Об итогах финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2016 год и основных направлениях деятельности Общества на 2017 год.
2. Отчет Наблюдательного совета о работе в 2016 году. Отзыв Наблюдательного совета о годовом балансе Общества.
3. О результатах аудиторской проверки и проверки ревизионной комиссией финансовой и хозяйственной деятельности Общества за 2016 год.
4. Утверждение годового отчета, бухгалтерского баланса, отчета о прибылях и убытках (данных книги учета доходов и расходов) Общества за 2016 год.
5. О распределении прибыли, остающейся в распоряжении Общества (покрытии убытков) и выплате дивидендов за 2016 год.
6. Избрание членов Наблюдательного совета и ревизионной комиссии Общества на 2017 год.
7. Избрание членов Наблюдательного совета и ревизионной комиссии Общества на 2017 год.
8. Об утверждении размеров вознаграждения членам Наблюдательного совета и ревизионной комиссии.
9. Об утверждении корпоративного кодекса Общества.
10. Об установлении вознаграждения членам Наблюдательного совета на 2017 год.
11. Об утверждении порядка и критериев оценки работы Наблюдательного совета и его членов.
12. Внесение изменений и дополнений в Устав Общества.
13. О признании утратившим силу с 01.04.2016 вопроса 12 решения общего собрания акционеров Общества (протокол №13 от 31.03.2016) в связи с принятием Указа Президента Республики Беларусь от 15.03.2016 №97 «О внесении изменений и дополнений в указы Президента Республики Беларусь».

Информация о финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2016 год размещена на сайте www.belvitunifarm.by. С материалами собрания можно ознакомиться в рабочие дни (понедельник – пятница), начиная с 23 марта 2017 г., по месту нахождения Общества в кабинете начальника отдела правовой и кадровой работы с 12.00 до 16.00.

Тел. 8 0212 209390.

УНП 811001710

Наблюдательный совет ОАО «БелВитунифарм»

«Общее собрание кредиторов частного предприятия «Садовая Компания» по вопросу защиты требования Романенко В.М. состоится 09.03.2017 года в 15.00 по адресу:

г. Минск, пр. Победителей, д.101, оф.1, каб.1. Ознакомиться с предъявленными требованиями и выдвинутыми возражениями можно по адресу: г. Минск, пр. Победителей, д. 101, оф. 1, каб. 1, согласовав время с представителем управляющего по тел. 8-017-388-03-25. Более подробная информация имеется на сайте: <http://bankrot.gov.by>

УНП 690758990

НАВІНА Ў НУМАР

Сталіцу чакаюць шматмільярдныя інвестыцыі

За 5 гадоў у эканоміку Мінска плануецца прыцягнуць 38,1 мільярда долараў замежных інвестыцый, заявіў старшыня камітэта эканомікі Мінгарвыканкама Мікалай РАГАШЧУК у рамках прадстаўлення Праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця горада Мінска на 2016–2020 гады падчас сесіі Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў. Удзел у рабоце сесіі прыняў старшыня Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі Міхаіл Мясніковіч.

Фота Надзеі БУЖАН.

«У 2016 годзе Мінск увайшоў у рэйтынг самых перспектывных для інвестыцый еўрапейскіх гарадоў, — адзначыў Мікалай Рагашчук. — Будзе працягвацца рэалізацыя 20 інвестыцыйных праектаў з удзелам замежнага капіталу». Акрамя таго, сёння разглядаюцца магчымыя варыянты супрацоўніцтва з рознымі замежнымі кампаніямі. Прыярытэтным напрамкам з'яўляецца прыцягненне інвестыцый з Кітайскай Народнай Рэспублікі. «Мы чакаем не менш за 100 мільёнаў долараў у год», — падкрэсліў Мікалай Рагашчук.

У знешнеэканамічнай дзейнасці працягнецца актыўная работа па развіцці рынкаў збыту — для дасягнення раўнамернага размеркавання экспартных паставак паміж ЕАЭС, ЕС і краінамі далёкага замежжа. Гэта дазволіць асвоіць новыя рынкі і замацавацца на іх, а таксама скараціць магчымую залежнасць эканамічнага росту горада ад аднаго гольца.

Вынікам дасягнення пастаўленых мэт стане прырост валавога ўнутранага прадукту на 12,5%, а таксама рост рэальнай зароботнай платы насельніцтва на 10%, адзначыў Мікалай Рагашчук.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ.
lukashevich@zviazda.by

ЁСЦЬ ПЫТАННЕ

МЯСТЭЧКА З КАСМІЧНАЙ РЫТОРЫКАЙ

Старшыня сельскага Савета Алена БУРАК (злева) з выхаванцамі дзіцячага садка.

Прыбытковасці спартыўнага комплексу ў Тамашоўцы мог бы паспрыяць... МОСТ

ТАМАШОЎСКИ сельсавет Брэсцкага раёна самы паўднёвы ў Брэсцкай вобласці. А яшчэ ён знаходзіцца ў цесным суседстве з двума дзяржавамі. Да найбліжэйшага польскага горада — каля двух кіламетраў, да адной з украінскіх вёсак — 350 метраў. У аграгарадку Тамашоўка нават няма зямлі пад участкі для будаўніцтва, бо з абодвух бакоў межы падціскаюць, таму людзям прапануюць разглядаць перспектыву будаўніцтва ў суседніх населеных пунктах.

З ДАПАМОГАЙ ЗЕМЛЯКОЎ

Што яшчэ адразу кідаецца ў вочы прыезджаму чалавеку — гэта касмічная рыторыка. Вуліцы Гагарына і Клімука, рэстаран «Космас», спартыўны цэнтр «Зорны»... У школе размешчаны сучасны музей касманаўтыкі. Хто не ведае, думаю, здагадаўся, што апошняе нездарма. З Камароўкі, вёскі названага сельсавета, паходзіць наш касманаўт, Герой Савецкага Саюза, Пётр Клімук. А школьным таварышам Пятра Ільіча з'яўляецца Герой Беларусі Пётр Пракаповіч. Што і казаць, пашанцавала мясцінам з

землякамі. Пашанцавала ў тым сэнсе, што названыя выхадцы не толькі праславілі малую радзіму, але і грунтоўна дапамаглі з яе росквітам.

Таму аграгарадок Тамашоўка можна назваць адным з самых прыгожых на Брэстчыне. У інфраструктуру населенага пункта ўкладзены немалыя сродкі. Узведзена сучаснае камфортнае жыллё. Пры добраўпарадкаванні цэнтра вёскі ўдала выкарысталі яе прыродныя ландшафты — атрымалася кампазіцыя з мосцікам праз вадаём, якая стала ўлюбёным месцам жыхароў.

4
стар.

ЗАГАДАНА ЗАТРЫМАЦЬ!

ТЭМА ДНЯ

Як моладзь спакушаюць застацца пасля адпрацоўкі размеркавання

На слова «размеркаванне» студэнты апошняга курса рэагуюць нервова. Бо вольніца скончылася і прыходзіць «расплата» за бюджэтнае навучанне. Для многіх гэта стрэс — пасля вучобы ў вялікім горадзе ехаць адпрацоўваць, як той казаў, у вірах на юрах. Многія маладыя спецыялісты, адбыўшы там свае два гады, імчаць назад: да ўлюбёных кавярняў, гіпермаркетаў і дзелавітай мегаполіснай мітусні. Не паспее адзін учораўні студэнт набрацца досведу, як на яго месца прыходзіць чарговы. Як спыніць гэты кругаварот? Ці рэальна затрымаць моладзь у маленькім горадзе пасля адпрацоўкі? Якія сацыяльныя «пернікі» патрэбныя, каб яна заставалася на перыферыі? І чаму многія з'язджаюць нягледзячы ні на што? Адказ на гэта пытанне мы шукалі ў Ельску.

ЗВЯЗДА

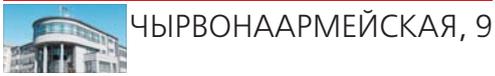
Хата, крама і бильярд

Ускраіна Беларусі, далёка ад абласнога цэнтра Гомеля і тым больш ад сталіцы. Плюс ёсць забруджаныя радыяцыйнай тэрыторыі. Насельніцтва горада і раёна — усяго 15 тысяч чалавек. Сукупнасць гэтых фактараў робіць праблему «затрымання» маладых спецыялістаў надзвычай актуальнай для Ельска. «Штогод да нас прыбывае па размеркаванні 70–100 чалавек. Пераважна ў сферы адукацыі, медыцыны, сельскай і лясной гаспадаркі, — расказвае **Вікторыя БАК-ЛАН**, галоўны спецыяліст аддзела ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Ельскага райвыканкама. — Мы іх запрашаем на сустрэчу з кіраўніцтвам горада і раёна, прапануем кансультацыйную дапамогу. І кожны можа звярнуцца са сваімі пытаннямі. Свае метады работы з маладымі спецыялістамі ёсць і на кожным прадпрыемстве або ва ўстанове».

2
стар.

5

ЧЫРВОНААРМЕЙСКАЯ, 9

ВЫХАД З ЦЕНЮ

Лепш легалізаваць сваю
ЗАНЯТАСЦЬ

Марыяна ШЧОТКІНА, намеснік старшыні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларуса, правяла асабісты прыём грамадзян у адміністрацыі Кастрычніцкага раёна Мінска.

Да віцэ-спікера звярнуліся 14 жыхароў сталіцы. Большасць з іх хваліла пытанне аб вызваленні ад выплаты збору на фінансаванне дзяржаўных выдаткаў у сувязі з цяжкай жыццёвай сітуацыяй. Акрамя таго, грамадзянамі падымаліся праблемы, якія датычацца працаўладкавання, пенсійнага забеспячэння, жылля, транспартных зносін, аплаты жыллёва-камунальных паслуг.

Адзін з заяўнікаў, Андрэй Анатолевіч, з 2000 года працаваў у прыватніка без афіцыйнага афармлення, а ў 2014 годзе застаўся без работы, у яго паслугах наймальнік больш не меў патрэбы. Па словах мінчаніна, на афіцыйную працу ён і не спрабаваў уладкавацца, паколькі не меў нават працоўнай кніжкі і дакументаў, якія пацвярджаюць б кваліфікацыю (спецыяльнасць). Збор, дарэчы, Андрэй Анатолевіч ужо аплаціў, паколькі мае пабочныя заробкі.

Марыяна Шчоткіна параіла мужчыну звярнуцца ў цэнтр занятасці, зарэгістравацца ў якасці беспрацоўнага, атрымаць накіраванне на прафпадрахтоўку, прайсці навучанне прафесіі (выбар даволі шырокі — 120 спецыяльнасцяў) і пасля легалізавацца на рынку працы. Віцэ-спікер падкрэсліла, што адна з мэт Дэкрэта №3 заключаецца ў тым, каб стымуляваць людзей, якія працуюць на цэнавым рынку працы, легалізаваць сваю занятасць.

Тыдзень для Марыяны Шчоткінай выдаўся багаты на сустрэчы з выбаршчыкамі. У мінулую суботу, 25 лютага, віцэ-спікер правяла яшчэ і прамую тэлефонную лінію на тэму «Правапрымяняльная практыка законаў Рэспублікі Беларусь у сацыяльна-працоўнай сферы».

КІРМАШОВЫЯ ПЫТАННІ

Як парламентары рыхтуюцца да Форуму рэгіёнаў?

Пад кіраўніцтвам старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па эканоміцы, бюджэце і фінансах Уладзіміра ПАНЦЮХОВА адбылася нарада па пытаннях арганізацыі спецыялізаванай выстаўкі і кірмашу-продажу ў ходзе чацвёртага Форуму рэгіёнаў Беларусі і Расіі, які пройдзе 29—30 чэрвеня ў Маскве.

Удзельнікі нарады абмеркавалі праект канцэпцыі беларускай экспазіцыі, склад арганізацыі — удзельнікаў кірмашу-продажу, а таксама іншыя пытанні, звязаныя з падрыхтоўкай і правядзеннем мерапрыемстваў форуму.

АД ДЭПУТАТА ШМАТ ЗАЛЕЖЫЦЬ

Перш за ўсё гэта датычыцца
развіцця краіны

На мінулым тыдні намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні Святлана ГЕРАСІМОВІЧ узляў ўдзел у рабоце сесіі Маладзечанскага раённага Савета дэпутатаў.

Падчас сесіі была заслухана справаздача аб рабоце Маладзечанскага раённага выканаўчага камітэта па сацыяльна-эканамічным развіцці раёна ў 2016 годзе, а таксама зацверджана справаздача аб выкананні раённага бюджэту за мінулы год. Падчас свайго выступлення Святлана Герасімовіч звярнула ўвагу на ролю мясцовых Саветаў дэпутатаў, дэпутацкіх груп, маніторынгавых груп у рэалізацыі прыярытэтаў, прадугледжаных асноўнымі палажэннямі Праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны на 2016—2020 гады, ухваленай пятым Усебеларускім народным сходам.

Вераніка ПУСТАВІТ. pustavit@zviazda.by

НАД ЧЫМ ПРАЦУЕМ

НЯЗНАЧНЫХ ЗМЕН НЕ БЫВАЕ

Як дэпутаты ўдасканалюць дзеючыя нарматыўныя акты

У лютым мінулага года быў выдадзены акт кіраўніка дзяржавы па ўдасканаленні работы з адабранай, арыштаванай або накіраванай у даход дзяржавы маёмасцю. У сувязі з гэтым у Палату прадстаўнікоў паступіў праект закона, што ўносіць змены і дапаўненні ў некаторыя нарматыўныя акты нашай краіны. Ён ужо прыняты ў першым чытанні, цяпер ідзе падрыхтоўка да другога.

Нядаўна на Мінскай рэгіянальнай мытнай камісіі Палаты прадстаўнікоў па правах чалавека, нацыянальных адносінах і сродках масавай інфармацыі: дэпутаты рыхтуюць вышэйназваны праект да разгляду ў другім чытанні.

Валянціна РАЖАНЕЦ, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па правах чалавека, нацыянальных адносінах і сродках масавай інфармацыі, кыруе праект гэтага нарматыўнага акта.

— Ён распрацаваны з мэтай прывядзення ў адпаведнасць з ужо дзеючым указам Прэзідэнта, — адзначыла яна. — Прадугледжана скасаванне камісіі па працы з канфіскаванай або арыштаванай маёмасцю, перадача іх функцыі дэпартаменту

па гуманітарнай дзейнасці Упраўлення справамі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь. У сувязі з гэтым уносяцца карэктывы ў законы аб паштовай сувязі і аб мытным рэгуляванні. Змены носяць карэктуючы характар, тым не менш у рамках работы па падрыхтоўцы законапраекта да другога чытання наша камісія правяла выязное пашыранае пасяджэнне, каб дэталёва пазнаёміцца з правапрымяняльнай практыкай. Безумоўна, гэта дапаможа больш якасна падрыхтаваць законапраект да другога чытання.

Аляксандр ВАЛІЕЎ, начальнік Мінскай рэгіянальнай мытні, падкрэсліў, што мытна пастаянна кантактуе з заканадаўчай уладай — у прыватнасці, з дэпутатамі Палаты прадстаўнікоў.

— Глыбіннае разуменне тых праблем, якія ў законапраектах павінны быць урэгуляванымі, вельмі важнае для парламентарыяў, — лічыць ён. — Сёння ў нашай галіне так дынамічна развіваецца заканадаўства і нацыянальнае, і наднацыянальнае, што меркаваць, што будзе актуальным заўтра, нельга. Мы са свайго боку таксама развіваемся дастаткова дынамічна, праводзім шэраг эксперыментальных і рэарганізуем сваю працу такім чынам,

каб гэта было хутчэй і якасней, каб было зручна для бізнесу. Што да змянення прававой асновы нашай працы, то, на маю думку, было б эфектыўна як мага часцей праводзіць падобныя сустрэчы.

Алена КАЛЕСНІК, намеснік кіраўніка фінансаво-эканамічнага ўпраўлення Дзяржаўнага мытнага камітэта, расказала пра асаблівасці работы тых сфер мытні, якія закранаюцца законапраектам.

— У нас дзве мытні займаюцца міжнароднымі паштовымі адпраўленнямі. Нягледзячы на зніжэнне нормаў бяспшліннага ўвозу — да 22 еўра і да 10 кілаграмаў на месяц, усё роўна бачым, што дынаміка тым не менш становіцца. Вырасла і колькасць увезеных тавараў, і сума налічаных мытных плацяжоў.

Мы з'яўляемся праваахоўнымі органамі, органамі дазвання па шэрагу артыкулаў Крымінальнага кодэкса. У адпаведнасці з новым законам аб аперацыйна-вышуковай дзейнасці з 2015 года мы надзелены правам здзяйсняць падобную дзейнасць у поўным аб'ёме дзеля аховы нацыянальнай бяспекі. Так, мытна рэгулярна рэчыўляе і затрымлівае наркатычныя рэчывы, зброю і боепрыпасы.

Надзея ЮШКЕВІЧ. yushkevich@zviazda.by

Урач Святлана ВАСІЛЕЎСКАЯ пасля адпрацоўкі засталася ў Ельску і не шкадуе аб гэтым.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС»)

Адзін з галоўных «козыраў», якімі карыстаюцца кіраўнікі тутэйшых арганізацый, каб затрымаць моладзь, — гэта жыллё. Нехта выдзяляе ведамасныя кватэры, нехта кампенсуе работніку кошт здымнай «хаты». Расцэнкі на арэнду ў параўнанні са сталіцай проста смешныя: аднапакаёўка можна зняць за \$25—30 плюс камунальныя. Будуюцца і новыя шматкватэрныя дамы: у іх жывуць пераважна сем'і, што атрымалі льготны крэдыт на будаўніцтва. У горадзе ўзнік цэлы мікрараён, які так і называецца — «Маладзёжны».

Дах над галавой — гэта важна. Ды пасля працы хочацца і недзе адпачыць. І пажадана культурна, а не ў завугольці за крамай ці ў парку на лаўцы. «І ў горадзе, і ў вёсках у нас ёсць установы культуры, — расказвае Вікторыя Баклан. — А ў Ельску таксама працуюць кінатэатр з б'льярднай залай, спартыўны комплекс, аматарская танцавальная студыя. Ёсць рэстаран, тры кавярні, буйны сеткавы гастронам. Гандаль нехарчовымі таварамі даволі развіты за кошт прыватнага прадпрыемальніцтва. А яшчэ моладзь актыўна карыстаецца інтэрнэт-крамамі».

Меншы горад — большыя перспектывы?

Што да кар'ерных перспектыв, то ў невялікім горадзе талковы хлопец або дзяўчына можа «прабіцца» хутчэй: тут меншая канкурэнцыя. «Гэта нармальная практыка, калі доктар, адпрацаваўшы 2—3 гады і набраўшыся вопыту, ідзе на павышэнне, — тлумачыць **Наталля ЦІШКОВА, галоўны ўрач Ельскай цэнтральнай раённай бальніцы,** — і атрымлівае больш адказную пасаду. Дый на «старце» сярэдняя зарплата маладога спецыяліста-ўрача ў нашай установе — 950 рублёў. Як нам гэта ўдаецца? Падцягваем усё рэсурсы: «кантрактныя», прэмія, даплата за інтэнсіўнасць і г. д. Хоць і нагрузка даволі вялікая. Але заробак многіх заахвочвае заставацца. Плюс даём службовае жыллё».

Урач-анэстэзіялаг-рэаніматалаг Святлана Васілеўская яшчэ не так даўно лічылася маладым спецыялістам. Сама родам з вёскі ў Калінкавіцкім раёне, а медуніверсітэт скончыла ў Гродне. Святлана ўжо была замужам, калі атрымала размеркаванне ў Ельскі раён. «Муж на той момант працаваў у Гродне інжынерам-праекціроўшчыкам, — расказвае доктар. — Свайго жылля там у нас не было, а я ўжо чакала дзіця. А тут далі службовую кватэру. І мы з мужам вырашылі пераехаць у Ельск. Ён уладкаваўся на Мазырскі нафтаперапрацоўчы завод: і калектыву добры, і зарплата давальная. Купілі машыну — і муж ездзіць на працу ў Мазыр».

«Я выбіраю мегаполіс!»

Аргументы на карысць таго, каб застацца ў Ельску, зразумелыя: цішыня, недарагое жыллё, небагагая інфраструктура. А калі яшчэ і з зарплатай не пакрыўдзілі, то можна жыць як у Бога за плячы-

ЗАГАДАНА ЗАТРЫМАЦЬ!

ма. Аднак у тых, хто з'язджае, ёсць аргументы не менш важкія. Караліна нарадзілася і вырасла ў Ельску. Скончыўшы Мазырскі педуніверсітэт, адпрацавала два гады на малой радзіме. Пасля дзяўчына пераехала ў Мінск, дзе таксама працуе па спецыяльнасці, бо лічыць настаўніцтва сваім прызваннем. Родны Ельск згадвае з настальгіяй, але вяртацца туды не спяшаецца. Больш таго: рашэнне з'ехаць адтуль саспела ў яе яшчэ да паступлення ў ВНУ. «Па-першае, я чалавек амбітны, а ў малым гарадку мне асабліва няма куды расці, — кажа малады педагог. — Па-другое, як і любая дзяўчына, я задумваюся пра сям'ю і дзяцей. А ў Ельску варты ўвагі мужчыны даўно жанатыя. У мегаполісе больш магчыма знайсці сваю «палавінку». Па-трэцяе, у маленькім горадзе ты нібы пад лупай. А ў Мінску нікому няма да цябе справы».

Ці ёсць, на думку Караліны, плюсы ў маленькага горада? «У Ельску дзеці і іх бацькі ставяцца да настаўнікаў з большай павагай, — сцвярджае дзяўчына. — А сталічныя школьнікі больш ведаюць пра свае правы, чым пра абавязкі. Акрамя таго, Ельск — гэта пацярпелы ад Чарнобыля раён. Два разы на год я разам з вучнямі ездзіла ў санаторый. Але ў Мінску ў мяне больш прасторы для развіцця. Як класны кіраўнік, я бываю з вучнямі ў тэатрах, музеях, на спартыўных арэнах. І праблема, куды схадзіць у свой вольны час, таксама не паўстае. Таму я выбіраю тлум мегаполіса».

Сярод мінусаў сталічнага жыцця Караліна адзначае дарагоўлю жылля. За арэнду сціплага пакойчыка настаўніца аддае палову свайго невялікай зарплаты. Дзяўчына суцяшае сябе тым, што не ўсё прыходзіць адразу. «Калі атрымаю катэгорыю, то і заробак вырасце. А пакуль можна і пацярпець крыху. Галоўнае, што ў мяне ёсць мэта».

Незваротныя страты

З аднаго боку, 60—70 працэнтаў ураджэнцаў Ельшчыны, адвучыўшыся ў іншых гарадах, вяртаюцца па размеркаванні на малую радзіму, нараджаюць дзяцей і пускаюць тут «карані». (І гэта добры паказчык для горада з насельніцтвам менш за 10 тысяч чалавек.) Даступнае жыллё і небагадая для райцэнтра інфраструктура — як кажуць, лепей сініца ў руцэ, чым журавель у небе. Дый аднымі «пернікамі» ўчарашняга маладога спецыяліста на перыферыі не затрымаеш. Бо ўсё вызначаецца менталітэтам чалавека. Камусьці даспадобы няспешлівасць правінцыйнага жыцця. Іншых — хоць ты пабудуй ім катэдж з басейнам і верталётнай пляцоўкай — вабяць агні вялікага горада. Таму 30—40 працэнтаў тых, хто з'ехаў, — гэта незваротныя «страты», з якімі вярта змірыцца. Правінцыя заўсёды жывіла людскімі рэсурсамі вялікія гарады. І людзі родам з глыбінкі часта дасягаюць у мегаполісах немалых поспехаў. Бо сітуацыя «панці прапаў» прымушае варушыцца. Таму перыферыя з яе нібыта адсутнасцю перспектывы — сапраўдная «кузня» маладых і ініцыятыўных кадраў. Кадраў, што імкнуцца даказаць: мы таксама не абораў хлеб кроім. Але для падтрымання ў гэтай кузні «агню» патрэбныя рэсурсы: жыллё, даплаты да заробку і дадатковыя льготы. Каб ствараліся новыя сем'і, нараджаліся дзеці. Аднак ці кожны раён і ці кожнае прадпрыемства на перыферыі можа дазволіць сабе гэтую раскошу — «пернікі» для маладых?

Валянцін БОЙКА. boika@zviazda.by

Ад банкруцтва да здараўлення — адзін крок?

Сенатар аб тым, што варта зрабіць, каб адказ на гэтае пытанне быў станоўчым

У крызіс самыя стойкія прадпрымальнікі не тонуць, а выплываюць на паверхню па свежае паветра, пераарыентуючы вытворчасць пад новыя патрэбы рынку. І па жыцці так: хтосьці ў неспрыяльных абставінах апусае рукі, а хтосьці да апошняга шукае выйсце — у залежнасці ад светапогляду. Так і з банкруцтвам. На першы погляд, адмоўная з'ява мае прыхаваныя магчымасці. Але, каб іх атрымаць, сёння трэба прыкласці нямала намаганняў. Пастаянная камісія Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі па эканоміцы, бюджэце і фінансах ужо не першы год аналізуе, наколькі эфектыўна працуе інстытут банкруцтва ў нашай краіне. Пра гэта і тое, з якімі праблемамі можа сутыкнуцца неплацежаздольнае прадпрыемства, раскажаў спецыяльна для «МС» старшыня Пастаяннай камісіі Уладзімір ПАНЦЮХОЎ.

— Уладзімір Іванавіч, наколькі вострай для нашай краіны з'яўляецца тэма банкруцтва дзяржарганізацый?

— Па даных Міністэрства эканомікі, у першым паўгоддзі мінулага года меры па фінансавым здараўленні прымяняліся да 875 дзяржаўных арганізацый, а гэта 68% ад усіх неплацежаздольных арганізацый па даных на пачатак мінулага года. З іх распрацаваныя меры выканалі 393 арганізацыі, а не справілася, на жаль, большасць — 482. Прытым з першых аднавілі плацежаздольнасць усяго 55, палепшылі яе 477 прадпрыемстваў. Асноўныя прычыны фінансавых няўдач — рост крэдыторскай запазычанасці, тарыфаў на сыравіну, а таксама недахоп абаротных сродкаў для павелічэння аб'ёму прадукцыі і продажаў адпаведна.

Але сёння ад банкруцтва не застрахаваны ніхто. Рэзкае падзенне попыту, немагчымасць расплачвацца па даўгах, складанасць прыцягнення крэдытаў і шэраг іншых прычын здольныя ператварыць у банкрута любое паспяховае і ўстойлівае ў фінансавым плане прадпрыемства...

— Няўжо ўсё так песімістычна?

— Банкруцтва суб'ектаў гаспадарання можа і павінна несці ў сабе і стваральную сілу. Яго прамой задачай з'яўляецца павышэнне гарантый зваротнасці інвестыцый, а гэта азначае рост іх прытоку ў краіну. Такім чынам, умовы для інвестыцый калі і трэба мяняць, то толькі ў лепшы бок. Рабіць усё, каб інвестар разумеў, што ўкладанні ў Рэспубліку Беларусь выгадныя і надзейныя. Пры гэтым без банкруцтва не абыходзіцца вядзенне спраў ні ў адной дзяржаве. «Эканоміка, у якой не бывае банкруцтваў, абавязкова збанкруцеца», — такую думку выказаў расійскі журналіст Максім Званароў. Таму наша прамая задача — накіраваць непазбежны для эканомікі працэс у правільнае рэчышча.

Закон аб банкруцтве прадугледжвае наступныя стадыі працэдур: спачатку ўласнікі, заснавальнікі і органы ўлады (калі гэта датычыцца дзяржпрадпрыемстваў) прымаюць меры па папярэджанні банкруцтва, другая стадыя — гэта дасудовае

здараўленне, трэцяя — эканамічная неплацежаздольнасць, санацыя (працэдура здараўлення) і чацвёртая — банкруцтва з ліквідацыяй. Сёння такая сістэма дазваляе падтрымліваць у працэдурі банкруцтва не больш за 100 прадпрыемстваў дзяржсектара.

У той жа час мы задаёмся пытаннем: як зрабіць так, каб паспяховага бізнесу было больш, а прадпрыемстваў-банкрутаў — менш? Што рабіць з горадаўтваральнымі, сацыяльна значымі прадпрыемствамі, якія маюць патрэбу ў фінансавым здараўленні? Тут з аднаго боку аказваюцца рынковыя законы, без выканання якіх немагчыма здарова эканоміка. З другога — людзі, інтарэсы якіх неабходна ўлічваць.

— Як у такім выпадку абараняць інтарэсы людзей?

— Асабліва вострае сацыяльнае напружанне ўзнікае, калі на мяжы банкруцтва аказваюцца малыя і сярэднія прадпрыемствы ў гарадах і пасёлках, калі гаворка ідзе пра затрымку зарплат. Падае якасць жыцця, адбываецца дыскваліфікацыя і дэмаралізацыя асобных груп работнікаў. Пратэрміноўкі зарплаты не толькі адмоўна ўплываюць на сацыяльную абстаноўку, але і наносіць удар па ўзнаўленні працоўных рэсурсаў, гарантыях пенсійнага забеспячэння.

З пункту гледжання сацыяльных гарантый беспрацоўны мае права на дапамогу пры страце заробку. А працаўнік, які страціў сродкі для існавання ў выніку банкруцтва, падобнага права пазбаўлены і павінен чакаць кампенсацыі ад работадаўцы. Больш таго, чалавек, які працуе без зарплаты на арганізацыю-банкрута, фармальна прызнаецца працоўным. А жыць жа яму на штосьці трэба!

— Каму варта накіроўваць вырашэнне гэтага пытання?

— Савет Рэспублікі ўжо накіраваў яго да профільнага міністэрства — Мінпрацы. Мы лічым, што менавіта гэтай структуры неабходна клапаціцца пра такую жыццёва важную для многіх работнікаў праблему і выступаць ініцыятарам распрацоўкі механізма безумоўных выплат

за працу. Спагнанне даўгоў — доўгая і працаёмкая працэдура. Працоўныя калектывы не павінны наймаць адвакатаў або іншых спецыялістаў, каб разбірацца ў прычынах пратэрміноўкі зарплаты. Такім чынам, без спецыяльных кампенсацыйных механізмаў не абысціся. Пытанне ў тым, якімі ім быць і на якіх умовах яны павінны стварацца?

Сёння варыянты вырашэння праблемы запазычанасці па аплаце працы можна разглядаць як своеасаблівую мадэль карпаратыўнай сацыяльнай адказнасці. Будучы механізм павінен знізіць узровень сацыяльнай напружанасці і працоўных канфліктаў, палепшыць фінансавую дысцыпліну, узмацніць адказнасць работадаўцы перад работнікамі і, галоўнае, рэалізаваць цывілізаваны падыход да ўрэгулявання адносін паміж работнікамі і работадаўцамі, а не карыстацца гвалтоўным спыненнем працы, правядзеннем акцый пратэсту ці іншымі радыкальнымі мерамі.

«Асноўныя прычыны фінансавых няўдач — рост крэдыторскай запазычанасці, тарыфаў на сыравіну, а таксама недахоп абаротных сродкаў для павелічэння аб'ёму прадукцыі і продажаў адпаведна.

— Якія яшчэ праблемы ў сферы банкруцтва пакуль не вырашаны?

— Па-першае, дагэтуль існуе несвоечасовая ініцыяцыя праблемным прадпрыемствам свайго банкруцтва, што прыводзіць да значных страт дзяржавы і супрацоўнікаў установы, а таксама зніжае магчымасці захаваць арганізацыю. Тут яшчэ належыць

распрацаваць дадатковыя стымулы. Для гэтага трэба актывізаваць работу камісій па папярэджанні эканамічнай неплацежаздольнасці. Але ў аднаўленні плацежаздольнасці павінны быць зацікаўлены, перш за ўсё, самі прадпрыемствы.

Па-другое, вялікая колькасць крэдытараў ад дзяржавы робіць выплату даўгоў больш складанай, забытанай. Прапанаванае камісіяй рашэнне — вызначэнне кансалідаванага (адзінага) крэдытара ад імя дзяржавы ў асобе падатковых органаў. Усё гэта мусіць адбывацца з урэгуляваннем механізма перадачы яму фіскальных патрабаванняў, што дазволіць скараціць тэрміны і працэсуальныя выдаткі.

Па-трэцяе, мы падтрымліваем падыход да прадстаўлення кандыдатур антыкрызісных кіраўнікоў і іх прызначэння ў канкрэтныя справы выпадковым спосабам. Але прапановуем асноўны аб'ём кантролю за імі перанесці на сходы крэдытараў.

Па-чацвёртае, трэба перавесці таргі па продажы маёмасці даўжніка (коштам звыш вызначанай мяжы) выключна ў электронную форму.

Усе гэтыя прапановы — вынікі аналізу, які мы праводзім не першы год. Нягледзячы на тое, што наша галоўная задача — уносіць змены ў заканадаўства, кожную з іх мы бярэм з жыцця: гутарым з людзьмі, наведваем прадпрыемствы, улічваем прапановы кіраўнікоў кампаній. Напрыклад, у гэтым месяцы выязджалі ў Магілёў, дзе абмяркоувалі тэму банкруцтва разам з выканаўчай уладай, Міністэрствам эканомікі, дырэктарамі дзяржаўных прадпрыемстваў. Бо для парламентарыя галоўнае памятаць пра тое, што законы створаны перш за ўсё для людзей і ўнесеныя змены мусяць ісці менавіта ад іх.

Вераніка ПУСТАВІТ.
pustavit@zviazda.by

Падчас наведвання магілёўскай швейнай фірмы «Вяснянка», якая зараз праходзіць працэдуру санацыі.

Фота Анастасія КЛЕШЧУКА

Найбольш праблемнымі даўжнікамі з'яўляюцца прадпрыемствы спажывецкага таварыства, паведаміў старшыня Камітэта дзяржкантролю Гродзенскай вобласці Анатоль ДАРОЖКА. Так, запазычанасць Гродзенскага філіяла перад вытворцамі алкагольнай прадукцыі перавысіла 2 млн рублёў. Агульная сума неплацяжоў прадпрыемстваў гандлю на пачатак лютага складала 5,7 млн рублёў.

ЗВЯЗДА

ПАЗЫКА ЦЯГНЕ ПАЗЫКУ

ЭКАНОМІКА

Сітуацыя з неплацяжамі за адгружаную лікёра-гарэлачную прадукцыю разгледжана на калегіі Камітэта дзяржкантролю Гродзенскай вобласці

З-за гэтага вытворцы не могуць заплаціць падаткі ў бюджэт. Так, за мінулы год у рэгіён паступіла акцызаў за рэалізацыю алкаголю на суму 77 млн рублёў, а гэта 88,6% ад папярэдняга перыяду. Сёлета агульная запазычанасць перад бюджэтам складае 4 млн рублёў. У Камітэце дзяржкантролю адзначылі, што заводы па выпуску алкагольнай прадукцыі (у вобласці гэта Гродзенскі лікёра-гарэлачны, Слоніўскі віна-гарэлачны заводы і Навагрудскі вінзавод) уваходзяць у дваццатку, а некаторыя ў дзясятку горадаўтваральных прадпрыемстваў рэгіёна. А 30% усіх паступленняў складаюць менавіта акцызныя падаткі. Анатоль

Дарожка нагадаў аб асабістай адказнасці мясцовых улад за пагашэнне запазычанасці за алкагольныя напіткі, аб чым папярэджаў на нарадзе па пытаннях вытворчасці і абароту алкагольнай прадукцыі кіраўнік дзяржавы.

Па словах намесніка начальніка абласной падатковай інспекцыі Тамары СТАСЕВІЧ, палова запазычаных плацяжоў спагнана ў прымусовым парадку, больш за 160 лістоў накіравана ў рэвізійныя органы. Па выніках праверкі 24 прыватныя прадпрыемствы пазбаўлены ліцэнзіі, дзейнасць яшчэ пяці часова прыпынена.

Маргарыта УШКЕВІЧ. margo@zviazda.by

МЯСТЭЧКА...

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Пра апошнія сведчаць замкі з характэрнымі сардэчкамі, што пакідаюць на канструкцыях моста закаханыя. А навакольныя сасновы лес робіць тутэйшае паветра гаючым. Нездарма ж у Тамашоўцы размясцілі дзіцячы санаторый. Адным словам, цяперашняя інфраструктура разам з добраўпарадкаваннем дазваляюць лічыць населены пункт сапраўды невялікім аграрным гарадком.

ДЛЯ СВАІХ І ДЛЯ ГАСЦЕЙ

Адзін толькі фізкультурна-спартыўны цэнтр «Зорны» многага варты. Аб'ект мае статус раённай спартыўнай установы. Тут навучаюцца плавальнікам дзеці са школ Брэсцкага раёна, у цэнтры функцыянуе басейн. Намеснік дырэктара цэнтра Анатоль ШАРАПАЎ вядзе секцыю па плаванні для дзяцей. Ён раскажаў, з якім задавальненнем займаюцца тут хлопчыкі і дзяўчкі з Тамашоўкі і навакольных вёсак. «І тыя вучні, якіх возаць на заняткі па школьнай праграме з іншых школ, праз месяц-другі ўпэўнена трымаюцца на вадзе», — заўважыў Анатоль Васілевіч. У цэнтры таксама працуюць розныя гурткі і секцыі, тут ёсць добрая спартыўная зала і футбольнае поле-стадыён. Сёння можна гаварыць пра «Зорны» як сацыяльны аб'ект. Бо платныя паслугі, што аказваюцца тут на сельніцтву, пакрываюць толькі невялікую частку расходаў, цэнтр знаходзіцца на ўтрыманні раённага бюджэту.

Хоць будаваўся «Зорны» дзесяць гадоў таму з размахам. І трэба сказаць, базу наведваюць многія вядомыя спартыўныя калектывы. Напрыклад, алімпійская зборная каманда па лёгкай атлетыцы (спрынт) праводзіла зборы перад Пекінам у Тамашоўцы. Не абмінаюць комплекс брэсцкі гандбольны клуб імя Мяшкова, «БАТЭ» з Барысава, «Цмокі—Мінск». І яшчэ шмат беларускіх камандаў па розных відах спорту пакінулі запісы ў кнізе водгукў пасля паспяхоўных трэніровак і збораў. Побач размешчана гасцініца на 80 нумароў. Гатэль невялікі, утульны, мае сваю трэнажорную залу, што асабліва цяжка спартсменам. У трох мінутах хадзьбы — рэстаран, дзе ўлічваюць усе пажаданні кліентаў і па заяўцы могуць прыгатаваць абед ад вельмі каларыйнага да сціплага, бюджэтнага, разлічанага на школьніка. Акрамя таго, прыезджыя цэняць чыстае паветра аграгарадка ў акружэнні сасновых лясоў. Больш таго, у лесе абсталяваны экалагічныя сцяжыны, якія можна ўдала скарыстоўваць для прабежак. Адным словам, жыві і трэніруюцца.

Так і рабілі многія госці. Некалькі гадоў запар у Тамашоўцы праводзілі зборы расійскія каманды. Гэта было выгадна для «Зорнага». Каманды прыязджалі на паўтара-два месяцы, разлічваліся адразу, а яшчэ давалі дадатковую выручку мясцовым гандлёвым ды іншым аб'ектам.

Але апошнім часам расіяне перасталі выбіраць «Зорны» месцам для збораў. Яны тлумачаць перамену дыслакацыі тым, што ў Расіі за апошнія гады паявілася шмат новых спартыўных баз. Ну хоць бы ў Сочы шмат чаго пабудавалі. Цяпер трэба тры базы запаўняць, менавіта на гэта арыентуюць расійскія спартсменаў дома.

БАНКАМАТ — НЕ РАСКОША

Хоць старшыня сельскага Савета Алена БУРАК адзначае, што не толькі ідэалагічныя ўстаноўкі расійскіх спартсменаў уплываюць на выбар месца збораў. Госці звяртаюць увагу на любыя дробязі арганізацыі побыту. Гэта ж

У басейне «Зорнага».

Урач Аліцыя ЛАНКЕВІЧ і акушэрка Ганна ЗІНОВІЧ перад прыёмам.

не турысты, якія прыязджаюць на дзень-другі. Калі людзі жывуць у населеным пункце два месяцы, яны хочуць карыстацца ўсімі выгодамі сучаснай цывілізацыі. А ў Тамашоўцы, напрыклад, узялі і дэманціравалі банкамаст. Раней ён быў у мясцовым аддзяленні банка, цяпер — няма. Людзі і подпісы збіралі, і звароты накіроўвалі, але адказы былі катэгарычныя, сэнс іх прыкладна такі: «Не будзе ў вас банкамата, не марнуйце час на просьбы».

— Вось вам і аграгарадок, — усміхнулася ў адказ на маё пытанне наведвальніца аддзялення Надзея Пятроўна. — Калі мы збіралі подпісы за вяртанне банкамата, да нас прыехалі прадстаўнікі банка і сказалі, што навучаць нават пенсіянераў плаціць за камунальныя паслугі з дапамогай смартфонаў. А як сталі ладзіць той майстар-клас, то сувязь прапала... Мы ж жывём у крайнім паўднёвым пункце краіны, далей мяжа, не дзіва, што з сувяззю здароўца перабоі. Так нічога і не выйшла ў нашых інструктараў. Таму самае лепшае для нас было б вярнуць банкамаст. Тым больш што да найбліжэйшага — 60 кіламетраў.

Відавочна, што забеспячэнне названымі паслугамі — адна з праблем аддаленага ад райцэнтра аграгарадка. Аддзяленне банка працуе ў рабочыя дні, у суботу некаторыя банкаўскія аперацыі выконвае пошта. А ў нядзелю нават папоўніць баланс мабільнага тэлефона альбо тэрмінова зняць грошы з карткі немагчыма.

ГРАМАДСКАЯ ІНІЦЫЯТЫВА

Што датычыцца грамадскай ініцыятывы, то яна распаўсюджваецца не толькі на збор подпісаў ды звароты ў розныя інстанцыі. Калі ўзнікла пытанне пра добраўпарадкаванне вадаёма, людзі арганізавалі збор грошай і зрабілі добрую справу талакой. Вадасховішча Орхава, у трох кіламетрах ад Тамашоўкі, заўсёды было ўлюбёным месцам адпачынку. Апошнім часам вадаём стаў мялець. Гэта пытанне па ініцыятыве дэпутатаў разглядалі летась на сесіі. Там і вырашылі стварыць ініцыятыўную групу. Завадатарамі выступілі Сяргей Плаксін, Яўген Пяткевіч і Аляксей Жылінюк. Спачатку склалі зварот да жыхароў, каб грамадзяне з кожнага двара здалі па 20 рублёў. І людзі праяўляюць разуменне. Для гаспадара не такія вялікія грошы, а для возера збярэцца прыстойная сума, каб яго пачысціць, добраўпарадкаваць і падпамаваць вады. Да гэтага за кошт сродкаў сельскага Савета на беразе ўстанавілі сметніцы, сёлета плануецца паставіць лаўкі для адпачынку. Адным словам, ваколіцы вадаёма паступова прыгажэюць, а рыбакі, адпачывальнікі самі будуць сачыць за парадкам.

— Парадак для аграгарадка Тамашоўка — гэта справа гонару, — гаворыць стараста вёскі Пётр Кінчак. — Таму бываюць і суботнікі, распаўсюджваецца вопыт асобных гаспадароў, якія змаглі ператварыць свае двары ва ўзорныя.

ТЭНДЭНЦЫЯ, АДНАК...

Аб'екты адукацыі і аховы здароўя ў мястэчку на ўзроўні. Амбулаторыя замест старой тут была ўзведзена ў 1993 годзе. Гэта тыповы для таго часу комплекс, які ўключае ў сябе непа-срэдня амбулаторыю з дзённымі стацыянарам і аптэкай, а яшчэ тры кватэры для медыкаў. Падчас уладкавання аграгарадка медыцынска-я ўстанова перажыла капітальны рамонт, яе аснасцілі сучасным абсталяваннем. Як раска-зала ўрач Аліцыя ЛАНКЕВІЧ, і медыкі, і пацыенты ўдзячныя Пятру Пятровічу Пракаповічу за спонсарскую дапамогу. Цяпер лячэбная ўстанова мае добрае абсталяванне для фізіятэра-пеўтычных працэдур, сучасны апарат ЭКГ ды іншае абсталяванне. Сёння сельская ўстанова аховы здароўя абслугоўвае дзве з паловай тысячы чалавек, з іх 511 — дзеці.

А вось у дзіцячым садку месцаў не хапае. Летась — упершыню за апошнія гады — нараджальнасць па сельсавеце перавысіла смяротнасць. Значыць, тэндэнцыя замацоўваецца. А ўжо сёння, каб задаволіць усе заявы бацькоў, трэба адкрываць яшчэ адну групу. Значыць, неўзабаве паўстане пытанне аб рыбудове да садка. Адкрыць групу ў прыватнай кватэры, як рэкамендаваў аддзел адукацыі, пакуль не ўдаецца. Гэта наогул складана ва ўмовах сельскай мясцовасці. Будучыя школьнікі павінны таксама выхоўвацца ў добрых умовах. У школе ж ёсць усё не толькі для вучобы, але і для фарміравання гарманічнай асобы. Спартыўны цэнтр «Зорны», пра які ішла гаворка вышэй, першапачаткова ўзводзіўся як школьны. Яго першымі карыстальнікамі па-ранейшаму застаюцца вучні.

***

З Тамашоўкі ў добрае надвор'е бачныя касцёлы і будынкi суседняга польскага горада Владавы. Кажуць, што да горада не больш за два кіламетры з улікам Буга, які раздзяляе населеныя пункты і дзяржавы. Мост узарвалі яшчэ ў мінулую вайну і не адбудавалі нанова. Суседскія стасункі цяпер адбываюцца праз пераход Дамачава. Суседзі з захапленнем разглядалі спартыўны комплекс «Зорны», гаварылі, што ў іх падобныя паслугі каштуюць нашмат даражэй, а ахвотныя штодня наведваць басейн, спартыўную і трэнажорную залы знайшлося б няма. Ну і нашы, вядома, пайшлі б у Владаву па пакупкі. Патрэбны толькі мост ды малы прыгранічны рух, пра які гаворыцца ў абедзюх краінах даўно...

Святлана ЯСКЕВІЧ. yackevich@zviazda.by

Устаноўлены надбаўкі да закупачных цэн

У Беларусі ўстаноўлены надбаўкі да закупачных цэн на сельскагаспадарчую прадукцыю, што закупляецца ў насельніцтва, у 2017 годзе.

Гэта прадугледжана пастановай Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання №11 ад 9 лютага 2017 года, якая была апублікавана на Нацыянальным прававым інтэрнэт-партале.

Памер надбаўкі за адзін кілаграм малака буйной рагатай жывёлы базіснай тлустасці, што закупляецца ў насельніцтва і пастаўляецца арганізацыям для наступнай перапрацоўкі, складзе Br0,04. За адзін кілаграм маладняку буйной рагатай жывёлы жывой вагой да 100 кілаграмаў, што закупляецца ў насельніцтва арганізацыямі для вырошчвання, надбаўка будзе ў памеры Br0,40. У 2016 годзе надбаўкі былі ўстаноўлены ў памеры Br370 і Br3 750 (да дэнамінацыі) адпаведна. Пастанова ўступіла ў сілу пасля афіцыйнага апублікавання і распаўсюджвае сваё дзеянне на адносіны, якія ўзніклі з 1 студзеня 2017 года.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@zviazda.by

Цэх закрылі пасля праверкі

Кампанія «Рэстрэйд» зарэгістравана і дзейнічае ў Полацку. А некалькі гадоў таму таварыства з абмежаванай адказнасцю набыло чатыры магазіны і цэх кулінарнай прадукцыі ў Брэсце. Нядаўна аб'екты праверыў Камітэт дзяржаўнага кантролю Брэсцкай вобласці. У магазінах выяўлены шматлікія парушэнні, накіраваныя на выключэнне прадукцыі. За дні праверкі з гандлёвага абарачэння выключана прадукцыі на 314 рублёў.

Але найбольш нараканна ў супрацоўнікаў кантрольнага органа выклікаў цэх па вытворчасці кандытарскіх выробаў, які размешчаны ў супермаркеце «Дыяніс-1» па вуліцы Маскоўскай. Тое, што пры вырабе кандытарскай прадукцыі не захоўваецца тэхналогія ў частцы ахалоджвання выробаў з крэмам з прычыны адсутнасці халадзільнай камеры, — самае дробнае парушэнне з зафіксаваных. Кантралёры выявілі, напрыклад, што ў работу ішло не свежае, часткова сапсаванае ківі. А пералік выпадкаў антысанітарны ў памяшканні і пры вытворчым працэсе займае палову старонкі тэксту.

Як паведаміў намеснік начальніка аддзела Камітэта дзяржкантролю Брэсцкай вобласці Уладзімір БЕЛАВУСАЎ, дзейнасць кандытарскага цэха забаронена дзяржавай з прычыны выпраўлення ўсіх выяўленых парушэнняў.

Святлана ЯСКЕВІЧ. yackevich@zviazda.by

Брэсцкі раён

Людміла ЖУКОВІЧ, старшыня Брэсцкага раённага Савета дэпутатаў:

— Са 141 населенага пункта раёна 12 маюць статус аграгарадка. Сёння аграгарадок значна адрозніваецца ад шараговага населенага пункта. Найперш развітой сацыяльнай інфраструктурай, сферай паслуг, новым камфортным жыллём для прыцягнення маладых спецыялістаў. І галоўнае, у вёску прыйшлі суб'екты прыватнай формы ўласнасці, а гэта новыя вытворчасці, рабочыя месцы і заработная плата. Каля 80 працэнтаў малага бізнесу раёна сканцэнтравана ў аграгарадках і ваколіцах. У выніку развіцця аграгарадкаў і, перш за ўсё, інтэнсіўнага жыллёвага будаўніцтва ўзнікаюць новыя праблемы ў частцы інжынернай і дарожна-транспартнай інфраструктуры.

Рэалізацыя Праграмы адрэджэння і развіцця вёскі адыграла важную ролю ў паляпшэнні аблічча сельскіх населеных пунктаў і тэрыторый. Але неабходна рухацца далей. Для таго каб аграгарадок застаўся ў сваім статусе, трэба знаходзіць крыніцы фінансавання па вырашэнні праблем дарожнай і інжынернай інфраструктуры, што паспрыяе якасці жыцця сельскіх жыхароў.

КАБ ПАМЯТАЛІ

Бараноўшчына: вуліца-прывід

Чаму на ўсіх картах Мінска пазначана вуліца, якой у рэчаіснасці не існуе?

На самай справе, нягледзячы на ўсю абсурднасць сітуацыі, з ёй звязана вельмі асабістая і кранальная гісторыя. Каля месяца таму ў рэдакцыю патэлефанавала пажылая жанчына. У вялікім артыкуле, змешчаным у нашай газеце і прысвечаным вёскам, якія «паглынуў» Мінск, Бараноўшчына згадалася ўсяго ў некалькіх сказах, але гэтага аказалася дастаткова, каб прыцягнуць пільную ўвагу Ліліі Мяфодзьеўны...

А ўсё таму, што яна прачытала: вуліца з такой назвай цяпер існуе. І сапраўды, чалавеку, блізка не знаёмаму з сітуацыяй, цяжка ў гэтым усунніцца. Пошук у інтэрнэце з упэўненасцю выдае карты з дакладным месцазнаходжаннем Бараноўшчыны. Аднак калі вывучыць іх больш падрабязна, аказваецца, што на вуліцы не засталася ніводнага дома. Вось і атрымліваецца такі цуд, але не прыроды, а гарадской гаспадаркі: сама вуліца быццам бы ёсць, а пабудову на ёй няма, а раз будынкаў няма, то якая ж гэта вуліца?

Але Лілія Мяфодзьеўна не бачыць нічога смешнага ў такім стане рэчаў, бо па справядлівасці гэту назву павінна была б насіць не тое што вуліца — а цэлы мікрараён! Калі мы вернемся на паўстагоддзя назад, то ўбачым, што Бараноўшчына была даволі буйной вёскай. Тут размяшчаліся малочна-таварная ферма, кузня, складскія збудаванні, парнікі, некалькі крам і нават свая школа. Менавіта шко-

ла і звязала лёс жанчыны з гэтай вёскай. Нягледзячы на тое, што сям'я жыла ў Мядзведжына, тады яшчэ дзяўчынка Лілія скончыла пачатковую школу ў Бараноўшчыне, а яе сястра і наогул выпускалася з гэтай навучальнай установы, і самае галоўнае — іх бацька працаваў там дырэктарам.

— Мне б вельмі не хацелася, каб гісторыя вёскі, нават калі яна сама і не захавалася, была бясследна сцёртая з памяці людзей. І гэта не толькі з-за маіх уласных перажыванняў, якія ў першую чаргу звязаны з ушанаваннем майго бацькі, якому сёлета магло б споўніцца 105 гадоў, але і таму, што там жылі і працавалі годныя людзі, лічылі гэта месца сваім домам, яно на ўсё жыццё засталася для іх значным, — разважае Лілія Мяфодзьеўна.

Калі жанчына выйшла на пенсію, яна занялася гэтым пытаннем ушчыльную. Да таго, як у 1978 годзе Бараноўшчына ўвайшла ў склад сталіцы і яе жыхароў напаткалі сур'ёзныя перамены, вёска размяшчалася ў межах цяперашніх вуліц Цімашэнкі і Лабанка, уздоўж вуліцы Прытыцкага, тады яшчэ Ракіўскай шашы. Такім чынам, цяжка растлумачыць, чаму мікрараён, а ў далейшым і станцыя метро атрымалі назву зусім невялікай, на 4—5 двароў, вёскі Кунцаўшчына, якая знаходзілася зусім у іншым месцы — там, дзе зараз Чырвоны Бор, а такое велізарнае селішча было практычна цалкам праігнаравана.

Аднапавярховыя дамкі, якія раней адносіліся да вёскі, а потым да аднайменнай вуліцы,

зносілі паступова. Асабліва доўга трымаўся адзін дом — ці не на дзесяцігоддзе даўжэй, чым усе астатнія, — па адрасе Бараноўшчына, 23. Магчыма, менавіта з-за яго блытаніна і ўзнікла. Тым не менш настойлівая жанчына вырашыла разабрацца ў сітуацыі да канца, таму патэлефанавала ў навакольныя паліклінікі і паштовыя аддзяленні, спрабуючы даведацца, ці абслугоўваюцца там жыхары гэтай вуліцы. У адказ усюды пачула — не! Аднак, напрыклад, у анлайн-даведніку паштовых індэксаў да гэтага часу без цяжкасцяў можна адшукаць індэкс Бараноўшчыны. Праўда, пісаць лісты ўжо няма куды...

Спрабуючы неяк выправіць сітуацыю, прадстаўнікі гарадскіх улад вырашылі прысвоіць назву Бараноўшчына хоць бы прыпынку грамадскага транспарту. Праўда, прыпынак не самы загрузаны, ды і адсутнасць прывязкі да існуючых зараз у мікрараёне назваў, хутчэй, уводзіць у ступар жыхароў сталіцы, чым нагадвае пра гістарычнае мінулае гэтага месца.

Такі вынік Лілію Мяфодзьеўну не задаволюў, таму ў верасні 2014 года яна звярнулася на прамую лінію да кіраўніка адміністрацыі Фрунзенскага раёна. Ён яе запэўніў, што пытанне ўжо прапрацоўваецца, хутка будзе прынята рашэнне. Праз некаторы час, калі жанчына ўжо нават перастала чакаць, яна атрымала афіцыйны адказ. Выйсце знайшлося: усталяваць мемарыяльны камень у памяць аб вёсцы, якая існавала на

Той самы мемарыяльны камень, які паведамляе, што вёска Бараноўшчына пачала сваю гісторыю з фальварка яшчэ ў пачатку XIX стагоддзя.

гэтым месцы. Адкрыццё помніка прымеркавалі да Дня горада ў мінулым годзе. Праўда, размясцілі яго не зусім там, дзе знаходзілася сама вёска, а, хутчэй, там, дзе было зручна — каля ўваходу ў буйны магазін. На ўрачыстасці далі слова і той, дзякуючы каму ён з'явіўся.

Лілія Мяфодзьеўна адзначае, што ёй як даччы ўдзельніка Вялікай Айчыннай вайны вельмі прыемна, што ў раёне шмат назваў прысвоены ў гонар герояў тых падзей: Якубоўскага, Адзінцова, Ляшчынскага, Бурдэйнага, Прытыцкага... Але гэта не значыць, што трэба забывацца пра іншыя складальнікі гісторыі — такія, як назва вёскі, якая доўгі час існавала на гэтым месцы. Станоўчы прыклад — той жа Зялёны Луг, які пачаў забудоввацца крыху раней: рэальная гістарычная назва захавалася, што не перашкаджае існаванню вуліц, якія носяць

імяны выдатных дзеячаў. Гэтае пытанне, калі праводзілася праектаванне вуліцы Цімашэнкі, яна паспела абмеркаваць і з прадстаўнікамі раённага ўпраўлення архітэктуры і будаўніцтва. Жанчына прапанавала новай частцы вуліцы прысвоіць назву якраз такі Бараноўшчына, бо вуліца Цімашэнкі і так дастаткова працяглая. Аднак такое рашэнне палічылі непрацяжнымым, бо новыя вуліцы яшчэ будуць з'яўляцца і цалкам могуць атрымаць такую назву...

Так, могуць, але ж не атрымліваюць! І пакуль Бараноўшчына існуе толькі ў памяці гісторыкаў і неаб'якавых да яе лёсу людзей — якраз для іх яна значыць занадта шмат, каб забыцца самім або дазволіць забыцца іншым. І, хто ведае, можа быць, гэта сапраўды толькі «першы камень»?

Дар'я КАСКО.
kasko@zviazda.by

P.S.

У адным з аддзелаў галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Мінгарвыканкама, які займаецца арганізацыяй работы камісіі па найменні і перайменаванні праспектаў, вуліц, плошчаў і іншых складаных частак г. Мінска, нам паведамлілі, што на вуліцы Бараноўшчына на цяперашні момант зарэгістравана 7 дамоў, таму няма і гаворкі аб вяртанні гэтай назвы — яна, маўляў, і так існуе. Да таго ж асабісты прапановы камісіі не разглядаюцца, яны павінны быць прадстаўлены альбо арганізацыяй, альбо па рашэнні мясцовага рэфэрэндуму. Такім чынам, нас перанакіравалі ў Нацыянальнае кадастравае агенцтва, дзе нам таксама паведамлілі, што па стане на 28 лютага 2017 года ў Рэестры назваў вуліц і дарог у г. Мінску вул. Бараноўшчына мае месца. Аўтар гэтых радкоў нават спецыяльна яшчэ раз з'ездзіў на месца, каб на ўласныя вочы пераканацца: нічога там няма. Вось вам і «Мёртвыя душы» (дакладней, вуліца) на сучасны лад!

БЕЗ МАШЫНЫ ЯК БЕЗ РУК

АБМЯРКУЕМ

Быць жанчынай, ездзіць на «жыгулях» і адчуваць сябе шчаслівай

Аўтамабіль ужо даўно не раскоша, а толькі сродак перамяшчэння. Людзям розных прафесій машына дазваляе сэканоміць каштоўны час і зрабіць як мага больш спраў за працоўны дзень. Калі без аўтамабіля яшчэ можна справіцца ў буйных гарадах (па прычыне развітой транспартнай сеткі), то ў вёсках ён проста неабходны. Напрыклад, старшыня сельскага Савета проста фізічна не зможа абыходзіць усе населеныя пункты штодня. Напярэдадні 8 Сакавіка наш карэспандэнт пагутарыў з жанчынамі-кіроўцамі, якія стаяць на чале розных сельсаветаў. Аказалася, што замена кола, штурханне машыны і нават трапленне ў кювет — гэта для іх не надзвычайныя здарэнні, а будзённыя справы.

аўтамабіль». З больш дробнымі непрыемнасцямі Людміла спраўляецца самастойна — яна з лёгкасцю можа замяніць кола або «прыкуруць» акумулятар.

Старшыня Здзітаўскага сельскага Савета Бярозаўскага раёна Людміла ЭСАНАВА за рулём ужо каля 14 гадоў. У 2012-м атрымала ў распараджэнне аўтамабіль «Лада Гранта», на якім за 5 гадоў праехала 76 тысяч кіламетраў. Механічная каробка перадач для яе не перашкода, хоць пасля «аўтамата» на асабістым аўтамабілі складана прывыкнуць да «механікі». Абслугоўваецца службовая машына фірменным сэрвісам, а дробнымі паломкамі займаецца муж.

Толькі аднойчы за ўвесь час за рулём у Людмілы Эсанавай адбыўся непрыемны інцыдэнт. «Трапіла ў кювет. Нічога не пабіла, а выцягнуць аўтамабіль дапамаглі сельскія жыхары, — расказала Людміла. — Як гэта адбылося? Загледзелася на бабулю, якая спра-

бавала распаліць вогнішча ў неналежным месцы». Больш са старшынёй Здзітаўскага сельсавета нічога падобнага не здаралася.

А вось старшыня Немяржанскага сельскага Савета Драгічынскага раёна Анастасія САЛАВЕЙКА ўжо шмат гадоў водзіць «Волгу» ГАЗ-31105. Звычайна не толькі жанчынам, але і мужчынам неабходны час, каб прывыкнуць да габарытаў машыны, аднак Анастасія з гэтым не згодная. «Я чалавек загартаваны, таму не бачу ніякіх складанасцяў. Таксама не бачу праблем з-за механічнай каробкі перадач. Я ніколі і не ездзіла на «аўтаматах», а да «механікі» прызвычалася».

А вось старшыня Багушэвіцкага сельскага Савета Бярэзінскага раёна Ларыса БАБІНОВІЧ наогул лічыць, што лепш перакласці кіраванне на дужы пол. «Сёння жанчына павінна ўмець кіраваць аўтамабілем, — падкрэслівае Ларыса. — Але калі ёсць магчымасць ускласці гэты абавязак на мужчыну, то гэта не самае дрэннае рашэнне». Сама старшыня ездзіць на дзесяцігадовых «жыгулях» і за гэты час стала сапраўдным знаўцам тэхнічнай часткі аўтамабіля.

«Аўтамабіль павінен працаваць як гадзінік, бо наша праца звязана з частым перамяшчэннем, — адзначае Ларыса. — Тэрыторыя майго сельсавета велізарная, ездзіць прыходзіцца шмат. Напрыклад, зімой правяраю, як у нас пачысцілі дарогі, а на недагледжанай машыне доўга не паездзіш».

У дзень яна адольвае да 100 кіламетраў, аўтамабіль глядзіць пільна, аднак назваць ВАЗ-2107 ідэальным для жанчын нельга, падкрэслівае Ларыса.

«Жыгулі» называе складанай машынай і старшыня Бабаўнянскага сельскага Савета Капыльскага раёна Ірына ЗАПОЛЬСКАЯ. «Спачатку, шчыра кажучы, вельмі балелі рукі, бо цяжка круціць руль. Але зараз я ўжо прывыкла».

Машыну Ірына атрымала новую, і на працягу шасці гадоў яна практычна не падводзіла гаспадыню. «Аднак у адзін момант кузаў з'ела карозія, таму прыйшлося пераварваць аўтамабіль, — успамінае яна. — Вядома, мяняла расходнікі, аднак ніякіх прэтэнзій да машыны не ўзнікала». На яе думку, «нават «жыгулі» — гэта добры варыянт, бо ў некаторых сельсаветах у старшыняў няма аўтамабіляў наогул».

Усе нашы герані аднагалосна заявілі, што кіраванне для іх — сапраўднае хобі. Хоць іх службовыя аўтамабілі складана назваць камфортнымі і прыемнымі ў кіраванні. Жанчыны могуць самастойна зразумець, што і дзе стукіць у рухавіку, і нават аб розных здарэннях яны гавораць як аб звычайных выпадках на дарозе. Яшчэ б: кожная з іх штомесяц праязджае амаль 1000 кіламетраў.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ.
lukashevich@zviazda.by

СКАРБЫ СЯРОД СМЕЦЦА

Як камунальнікі Кобрына змагаюцца з адходамі

Ідзеш на працу і — раз! — нібы мячык у кошык, кідаеш пакет са смеццем у кантэйнер... Для жыхароў Кобрына, дзе дамы не маюць смеццэправадаў, вынас адходаў — рытуал такі ж звыклы, як паход у краму. Каля 85 тысяч чалавек у раёне штогод адпраўляюць у «апошні палёт» прыкладна 35 тысяч тон згаданых пакецікаў. Але падарожжа смецця заканчваецца не тады, калі зачыняецца вечка кантэйнера. Што з ім адбываецца далей — расказваюць спецыялісты прадпрыемства «Кобрынская ЖКГ» і нашы карэспандэнты.

«Танцы» на самазвалах

Уладзімір Харламаў кіруе шматтонным грузавіком з упэўненасцю чалавека, які адпрацаваў на тэхніцы 34 гады. Пасля арміі ён уладкаваўся на аўтабазу, а потым перавёўся кіроўцам на ўчастак санітарнай ачысткі і добраўпарадкавання Кобрынскай ЖКГ. Вось і цяпер мы едзем забіраць чарговы груз у раён шматпавярховак. Жыхароў там

такага кшталту вучыцца з часам. Звычайна цяжкасці з праездом здараюцца ў больш старых раёнах. Каля новабудуоўляў праекціроўшчыкі пакідаюць месца для манеўраў.

Па горадзе смеццявозы выязджаюць штодзень. У вёскаў экіпаж з кіроўцы і грузчыка адпраўляецца раз на тыдзень. Калі вёсачка глухая і народу там жыве мала, то камунальнікі забіраюць кантэйнер па меры назапашвання адходаў — прыкладна адзін раз на месяц.

Людміла ХАРЛАМАВА працуе тут кіроўцам.

ды і нам будзе прасцей і хутчэй працаваць. Мы станем, умоўна кажучы, раскладваць пакеты па кучках, а не перабіраць змесціва кожнага.

Пакуль жа з кожнай тоны непатрэбных рэчаў работнікі станцыі выбіраюць прыкладна 13 працэнтаў другойскай сыравіны. Усяго ж лінія сартавання ў Кобрыне разлічана на перапрацоўку да 5 тысяч тон смецця за год.

— Асобна збіраем небяспечныя адходы: напрыклад, людзі часта выкідаюць батарэйкі не ва ўрны, якія стаяць у крамах, а ў агульны кантэйнер. Ёсць на станцыі спецыяльныя месцы для лямп, што змяшчаюць ртуць, для адпрацаваных масел... Усё гэта мы здаём на прадпрыемствы, якія могуць іх бяспечна ўтылізаваць.

Тое, што не ўдаецца скарыстаць другі раз, хаваецца пад зямлю. Але вось што дзіўна: калі на станцыю сартавання прывозяць чатыры самазвалы, то ў бок палігона цвёрдых бытавых адходаў выпраўляецца толькі адна машына. Куды «выпараецца» астатняе смецце, тлумачыць Анатоль Сацык:

— Самазвалы прывозяць усе бытавыя адходы на станцыю сартавання, дзе з груза выбіраецца другая сыравіна, а астатняе смецце спрэсоўваецца. Вось і маем, што смеццявоз, які ідзе ў бок палігона, адвозіць не 2 тоны адходаў, а 6 тон. Такім чынам мы эканомім прыкладна 35 літраў «салары» ў дзень. Памножце гэту лічбу на колькасць працоўных дзён за год, потым — на кошт дзельнага паліва, і атрымаецца лічба, большая за 10 тысяч рублёў.

Месца, дзе ўсё знікае

На палігон цвёрдых бытавых адходаў каля вёскі Каташы выпраўляюцца ў кампаніі Людмілы

на дарогу з кабіны грузавіка — захапляльна.

Людміла выйшла замуж, нарадзіла дзяцей і... у дэкрэтным водпуску атрымала жаданую катэгорыю. Потым прайшла стажыроўку на працы побач з мужам, а чатыры гады назад перасела на новенькі грузавік. Напачатку рэакцыя ў тых, хто бачыць жанчыну за рулём самазвала, бывае розная, ад «ну і малайчына!» да «яна, пэўна, з галавой не сябруе!». Але людзі прывыклі з часам, а начальства наогул ставіць яе ў прыклад іншым кіроўцам.

За размовай неўпрыкмет збачваем да Каташоўскага палігона. Па плошчы ён займае прыблізна 7 гектараў і для непадрыхтаванага назіральніка выглядае, бадай, страшнавата. Бульдозер раўняе слой смецця, які потым засыпаецца 20-сантыметровым слоём зямлі і г. д. Слаёны «бутэрброд» расце сярод лесу з канца 60-х гадоў. Анатоль Сацык мяркуе, што вялікую плошчу і аб'ём захаванага смецця можна скарыстаць з выгадай. Напрыклад, распрацаваць праект па здабычы метану, што ўтвараецца на такіх палігонах.

— Пакуль жа будзем трымацца больш жыццёвых планаў, — лічыць ён. — Мы пастаянна кантактуем з Маларыцкай, Жабінкаўскай, Драгічынскай, Пружанскай жыллёва-камунальнымі гаспадаркамі. Дзелімся навінкамі, абменьваемся вопытам. У некаторых суседзяў лініі сартавання пакуль няма, але яны ўжо могуць ацаніць, наколькі эканамічна выгадна яе выкарыстанне. Наогул, нашу работу нехта можа палічыць спецыфічнай, але ж яна патрэбная, карысная.

Рагнае ЮРГЕЛЬ.
yurgel@zviazda.by

На станцыі сартавання ўсё робяць уручную.

многа, таму на пляцоўцы ўсталяваны вялікі дванаццацікубовы кантэйнер. Працэс загрузкі займае ад сілы хвілін пяць. З грузавіка на зямлю апускаецца пусты металічны бак, а на яго месца механічная «лапа» мультыліфта зацягвае напоўнены кантэйнер. З 17 машын гаспадаркі падобнае ноу-хау пакуль маюць тры.

У павароты Уладзімір упісваецца філігранна, хоць навічку тут давалося б папацець. Праезд, асабліва ў кварталах старой забудовы, вельмі вузкі, а тут яшчэ і ўладальнікі машын застаўляюць двары так, што да пляцоўкі са смеццем не падабрацца.

— Часам прыездзеш — і ўсё, застапарыўся, бо пакуль знойдзеш гаспадара машыны, пройдзе шмат часу. Раз'язджацца «ўпрытык»? Дык боязна пашкодзіць чужую маёмасць. — кажа Уладзімір. — Вырашаць праблемы

Нас усіх трэба вучыць

На ўездзе на тэрыторыю ўчастка санітарнай ачысткі грузавік узважаюць. Напоўнены вялікі кантэйнер змяшчае 1,2 — 1,9 тоны бытавых адходаў, і ўсе яны становяцца часткай рознакаляровай гары, што высіцца перад станцыяй сартавання. Пра асобны збор смецця ў нас ведаюць нават дзеці, вось толькі па змесціве кантэйнераў гэтага не скажаш.

— Заўсёды ёсць 10 працэнтаў людзей, што сартуюць смецце і будуць рабіць гэта далей. Ёсць 10 працэнтаў, якіх не ўгаворыш на асобны збор ніякімі сіламі. А вось за астатнія 80 працэнтаў трэба змагацца, бо яны могуць памяняць сваё стаўленне, — кажа начальнік участка санітарнай ачысткі і добраўпарадкавання Анатоль Сацык. — І калі працэнт свядомых будзе расці, та-

жам у аднабаковым парадку змяніць тыя ці іншыя працэдуры», — растлумачыла першы намеснік міністра.

Акрамя таго, спецыялісты Мінпрыроды займаюцца сёння вывучэннем тэхнічных нарматыўна-прававых актаў, якія рэгулююць розныя напрамкі: ахову аэра-вага слоя, аднаўляльныя крыніцы энергіі, абыходжанне з адходамі, ахову атмасфернага паветра, ахову і выкарыстанне вод. «Мы прааналізавалі, у якіх тэхнічных нарматыўна-прававых актах ёсць абавязковыя патрабаванні, а ў якіх добраахвотныя. Зараз плануем вывучыць, наколькі неабходна з пункту гледжання выканання міжнародных абавязацельстваў выканаць абавязковыя патрабаванні. Добраахвотныя застануцца нязменнымі», — цытуе Ію Малкіну БЕЛТА.

Сяргей КУРКАЧ. kurkach@zviazda.by

Уладзімір ХАРЛАМАЎ выгружа сабраное смецце.

У ТЭМУ

МІНПРЫРОДЫ СПРАШЧАЕ ЎМОВЫ

Першы намеснік міністра прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Ія МАЛКІНА, у прыватнасці, адзначыла, што цяпер у іх ведамстве плануецца скараціць пералік адміністрацыйных працэдур, у першую чаргу ў галіне нетракарыстання і абыходжання з адходамі. «Мы зараз актыўна працуем з індывідуальнымі прадпрыемствамі, каб палегчыць ім працэдуру ўзгаднення інструкцый па абыходжанні з адходамі», — удакладніла пазіцыю міністэрства Ія Малкіна.

Таксама цяпер эксперты міністэрства аналізуюць, ці магчыма адмовіцца ад ліцэнзавання, якое ў нас ажыццяўляецца па двух напрамках — абыходжанне з адходамі і азонаразбуральныя рэчывы. «Неабходна прааналізаваць нашы міжнародныя абавязацельствы, у першую чаргу ў ЕАЭС, каб вызначыць, наколькі мы мо-

Кіроўца, трымайся за руль!

У сувязі з надыходам міжсезоння Дзяржаўтаінспекцыя просіць быць як мага больш уважлівымі на дарогах.

«Ужо не рэдкія дажджы, якія ўсё яшчэ могуць змяняцца снегападамі. Такія сюрпрызы надвор'я значна ўплываюць на стан праезднай часткі — пагаршаюць бачнасць у кірунку руху.

Дзяржаўтаінспекцыя просіць кіроўцаў быць як мага больш уважлівымі, выбіраць хуткасць руху з улікам стану праезднай часткі і бачнасці, не рабіць неабдуманых манеўраў, быць асабліва пільнымі ў месцах магчымага з'яўлення на дарозе пешаходаў і веласіпедыстаў: з-за размытых абочын апошнія перасоўваюцца па праезднай частцы. Пешаходам і веласіпедыстам абазначаць сябе святлоадбіўнымі элементамі, выконваюць правілы бяспечнага перасячэння праезднай часткі», паведамае пра гэта Міністэрства ўнутраных спраў.

Работа асабовага складу дарожна-патрульнай службы ДАІ арыентавана на аказанне дапамогі ўдзельнікам дарожнага руху і гарантаванне бяспечных умоў руху.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@zviazda.by

ЗВЯЗДА

«АБЫЯКАВАСЦЬ — ГЭТА ХВАРОБА»

Так лічыць старшыня Мазырскага раённага Савета дэпутатаў

Закон аб мясцовым кіраванні і самакіраванні адзіны для ўсёй краіны. Ён вызначае структуру, прынцыпы фарміравання і паўнамоцтвы мясцовых Саветаў, але некаторыя тонкасці не прадугледзілі афіцыйнымі дакументамі. У кожным раёне дыялог паміж грамадзянамі і ўладай складваецца ў залежнасці ад мясцовага менталітэту, традыцый, эканамічнай сітуацыі і нават геаграфічнага становішча. Сваім вопытам у гэтай справе з чытачамі «МС» дзеліцца старшыня Мазырскага раённага Савета дэпутатаў Сяргей ГВОЗДЗЬ. Ён раскажа, чаму Мазыр — асаблівы для Палесся горад, што такое культура працы і чаму абыякавасць — хвароба.

— У чым адметнасць Мазыра ў параўнанні з іншымі палескімі гарадамі? Чым ён асаблівы?

— Наш горад некалі быў абласным цэнтрам. І дагэтуль яго называюць «сталіцай» Палесся. Для жыхароў палескага краю ён сапраўды цэнтр «прыцягнення». Тут працуюць арганізацыі, што забяспечваюць жыццядзейнасць адрозна некалькіх раёнаў. Жыхары Калінкавічаў, Ельска, Петрыкава, Нароўлі, Лельчыц, Хойнікаў, а таксама вяскоўцы прыязджаюць да нас па медыцынскае абслугоўванне. Або завітаюць на выхадныя, бо тут добра развіты гандаль і сфера абслугоўвання. Юнакі і дзяўчаты імкнучыся ў Мазыр па адукацыю: у нас ёсць універсітэт, музычны, медыцынскі, політэхнічны каледжы і іншыя навучальныя ўстановы. А многія спецыялісты, жывучы ў суседніх раёнах, ездзяць сюды на працу.

— Карціна вымалёўваецца прыгожая. Але ж у Мазырскага раёна, напэўна, ёсць і свае праблемы?

— Праблемы ўсюды аднолькавыя, але праяўляюцца па-рознаму. Самае актуальнае — эканоміка. Калі яна будзе развівацца — будучы зарплата ў людзей і дабрабыт у рэгіёне. А Мазыр — горад прамысловы. Магу сказаць, што якасць тутэйшай прадукцыі радуе. І не толькі Мазырскага нафтапрадукцыйнага завода, «Беларускабеля» або «Мазырсолі». Добра працуе сельская гаспадарка, харчовая, лёгкая прамысловасць. Але вырабіць — гэта палова справы. Трэба ўмець прадаваць. Не пакажаш сваю прадукцыю, не прапіярыш — ніхто яе ведаць не будзе. Таксама трэба ўкараняць новыя тэхналогіі, эканоміць энергарэсурсы, закрываць перспектыўныя лініі — словам, зніжаць сабекошт. А што трэба павысіць — дык гэта культуру працы.

— Што вы маеце на ўвазе пад «культурай працы»?

— Ёсць у нашага менталітэту рыса: над кожным трэба ставіць наглядчыка, каб кантраляваць якасць выканання. Але надышоў час ужо гэта «перарасці». Культура працы — калі кожны разумее, што ад яго таксама залежыць поспех усяго прадпрыемства. Сёння «схалтурюй», зрабіў дэталю някасна, а заўтра да пакупніка трапіць прадукт з бракам. І ўсё, рынак страчаны. Дык ці варта дзівіцца, што зарплата ў цябе не такая, як хацелася б? Затое краіны, дзе выходзіць адказнае стаўленне да працы, дасягаюць поспехаў. Яскравы прыклад — Японія ці Германія. На жаль, падчас выездаў на прадпрыемствы мы дагэтуль выяўляем факты нядабайнасці, неналежага выканання сваёй працы.

— Як часта вы самі бываеце на прадпрыемствах, гутарыце з людзьмі?

— Рэгулярна. Нашы дэпутаты ўваходзяць у склад інфармацыйна-прапагандысцкай групы, якая ездзіць па прадпрыемствах раёна. Мы таксама ладзім сустрэчы з жыхарамі сельсаветаў. На іх прысутнічаюць дэпутаты першапачаўнага ўзроўня, а таксама ўпаўнаважаны ад кожнага населенага пункта. Клічам туды і кіраўнікоў прадпрыемстваў і арганізацый, што знаходзяцца на тэрыторыі сельсавета. А таксама тых, што маюць шэфства над населенымі пунктамі. І запрашаем усіх жыхароў, якія хочуць папрысутнічаць. І старшыня Савета дае справаздачу выбаршчыкам і дэпутатам, адказвае на праблемныя пытанні. Цікава, што ў шэрагу выпадкаў для іх вырашэння не трэба вялікіх грошай. Варта проста своечасова звярнуць на іх увагу.

— Дэпутат Мазырскага раённага Савета — хто ён? Які яго сацыяльны партрэт?

— Нашы дэпутаты — вельмі розныя людзі. Гэта прадстаўнікі прамысловасці, адукацыі, медыцыны, маладзёжных арганізацый, ветэраны і г. д. Адрозніваюцца яны і сацыяльным статусам: кіраўнікі, рабочыя, пенсіянеры. Агульнае тое, што іх ведаюць у горадзе, ім давяраюць людзі. Яны разумеюць абстаноўку, умеюць данесці інфармацыю да выбаршчыкаў. А гэта вельмі важна, бо ёсць сілы, што любяць праблему імкнучыся выкарыстаць як нагоду для дэстабілізацыі грамадства.

“ У кожным раёне дыялог паміж грамадзянамі і ўладай складваецца ў залежнасці ад мясцовага менталітэту, традыцый, эканамічнай сітуацыі і нават геаграфічнага становішча.

— Як дэпутаты працуюць з выбаршчыкамі? Ці ўдаецца людзям «дастукацца» да сваіх прадстаўнікоў?

— Я магу доўга раскажыць пра графікі прыёму, пра звароты і г. д. Гэта ўсё ёсць. Але да любога з нашых дэпутатаў можна звярнуцца ў любы момант. І ніхто не скажа: «Выбачайце, але ў мяне сёння непрыёмны дзень!» Раз ты ўзяў на сябе абавязкі — выконвай. І не абяцай таго, чаго не можаш зрабіць. Бо пустыя абяцанкі падрываюць давер да прадстаўнічай улады.

— А з якімі праблемамі прыходзяць выбаршчыкі?

— У сельскай мясцовасці людзей хвалюе добраўпарадкаванне. Каб не была пустазелле, каб своечасова

высякалі кустоўе. Мы парабілі вечкі для калодзежаў, вырашылі праблему вывазу смецця, размясцілі ў вёсках кантэйнеры для бытавых адходаў. Цяпер у раёне няма колішніх стыхійных сметнікаў. Хаця складанасці застаюцца. У прыватнасці, людзей хвалюе якасць пітной вады. І мы вырашаем гэту праблему па меры сіл і сродкаў: прамываем водаправоды, мянем старыя трубы, чысцім ад іржы воданапорныя вежы.

Або яшчэ адзін прыклад: у аграгарадку аддзяленне банка працавала толькі два дні на тыдзень. Людзі звярнуліся да дэпутата, той — да кіраўніцтва ўстановы. І яно пайшло людзям насустрач. Здавалася б, дробязь. Але з такіх дробязей і складаецца камфортнае жыццё.

Гараджан жа больш хвалююць пытанні жыллёва-камунальнай гаспадаркі, работы грамадскага транспарту, развіцця гандлю. Каб рэагаваць на надзённыя праблемы больш аператыўна, у 10 мікрараёнах Мазыра створаны камітэты тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання. Праз іх самі гараджане наводзяць парадак у дварах, займаюцца добраўпарадкаваннем тэрыторыі і г. д. Пры камітэтах ёсць грамадскія прыёмныя, у рабоце якіх удзельнічаюць і дэпутаты. Усё гэта дапамагае зменшыць «вал» пісьмовых зваротаў. Улада мусіць непасрэдна размаўляць з людзьмі.

Але важна не заахочваць утрымальніцтва. Каб не было так, што я ляжу на канапе, а нехта за мяне ўсе праблемы вырашае.

— Саветы дэпутатаў атрымалі паўнамоцтвы вызваляць грамадзян ад падатку на «дармаедства». Ці даводзілася вам разглядаць падобныя звароты?

— Я асабіста ўваходжу ў склад працоўнай групы, якая гэтым займаецца. Сам дэкрэт лічу вельмі правільным, бо ён накіраваны супраць сацыяльнага паразітызму. І ў той жа час дазваляе не стрыгчы ўсіх пад адзін грэбень, а разбірацца ў канкрэтнай сітуацыі. Вось, напрыклад, малады хлопец кажа, што не працуе, бо хворую маці даглядае, і просіць вызваляць ад падатку. А высвятляецца, што маці сама каго хочаш дагледзіць і гультая-сына забяспечвае. А ў яго няма ніякіх амбіцый, памкненняў. Яму не патрэбны ні кар’ера, ні грошы, ні самарэалізацыя. Абы пра жыццё дзень да вечара. Як кажуць, млявасць і абыякавасць да жыцця. А абыякавасць страшнейшая за любыя хваробы, якая адбівае жаданне развівацца, нечага дасягаць. Таму мы заўсёды заклікаем: не будзьце абыякавымі! Ні да іншых, ні да сябе!

Валянцін БОЙКА.
boika@zviazda.by

Центр Промышленной Оценки

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона: ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703

Продавец: РУП «СМТ №22», Витебская обл., г. Полоцк, ул. Шенягина, д. 54. Тел: + 375 (214) 41-72-95, тел./факс 41-80-30

Предмет аукциона

Лот №1

Имущество, в составе объектов недвижимости, оборудования, а также запасы (сырье, материалы, инвентарь), реализуемое одним лотом, расположенное по адресу: Витебская обл., г. Полоцк, ул. Шенягина, д. 54Б

Наименование	Назначение	Общая площадь	Инвентарный номер
Бытовое здание	Здание административно-хозяйственное	55,5 кв. м	250/С-36285
Бытовое здание кладовщика (в т.ч. терраса)	Здание административно-хозяйственное	14,3 кв. м	250/С-36290
Гараж	Здание специализированное автомобильного транспорта	19,9 кв. м	250/С-36287
Гараж №2		21 кв. м	250/С-36291
Профилакторий для автомашин, склад	Здание специализированное для ремонта и технического обслуживания автомобилей	782,3 кв. м	250/С-36286
Канализационная сеть	Сооружение специализированное водохозяйственного назначения	-	250/С-39742
Тепловая сеть	Сооружение специализированное коммунального хозяйства	-	250/С-39970
Склад с мастерскими	Здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ	693 кв. м	250/С-36289

Составные части принадлежности: две пристройки, рампа, ограждение (кирпичное, сборные железобетонные плиты), ворота

С перечнем оборудования, прочих основных средств, материальных запасов (сырье, материалы, инвентарь) и временных сооружений, входящих в состав предмета аукциона, можно ознакомиться на сайте организатора аукциона www.cpo.by

Обременения: Частичная аренда. Подробная информация на сайте организатора аукциона www.cpo.by

Начальная цена с НДС 20% — 223 888,05 белорусского рубля BYN

Шаг аукциона: 11 194,40 белорусского рубля BYN

Сведения о земельном участке

Для содержания и обслуживания зданий и сооружений производственной базы предоставлен участок на праве постоянного пользования общ. пл. 2,0897 га. Обременения: охр. зона систем газоснабжения и др. линейных инженерных сооружений, площадь 0,0390 га; охр. зона ЛЭП, напряжением свыше 1000 В, площадь 0,2460 га

Порядок ознакомления

Ознакомление заинтересованных лиц с предметом аукциона осуществляется в рабочие дни с 9.00 до 16.00, перерыв с 12.00 до 13.00. Ответственное лицо: Тукчи Валентина Евгеньевна, завхоз, контактный телефон: МТС (+37533) 346-50-90

Лот №2

Имущество, расположенное по адресу: Витебская обл., Полоцкий р-н, Экиманский с/с, 12В, в 0,3 км к востоку от д. Ксты, в составе:

Наименование	Назначение	Общая площадь	Инвентарный номер
Питомник служебного собаководства	Здание специализированное животноводства	191,2	250/С-33936

Составные части и принадлежности: вольеры для собак, навес для приготовления пищи собакам, служебное, 2 навеса, забор (деревянный, железобетонные плиты, металлическая сетка), 2 ворот, калитка, дворовые покрытия

В состав лота входит часть ж/б забор (22 шт. ж/б плиты)

Начальная цена с НДС 20% — 18 108,00 белорусского рубля BYN

Шаг аукциона: 905,40 белорусского рубля BYN

Сведения о земельном участке

Для обслуживания здания питомника служебного собаководства предоставлен участок на праве постоянного пользования общ. пл. 0,3237. Обременения: охранный зона электрических сетей напряжением до 1000 В, площадь 0,0240 га

Порядок ознакомления

Ознакомление заинтересованных лиц с предметом аукциона осуществляется в рабочие дни с 9.00 до 16.00, перерыв с 12.00 до 13.00. Ответственное лицо: Зыков Виктор Иванович, заведующий базой, контактный телефон: МТС +37533-677-45-09

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с № 3012343260010; в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа — ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона

Срок оплаты: Не более 30 (тридцати) дней со дня заключения договора купли-продажи (если иное не предусмотрено договором купли-продажи)

Порядок оформления участия в аукционе и результатов торгов: аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи имущества ликвидированного юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением СовМина РБ от 8 января 2013 г. № 16 "О некоторых вопросах продажи имущества ликвидированного юридического лица". К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору аукциона в указанный в извещении срок заявление с приложением всех необходимых документов, зарегистрированное в журнале регистрации заявлений на участие в торгах, и заключившие с организатором торгов договор о задатке. С подробной информацией о перечне предоставляемых документов, образцами заявлений на участие в аукционе и договора о задатке, а также правилами проведения аукциона можно ознакомиться на сайте организатора аукциона www.cpo.by

В случае признания торгов несостоявшимися в связи с тем, что заявление на участие в них было подано только одним участником либо для участия в них явился только один участник, возможна продажа предмета торгов этому участнику, по начальной цене, увеличенной на 5%

Затраты на организацию и проведение торгов возмещаются организатору аукциона участником торгов, с которым заключается договор купли-продажи в течение 5 дней со дня проведения торгов

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» 18.01.2017

Дата и время проведения аукциона	24.03.2017 в 13.00 по адресу: РУП «СМТ №22», Витебская обл., г. Полоцк, ул. Шенягина, д. 54, актовый зал.
Дата и время окончания приема документов	22.03.2017 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»
Контактные телефоны	+375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. Email: auction@cpo.by

Вниманию акционеров

ОАО «Белсолод»

15 марта 2017 г. по адресу: г. Иваново, ул. Полевая, 32 состоится очередное общее собрание акционеров. Начало работы собрания — 13.00. Время регистрации участников собрания — в день проведения собрания с 12.00 до 12.55. Участникам собрания иметь документ, удостоверяющий личность (для представителя акционера — также доверенность или договор). С информацией (документами) при подготовке к проведению собрания можно ознакомиться с 7 марта в рабочие дни с 9.00 до 16.00.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

- Об итогах финансово-хозяйственной деятельности ОАО «Белсолод» в 2016 году и основных направлениях деятельности Общества на 2017 год.
- Отчет наблюдательного совета ОАО «Белсолод» за 2016 год.
- Отчет ревизионной комиссии о результатах проведенной ревизии за 2016 год и заключение по бухгалтерскому балансу, отчету прибыли и убытков, годовому отчету ОАО «Белсолод». Ознакомление Общества с заключением аудиторов.
- Утверждение годовых отчетов, бухгалтерского баланса и отчета о прибылях и убытках за 2016 год.
- Утверждение распределения чистой прибыли за 2016 год. О выплате дивидендов за 2016 год.
- О направлениях использования чистой прибыли ОАО «Белсолод» на 2017 год.
- Избрание членов наблюдательного совета и членов ревизионной комиссии ОАО «Белсолод».
- О назначении материального вознаграждения членам наблюдательного совета и ревизионной комиссии.

УНП 200075434 Наблюдательный совет

НОВАЯ РЕАЛЬНАСЦЬ,

або Як цяперашняе пакаленне змяняе офісную прастору

Капсулы для сну, настольны тэніс і здоравае харчаванне ўжо гатовы прапанаваць некаторыя кампаніі сваім супрацоўнікам у Беларусі. А на Захадзе каля 10% арандатараў офісаў сярэдняга памеру выкарыстоўваюць віртуальныя працоўныя месцы. То-бок працаваць у вялікай міжнароднай кампаніі становіцца магчымым, нават седзячы ў вёсцы ці на хутары — быў бы інтэрнэт. Мы пастараліся ўявіць, куды вядуць сучасныя тэндэнцыі камерцыйную нерухомасць і як у сувязі з гэтым будзе мяняцца выгляд нашых населеных пунктаў.

Змена пакаленняў

Горад будучыні павінен быць разумным. Ён амаль на сто працэнтаў рэалізуе наш попыт і з'яўляецца авангардам культуры. Спрагназаваць, што спатрэбіцца новым супрацоўнікам, можна, калі прааналізаваць парадыгму пакаленняў.

Пасля Другой сусветнай вайны сфарміравалася пакаленне «бэбі-бумераў» (1945–1960), якія арыентаваліся на аднаўленне разбураных гарадоў. Яны ўпарта працавалі і былі не вельмі распешчаны ў тэхналагічным дачыненні. Менавіта бэбі-бумеры пажадалі, каб на працы існавала кабінетная сістэма, каб ніхто не перашкаджаў засяродзіцца і каб існавала жорстка іерархія. У гэтага пакалення ёсць выразны падзел: дом, праца, адпачынак. Гэтыя сферы не змешваюцца, таму існуе такі ж строгі падыход да падзелу гарадскога асяроддзя.

Наступнае пакаленне Х (1961–1980) адмаўляла шэраг каштоўнасцяў сваіх бацькоў. У свеце з'явіліся першыя персанальныя камп'ютары, у людзей пашырыўся круггляд. Для іх працагалізм быў ужо не прымальны — больш важны баланс сямі, адпачынку і працы. Іерархічная сістэма пахіснулася.

Так выглядае офісная капсула сну.

Пакаленне Y (1981–1995), або міленіуму, у прынцыпе не прымае існуючую сістэму. Яно не збіраецца падладжвацца пад працу, хай праца падладжваецца пад яго. Для гэтага пакалення непрымальна жорсткая сацыяльная іерархія, яно прызнае толькі харызматычны тып лідарства: хай кіруе той, хто лепш ведае і можа гэта даказаць. Менавіта пакаленне Y пераважае цяпер на рынку працы. Прастора становіцца больш неформальнай, а праца ператвараецца ў месца рэалізацыі сябе. Работа, адпачынак і іншыя сферы пачынаюць увасабляцца ў рамках адзінай прасторы. У пакалення Y ёсць цікавая асаблівасць: яны не хочуць жыць без бацькоў да 30–35 гадоў. Таму іх яшчэ называюць «пакаленнем Пітэра Пэна».

Пакаленне Z (народжаны пасля 1995) вырастае на інтэрнэце і сацыяльных сетках. Яно жыве ў асяроддзі шматзадачнасці. Гэта пакаленне арыентаванае на цалкам мабільныя сродкі зносін з людзьмі, яму персанальны камп'ютар ужо не патрэбен.

Моцна ўкараняюцца інфармацыйна-камунікацыйныя тэхналогіі, і ўсё мяняецца кардынальна.

Эканомія часу — найважнейшая задача

Разам са зменай пакаленняў адбываецца эвалюцыя офіснай прасторы, таму што кожны хоча працаваць з камфортам. Раней былі адкрытыя памяшканні на заводскай тэрыторыі, потым — кабінеты, якія існуюць і цяпер. У 1980-х адбылася пэўная рэвалюцыя ва ўспрыманні офісаў: людзям пачалі прапаноўваць не бетонныя скрыні, а паслугі, што называецца, сэрвіс-офіс. Гэта адна з краевугольных ідэй у разумным горадзе ў кантэксце таго, якія існуюць патрэбы ў сучаснага і будучых пакаленняў. У 2006 годзе пачалі з'яўляцца каворкінгі (калектыўныя офісы), потым кампусы з чыста ўніверсітэцкага паняцця ператварыліся ў папулярную форму арганізацыі бізнес-асяроддзя, дзе ў людзей ёсць усё.

— Узнікае імітацыя гарадскога асяроддзя ў межах камерцыйнай нерухомасці. І сёння гэта тэндэнцыя паглыбляецца, — адзначае дырэктар дэпартаменту кансалтынгу і даследаванняў Colliers International Дзяніс Чацверыкаў. — З прыходам пакаленняў Y і Z змянілася само разуменне прасторы. Раней людзі бралі партфель і ў панядзелак ішлі на працу. Сёння многія працуюць дома. Зараз офіс — гэта не месца працы, а месца рэалізацыі сябе як асобы. Смарт-сіці — гэта нарастанне складанасці, таму офіс тут шматгранны. У ім ёсць сацыяльная і гульнявая інфраструктура, харчаванне... Мы прапануем некаторым рабіць капсулы для сну. У многіх гэта выклікае лёгкі смех. Але ў нас моцная ІТ-сфера, дзе ўзрост дакладна вызначаны: 25–30 гадоў, пакаленне Y. Яны не хочуць мець фіксаваныя працоўныя гадзіны.

Сёння эканомія часу выходзіць на першае месца. Людзі на працы хочуць жыць: кантактаваць, адпачываць, спаць, есці... Мяняецца падыход да офіснай прасторы. Многія працоўныя пытанні нават на беларускім рынку вырашаюцца ўжо ў рэстаранах. Досыць правамерна прымаць неформальныя зносіны як новую рэальнасць. Наўздагон з'яўляюцца дадатковыя патрабаванні: душ, велопаркоўка, кухня. І глабальна гэта распаўсюджваецца на ўвесь будынак і ўсё, што вакол. Узнікае цэнтр прыцягнення. Людзі цікавяцца, дзе тут фітнес, басейн, дзе дзіця пакінуць, пастрыгчыся... Яны мяняюць бізнес-цэнтр у цэлым.

Сучасны офіс не павінен быць у цэнтры горада. Ёсць такое паняцце, як «чалавечыя воблака» (human cloud). Супрацоўнікі ўяўляюць з сябе сетку: яны звязаны паміж сабой праз інтэрнэт ці праз іншыя сродкі. Ім няма сэнсу ехаць у цэнтр горада, таму што пакаленні Y і Z, як правіла, жывуць у спальных раёнах і не жадаюць стаяць у заторах і марнаваць час. Офіс павінен адпавядаць іх патрэбам. Інакш людзі не паспяваюць жыць.

Надзея АНІСОВІЧ.
anisovich@zviazda.by

Вниманию акционеров

ОАО «Белгорхимпром»!

Собрание акционеров состоится **31 марта 2017 года в 11.00** по адресу: г. Минск, пр. Машерова, 17, в актовом зале.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. Отчет об итогах финансово-хозяйственной деятельности общества за 2016 год и основных направлениях деятельности в 2017 году.
2. Отчет ревизионной комиссии по результатам проверки деятельности общества за 2016 год.
3. Отчет наблюдательного совета общества о проделанной работе в 2016 году.
4. Об утверждении годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности за 2016 год.
5. О распределении прибыли и убытков.
6. Об избрании членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии.
7. Об определении размеров вознаграждений членам наблюдательного совета и ревизионной комиссии.
8. О внесении изменений в устав ОАО «Белгорхимпром».

С материалами собрания акционеры могут ознакомиться по месту нахождения Общества (г. Минск, ул. Киселева, 26а, каб. №407) в рабочие дни в период с 17 по 30 марта 2017 г. с 13.00 до 15.30, а в день проведения собрания — по месту его проведения.

Акционерам, передавшим на основании доверенности свои полномочия на участие в общем собрании членам наблюдательного совета, участие в собрании не обязательно.

Регистрация акционеров (их представителей), имеющих право на участие в собрании — в день проведения собрания с **9.00 до 10.30 по адресу: г. Минск, пр. Машерова, 17, в актовом зале (3-й этаж)**. При себе иметь следующие документы: акционеру — паспорт, представителю акционера — паспорт и доверенность

УНП 600024712

31 марта 2017 г. в 9.30

по адресу: г. Минск, пр-т Независимости, д. 16, ком. 1, состоится очередное Общее собрание акционеров

ЗАО «Возвышенность».

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. Об итогах финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2016 г.
2. Утверждение отчета Наблюдательного совета за 2016 г.
3. Отчет ревизора за 2016 г.
4. Утверждение годовой бухгалтерской отчетности, счетов прибыли и убытков, распределение прибыли и убытков Общества за 2016 г.
5. Избрание членов Наблюдательного совета.
6. Избрание ревизора Общества.

С документами, относящимися к повестке дня, можно ознакомиться по адресу: г. Минск, пр-т Независимости, д. 16, ком. 1, с 9.00 до 18.00 ежедневно, кроме субботы, воскресенья и праздничных дней с предварительным телефонным уведомлением.

Форма проведения собрания: очная. Форма голосования по всем вопросам повестки дня: прямая, открытая, карточками, изготовленными из бумаги с указанием количества голосов.

Регистрация лиц, имеющих право на участие в Общем собрании участников Общества, будет проводиться с 8 часов 40 минут до 9 часов 25 минут в день и по месту проведения собрания. При регистрации участники обязаны предъявить паспорт или иной документ, удостоверяющий личность. Представители участников обязаны при регистрации предъявить паспорт или иной документ, удостоверяющий личность, а также доверенность, удостоверяющую в установленном законодательством порядке.

ЗАО «Возвышенность», г. Минск, пр-т Независимости, 16, ком. 1
УНП 100088694

Уважаемые акционеры

ОАО «Обувторг»

30 марта 2017 года в актовом зале по адресу: г. Минск, ул. Платонова, 28, состоится общее собрание акционеров!

Начало собрания — 14.00.

Регистрация участников проводится с 13.00 до 13.45 по месту проведения собрания.

Для регистрации при себе иметь следующие документы: акционеру Общества — паспорт, представителю акционера — паспорт и доверенность.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. Об итогах финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2016 год и перспективах развития Общества на 2017 год.
2. О работе наблюдательного совета ОАО «Обувторг» в 2016 году.
3. Отчет ревизионной комиссии о результатах аудиторской проверки Общества за 2016 год.
4. Об утверждении годового отчета, годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности ОАО «Обувторг» за 2016 год.
5. Об утверждении распределения чистой прибыли за 2016 год.
6. О выплате дивидендов за 2016 год.
7. О направлениях использования чистой прибыли Общества в 2017 году и I квартале 2018 года.
8. Избрание членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии ОАО «Обувторг».
9. О вознаграждении членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии Общества.
10. Об утверждении Устава ОАО «Обувторг» в новой редакции.

Время и место ознакомления акционеров с материалами по вопросам повестки дня собрания: в рабочие дни, начиная с 23 марта 2017 года по месту нахождения Общества.

Список акционеров для участия в собрании будет составлен на основании реестра на 1 марта 2017 года.

УНП 100262652

Наблюдательный совет

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15

ад 17 лютага 2009 года выдана

Міністэрствам інфармацыі і сувязі Беларусі.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

Адказны за выпуск: КАРПЕНКА Н.У.

Грамадскі савет: ГЕРАСІМОВІЧ С.М., намеснік старшыні Пастаяннай камісіі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь; АСКЕРКА Ю.В., адказны сакратар Савета па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання пры Саўеце Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь; НАВУМЕНКА А.В., старшыня Нараўлянскага раённага Савета дэпутатаў; СУШЧАНКА М.Л., старшыня Глушанскага пасялковага Савета дэпутатаў Бабруйскага раёна.

Выдавец — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

АДРАС РЭДАКЦЫІ:

220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 292 44 12;

e-mail: info@zviazda.by

Газета адрэкавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

Тыраж 20.008. Нумар падпісаны ў 19.30 28 лютага 2017 года.

■ Псіхалогія для ўсіх

РАЗБУРАЛЬНАЕ РАТАВАННЕ

У залежных ёсць права набіваць свае шышкі, але сузалежныя перашкаджаюць ім у гэтым

Так бывае, калі партнёр па шлюбе, дзіця, маці, сябра залежыць ад хімічных рэчываў, алкаголю, наркатыкаў або пакутуе ад гульнявой, харчовай, сексуальнай, рэлігійнай, любой залежнасці, а вы, у сваю чаргу, залежыце ад гэтага чалавека і, вядома, кідаецца яго ратаваць. Робіце замест яго нейкія справы, выцягваеце з даўгоў, корміце, апранаеце. Гэта не цэніцца, больш за тое, вас пачынаюць абвінавачваць у тым, што з-за вас чалавек і трапіў у гэту залежнасць і не можа з яе выбрацца. Што вельмі важна, у нейкім сэнсе так і ёсць. Калі ў вашым жыцці існуюць стасункі, якія вас стамляюць, вымотваюць, з'яўляюцца крыніцай пастаяннага напружання і выхаду з іх не бачна, то, хутчэй за ўсё, вы трапілі ў шарэнгі сузалежных.

— У такія стасункі трапляюць людзі пэўнага складу — тыя, хто прывык апякаць, кантраляваць, непакоіцца пра іншых больш, чым пра сябе, — расказвае **ўрач-псіхатэрапеўт Мінскага гарадскога клінічнага псіхіятрычнага дыспансера Ганна МІКУЛА**. — Гэта людзі, якіх звыш меры апякалі ў дзяцінстве. Або, наадварот, іх кідалі, і яны такім чынам імкнуцца даць іншым тое, чаго самі ніколі не мелі. У выніку яны пакутуюць самі, не могуць пабудаваць дарослыя давяральныя стасункі і мімаволі не даюць стаць дарослымі свайму дзіцяці, мужу і г. д. Яны

падтрымліваюць у тым, з кім знаходзяцца ў сузалежнасці, паводзіны ахвяры кожны раз, калі спрабуюць зрабіць ім добра. А як толькі спрабуюць адсыць ў бок, то перажываюць велізарнае пачуццё віны за тое, што «кінулі», не дапамаглі, не збераглі... Але насамрэч ніякай іх віны ў гэтым няма. Чалавек павінен сам захацець пазбавіцца ад залежнасці, што магчыма толькі тады, калі з'явіцца паўнаўладная замена «сумніўнаму задавальненню».

У сузалежных ёсць патрэба пакутаваць. Карані яе, як правіла, у дзяцінстве: «дрэнная дзяўчынка — дрэнная жонка, мама», якая не заслугоўвае шчасця ў жыцці, якая абавязана клапаціцца пра іншых замест сябе. Самае лепшае, што можна зрабіць для блізкага чалавека — пачаць пражываць уласнае шчаслівае і паспяховае жыццё, быць моцнай асобай, не баяцца памылкі і дзейнічаць, прызнаваць свае памылкі і выпраўляць іх, урэшце, атрымліваць радасць ад жыцця, нягледзячы ні на якія цяжкасці. Адекватна ацэньваеце і павяжыце выбар іншага чалавека, нават калі гэта «разбурае». Мець магчымасць рабіць свае памылкі, набіваць свае шышкі, каб не было каго пасля ў гэтым вінаваціць — важная частка сталення. Як бы вы ні любілі сваіх блізкіх, ад ахвярных паводзін не толькі не будзе карысці, але будзе адваротны эфект.

Неабходна фарміраваць зону любові да сябе, пачуццё ўласнай годнасці, шукаць крыніцы задавальнення не толькі ў клопаце пра іншых, але і аб сабе. Прыгадаць, што радала ў дзяцінстве і юнацтве, аднавіць гэтыя заняткі, паспрабаваць штосьці новае. Гэта можа быць што заўгодна: танцы, літаратура, кулінарыя, дызайн... Не стаўце неверагодных мэты, няхай гэта будзе пакуль прыёмна прыведзены час.

Нават пры разгерметызаванні салона самалёта кіслародную маску перш за ўсё трэба надзець на сябе і толькі пасля на дзіця. Калі вы ўмеце ў сваім жыцці рабіць выбар на карысць шчасця, то і ваш блізкі чалавек мае магчымасць у вас навучыцца. Спыніце яго ратаванне — і тады сапраўды атрымаеце шанец ратаваць і сваё жыццё, і яго. І не адкладвайце перамены на паслязайтра, пачніце змены сёння. А калі нічога не атрымліваецца, прыходзьце да спецыяліста

■ Не на карысць

ОЙ, ГАРАЧАЕ!

Слізістая стрававода не прыстасавана да надта гарачай ежы, як і да вельмі халоднай. Пашкоджанне эпітэлію можа прывесці нават да анкалогіі.

Надта гарачая ежа здольная апячы стрававод. Узнікне ацёк яго тканак, парушыцца глытанне, пасля пачне адміраць тканка, і з'явіцца язва, пасля зажыўлення якіх сфарміруецца звужэнне стрававода.

Паводле слоў урача-хірурга 24-й гарадской паліклінікі спецыяліста **Марыны КУРЖАНСКОЙ**, небяспека заключаецца ў тым, што ў выніку апёку гарачай ежай або вадкасцю сфарміруецца рубец, што знізіць праходнасць стрававода. Гэта пагражае недаяданнем, сепсісам, пнеўманіяй, трахеабранхітам, ларынгітам. Пры апёку чацвёртай ступені трахеабранхіяльнага дрэва і страваводу можна загінуць. Асабліва небяспечна даваць гарачую ежу дзецям, у якіх нават невялікая апёкі слізістых стрававода, глоткі, гартані або ротавай поласці здольны прывесці да парушэння дыхання і звужэння гартані, што небяспечна для жыцця.

Паводле даследаванняў вучоных, ужыванне моцна гарачых напояў (тэмпературай каля 70 градусаў) і ў вялікай колькасці (звыш 1 л у дзень) можа выклікаць рак стрававода. Пакутуюць, дарэчы, і зубная эмаль, і слізістыя рота. Калі пастаянна апякаць рот, гэта аслабляе мясцовы імунітэт і павышае верагоднасць развіцця якой-небудзь інфекцыі. Пашкоджаюцца гарачай ежай і смакавыя рэцэптары, што прыводзіць да страты адчування смаку.

Гарачая ежа і засвойваецца нашмат хутчэй. Ежа пакідае страўнік і трапляе ў кішэчнік хутчэй, чым належыць, у выніку чаго арганізм не паспявае атрымаць насычэнне. Адчуванне голаду штурхае да пераядання. Так што пазбягайце ўжывання халоднага газіраванага напояў з гарачым гамбургерам.

Большасць хворых на рак стрававода і гартані, калі выключыць курцоў і тых, хто злоўжывае алкаголем, — аматары вельмі гарачых напояў. Тэмпература вадкасці не павінна перавышаць 60 градусаў. Дайце ежу астудзіцца, піце дробнымі глыткамі і павольна. Вазьміце на ўзбраенне народны метады вызначэння аптымальнай для сябе тэмпературы. Калі можаце трымаць у руках кубак з чаем, значыць, і напой ужываць можна

Матэрыялы падрыхтавала Святлана БАРЫСЕНКА.

Центр Промышленной Оценки

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона: ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
 Продавец: ОАО «НЕРУДПРОМ», г. Минск, ул. Асаналиева, 72

Предмет аукциона

№ лота	Наименование	Общая площадь	Инвентарный номер	Адрес
1	Квартира	40,8 кв. м	600/D-89149	Минский р-н, Ждановичский с/с, аг. Ждановичи, ул. Зеленая, 1В-99

Начальная цена лота №1 без НДС — 72 772 руб. 34 коп. (снижена на 5%)

Транспорт и спецтехника

№ лота	Наименование	Инв. номер по бухучету
2	Автомобиль MAZ 500A, гос. номер КА 7474, г.в. 1978	7474
3	Трактор МТЗ-82Л, гос. номер 7485 ОА, г.в. 1979	3585

Начальная цена лота №3 с НДС — 6 171 руб. 41 коп. (снижена на 5%)

Месторасположение лотов №2 и №3 — Минский р-н, Петришковский с/с, р-н д. Захаричи, ДСЗ «Заславль»

№ лота	Наименование	Инв. номер по бухучету
4	Автомобиль MAZ 5514 020, гос. номер К1 4543, г.в. 2002	4345

Начальная цена лота №4 с НДС — 9 091 руб. 82 коп. (снижена на 5%)

№ лота	Наименование	Инв. номер по бухучету
5	Автокран Краз 250, гос. номер 4186 МИН, г.в.1991	4186
6	Трактор МТЗ-82 1, гос. номер КА-7 0409, г.в. 2002	3993

Начальная цена лота №5 с НДС — 18 514 руб. 24 коп. (снижена на 5%)

Месторасположение лотов №4 и №5 — г. Минск, ул. Асаналиева, 72

Месторасположение лота №6 — Минский р-н, Петришковский с/с, д. Большая Воловщина, ПСХ «Колос»

Начальная цена лота №6 с НДС — 12 862 руб. 79 коп. (снижена на 5%)

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с №3012343260010, в Дирекцию ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области, БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа — ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, условия оплаты предмета аукциона, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 14.12.2016

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Аукцион состоится 17.03.2017 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 15.03.2017 до 17.00 по указанному адресу.

Тел.: +375 17 280-36-37; (8029) 317-95-42. www.cpo.by. Email: auction@cpo.by

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ»
 извещает об открытом аукционе по продаже Административного помещения, г. Минск, ул. Алибегова, 16, 1Н

Наименование	Начальная цена продажи, бел. руб.	Задаток, бел. руб.
Лот №1. Изолированное помещение с инв. №500/D-689786. Наименование: административное помещение. Г.п. — 2005. Этаж — 1. Общая площадь — 173,3 кв. м. Стены наружные и внутренние — ж/бетонные панели. Перегородки — гипсобетонные. Перекрытия — ж/бетонные. Проемы оконные — стеклопакеты. Проемы дверные — щитовые. Балконы — есть. Отопление — центральное. Водопровод, канализация — есть. Горячее водоснабжение — есть. Ванные — есть. Электроснабжение — скрытая проводка. Радио, телефон — есть	279 720,00	27 970,00

Шаг аукциона — 5%

УСЛОВИЯ

- Победитель аукциона либо в случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано только одним участником, и он согласен приобрести Объект по начальной цене, увеличенной на 5% (пять процентов) (Претендент на покупку), обязан оплатить полную стоимость приобретенного на аукционе Объекта не позднее 20 (двадцати) рабочих дней с момента подписания протокола аукциона.
- Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона на основании счета-фактуры в течение 3 (трех) банковских дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.
- Переход права собственности на приобретенный на аукционе Объект недвижимости, имущество должника осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.
- На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для Победителя аукциона

Аукцион состоится 03.04.2017 в 11.00 по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, каб. 4

Порядок оформления участия в аукционе содержится на сайте Организатора аукциона ino.by.
 Задаток перечисляется на р/с 3012154337010 в ОАО «БПС-Сбербанк», 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, д. 4а, код 369.
 Получатель — РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже имущества (Адм. помещение) (Лот №1), проводимом 03.04.2017 (Фрунзенский МРО).
 Организация и проведение аукциона, а также оформление и регистрация сделки осуществляются в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь.
 Заявления на участие и необходимые документы принимаются в г. Минске, ул. Комсомольская, 11, каб. 6, в рабочие дни с 8.30 до 12.00, с 13.30 до 16.00.
 Окончание приема заявлений — 30.03.2017 в 11.00.
 Все желающие могут предварительно ознакомиться с Объектом аукциона. Контактное лицо для осмотра Объекта: Грабовский Александр Александрович, тел. +375-29-640-28-48

Контакты организатора аукциона: 8 (017) 306-00-57, 8 (029) 550 09 52, 8 (029) 550 09 59, 8 (029) 356-90-03 • www.ino.by • torgi@ino.by

УНП 300042199

ОАО «Нафтан»
 реализует на конкурсной основе (с повышением начальной цены) бывшее в употреблении неиспользуемое имущество:

Пометка на конверте	Наименование	Инв. №	Год ввода в эксплуатацию	Начальная цена с НДС, бел. руб.
Реализация неликвидов, аппарат для дублирования, 30.03.2017	Аппарат для дублирования GELOVIT 200	06253534	2009	1 214,00
Реализация неликвидов, 30.03.2017	Машина посудомоечная ММТУ-2000	06270689	2007	1 669,00
	Машина посудомоечная ММУ-2000	06270690	2007	1 669,00
	Машина посудомоечная МПУ-700	06270693	2007	402,00
	Машина посудомоечная МПУ-700	06270694	2007	402,00
	Фризер для мороженого	06270695	2007	380,00
	Электроплита ПЭ-0,17	06270697	2007	380,00

Состояние удовлетворительное.
 Предложения принимаются по адресу: 211441, г. Новополоцк-1, ОАО «Нафтан», заводоуправление, каб. 101, до 9.30 по местному времени 30 марта 2017 года с пометками на конверте, указанными в таблице.

Извещение на проведение конкурса размещено на сайте www.naftan.by.
Контактные телефоны: 8(0214) 59-87-83, 8(0214) 59-89-26, 8(0214) 59-88-42, 8(0214) 59-88-01, (033) 398 07 67

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ»
 извещает о проведении повторного открытого аукциона со снижением цены по продаже капитального строения по адресу: д. Острошицкий Городок, участок №92

ОПИСАНИЕ

Лот №1. Капитальное строение (незавершенный не законсервированный строительством объект), расположенное на земельном участке с кадастровым номером 623685206101000064, площадью 0,1668 га, по адресу: Минский р-н, Острошицкий-Городокский с/с, д. Острошицкий Городок, участок №92. Начальная цена продажи — 82 498,50 бел.руб. Задаток — 8 240,00 бел.руб.

УСЛОВИЯ

- Победитель аукциона либо в случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано только одним участником, и он согласен приобрести Объект по начальной цене, увеличенной на 5% (пять процентов) (Претендент на покупку), обязан оплатить полную стоимость приобретенного на аукционе Объекта не позднее 20 (двадцати) рабочих дней с момента подписания протокола аукциона.
- Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона на основании счета-фактуры в течение 3 (трех) банковских дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.
- Переход права собственности на приобретенный на аукционе Объект недвижимости, обращенного в доход государства, осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.
- На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для Победителя аукциона

Аукцион состоится 17.03.2017 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4. Шаг аукциона — 5%

Порядок оформления участия в аукционе содержится на сайте Организатора аукциона ino.by.
 Задаток перечисляется на р/с 3012154337010 в ОАО «БПС-Сбербанк», 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, д. 4а, код 369. Получатель — РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже кап. строения (Лот № 1), проводимом 17 марта 2017 г.
 Организация и проведение аукциона осуществляются в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь.
 Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 8.30 до 12.00, с 13.30 до 16.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, 11, каб. 6. Окончание приема заявлений и задатков — 15.03.2017 в 11.00.
 Все желающие могут предварительно ознакомиться с Объектом аукциона. Контактное лицо для осмотра объекта: Нативевская Ангелина Викторовна, тел.: (044) 529-28-15, (017) 223-69-30.
 Организатор аукциона вправе снять лот с торгов по письменному указанию подразделения Департамента по гуманитарной деятельности Управления делами Президента Республики Беларусь в любое время до объявления его проданным

Организатор аукциона: 8 (017) 306-00-57, 8 (029) 550-09-52, 8 (029) 356-90-03 • www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ»

извещает об открытии аукционе по продаже гаража, г. Минск, ул. Я.Мавра, 53/3-2

Наименование	Начальная цена продажи, бел. руб.	Задаток, бел. руб.
Лот №1. Изолированное помещение с инв. №500/D-708041656. Наименование: гараж. Г.п. – 1984. Этажность – 1. Общая площадь – 79,9 кв. м. Фундамент – фундамент. Стены наружные и внутренние – кирпичные. Перекрытия – ж/бетонные плиты. Крыша – мягкая рулонная. Полы – плитка, бетон. Проемы – ворота металлические. Внутренняя отделка – оштукатурено. Электроснабжение – есть	38 250,00	3 820,00
Шаг аукциона – 5%		
УСЛОВИЯ		
1. Победитель аукциона либо в случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано только одним участником, и он согласен приобрести Объект по начальной цене, увеличенной на 5% (пять процентов) (Претендент на покупку), обязан оплатить полную стоимость приобретенного на аукционе Объекта не позднее 20 (двадцати) рабочих дней с момента подписания протокола аукциона.		
2. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона на основании счета-фактуры в течение 3 (трех) банковских дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.		
3. Переход права собственности на приобретенный на аукционе Объект недвижимости, имущество должника осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.		
4. На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для Победителя аукциона		
Аукцион состоится 31.03.2017 в 11.00 по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, каб. 4		
Порядок оформления участия в аукционе содержится на сайте Организатора аукциона ino.by.		
Задаток перечисляется на р/с 3012154337010 в ОАО «БПС-Сбербанк», 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, д. 4а, код 369.		
Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже имущества (гараж) (Лот №1), проводимом 31.03.2017 (Фрунзенский МРО).		
Организация и проведение аукциона, а также оформление и регистрация сделки осуществляются в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь.		
Заявления на участие и необходимые документы принимаются в г. Минске, ул. Комсомольская, 11, каб. 6, в рабочие дни с 8.30 до 12.00, с 13.30 до 16.00. Окончание приема заявлений – 29.03.2017 в 11.00.		
Все желающие могут предварительно ознакомиться с Объектом аукциона. Контактное лицо для осмотра Объекта: Усович Александр Сергеевич, тел.: 8-017-219-06-84; +375-29-564-08-29		
☎ Контакты организатора аукциона: 8 (017) 306-00-57, 8 (029) 550 09 52, 8 (029) 550 09 59, 8 (029) 356-90-03 • www.ino.by • torgi@ino.by		

РУП «ГОМЕЛЬСКИЙ ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ»

извещает о проведении 31 марта 2017 г. в 10.00 открытого аукциона по продаже автотранспортного средства, принадлежащего Открытому акционерному обществу «Коминтерн» на праве собственности

№ лота	Наименование, краткая характеристика объекта	Начальная цена, рублей (в т.ч. НДС по ставке 20%)	Задаток, рублей (в т.ч. НДС по ставке 20%)
1	Автомобиль ГАЗ 2705 435, рег. знак АВ 7602-3, год выпуска – 2004, цвет красно-бордовый. Номер кузова (рамы): 27050040124710 ХТН27050040373500. Тип: грузо-пассажирский фургон. Вид топлива – бензин. Объем двигателя – 2460 см³	1920,00	150,00

Шаг аукциона – 5%.

Место проведения аукциона: г. Гомель, ул. Артема, 23. Заявления на участие в аукционе с приложением необходимых документов принимаются по адресу: г. Гомель, ул. Артема, 23, 2-й этаж, каб. 2-6, по рабочим дням с 9.00 до 12.00 и с 13.00 до 16.00 по 30 марта 2017 г. включительно. Подача документов по почте не допускается. Заявления, поступившие позже установленного срока, не рассматриваются.

В аукционе имеют право участвовать индивидуальные предприниматели, физические и юридические лица, своевременно подавшие заявление на участие в аукционе с приложением необходимых документов, внесшие задаток по заявляемому лоту до подачи заявления и прошедшие заключительную регистрацию с 09.00 до 10.00 31 марта 2017 г.

Аукционные торги проводятся в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь и Положением о порядке организации и проведения аукционов, утвержденным Организатором торгов.

Победителем аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену на аукционе; лицом, приравненным к победителю, признается единственный зарегистрированный участник, выразивший согласие купить предмет торгов по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

При подаче заявления участник должен иметь: 1) копию платежного поручения с отметкой банка, подтверждающего внесение задатка для участия в аукционе; 2) физическое лицо – паспорт; представитель физического лица – паспорт и нотариально заверенную доверенность; индивидуальный предприниматель – паспорт, копию свидетельства о государственной регистрации и его подлинник для заверения его копии организатором аукциона; представитель индивидуального предпринимателя – паспорт и доверенность; представитель юридического лица (резидент РБ) – паспорт (руководитель – копию приказа, протокола о назначении на должность), доверенность на участие в аукционе и подписание документов, копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации организации и их подлинники для заверения их копий организатором аукциона; представитель юридического лица (нерезидент РБ) – легализованные в установленном порядке доверенность на участие в аукционе и подписание документов (руководитель – копию документа, подтверждающего назначение на должность), копии учредительных документов и выписку из государственного (торгового)

реестра юридических лиц страны происхождения (выписка должна быть датирована не позднее шести месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально удостоверенными переводами на белорусский (русский) язык. В случае отсутствия у физического лица текущего счета необходимо его открыть.

Задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления на р/с 3012230570008 в ЗАО «Альфа-Банк», г. Минск, код 153001270. Получатель платежа – РУП «Гомельский институт недвижимости и оценки», УНП 490318588. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе согласно извещению в газете «Звезда» от 1 марта 2017 г.

Задаток, уплаченный участником аукциона, ставшим победителем (единственным участником, выразившим согласие купить Объект), будет засчитан в счет окончательной стоимости Объекта. Задаток, уплаченный участниками аукциона, не ставшими победителями аукциона (единственным участником, выразившим согласие купить Объект), Организатор аукциона возвращает безналичным платежом на их счета в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Победитель торгов (единственный участник, выразивший согласие купить объект) обязан: в течение 3 рабочих дней после подписания протокола о результатах аукциона уплатить Организатору аукциона вознаграждение по результатам аукциона в размере четыре процента от цены продажи Объекта, сформированной в установленном порядке; в течение 10 календарных дней после подписания протокола о результатах аукциона заключить с Продавцом договор купли-продажи Объекта; в сроки согласно заключенному договору купли-продажи выплатить Продавцу стоимость Объекта, сформированную в установленном порядке. Если между Продавцом и Победителем аукциона (единственным участником, выразившим согласие купить Объект) в течение срока, установленного для заключения договора купли-продажи Объекта, не достигнута договоренность по срокам и порядку оплаты за Объект, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней с даты проведения аукциона.

Организатор: РУП «Гомельский институт недвижимости и оценки»,

г. Гомель, ул. Артема, 23. ☎ 8 (0232) 32-46-47; 32-00-71 • www.gino.by • e-mail: info@gino.by

Продавец: ОАО «Коминтерн», г. Гомель, ул. Интернациональная, 5. ☎ 8 (0232) 75-65-94; 8 (029) 192-37-18 •

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА НА ПРАВО ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРА АРЕНДЫ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ ДЛЯ СТРОИТЕЛЬСТВА И ОБСЛУЖИВАНИЯ ОДНОКВАРТИРНЫХ ЖИЛЫХ ДОМОВ

Организатор аукциона: Октябрьский сельский исполнительный комитет, 222033, д. Прошика, ул. Центральная, д. 9, Крупского района, Минской области

№ лота	Кадастровый номер, адрес земельного участка, номер участка	Целевое назначение	Площадь (га)	Срок аренды (лет)	Характеристика расположенных на земельном участке инженерных коммуникаций и сооружений	Начальная цена земельного участка (бел. руб.)	Размер задатка и реквизиты для его внесения	Дата и время проведения аукциона	Окончательный срок приема документов
1	Земельный участок с кадастровым номером 623084008601000146, расположенный по адресу: Минская обл., Крупский р-н, д. Худово	Для строительства и обслуживания жилого дома	0,1500	99	Имеется электроснабжение	310,21	60,00 рублей р/с 3604618091007, филиал №612 ОАО «АСБ Беларусбанк», код 153001810, УНП 600176883, код платежа 04901, получатель платежа: Октябрьский сельский исполнительный комитет	31.03.2017 в 15.00	28.03.2017 до 17.00
2	Земельный участок с кадастровым номером 623084007101000063, расположенный по адресу: Минская обл., Крупский р-н, д. Сторожиче (участок №2)	Для строительства и обслуживания жилого дома	0,1500	99	Отсутствие инженерных коммуникаций и сооружений	280,13	50,00 рублей р/с 3604618091007, филиал №612 ОАО «АСБ Беларусбанк», код 153001810, УНП 600176883, код платежа 04901, получатель платежа: Октябрьский сельский исполнительный комитет	31.03.2017 в 15.00	28.03.2017 до 17.00
3	Земельный участок с кадастровым номером 623084007101000064, расположенный по адресу: Минская обл., Крупский р-н, д. Сторожиче (участок №15)	Для строительства и обслуживания жилого дома	0,1500	99	Отсутствие инженерных коммуникаций и сооружений	280,13	50,00 рублей р/с 3604618091007, филиал №612 ОАО «АСБ Беларусбанк», код 153001810, УНП 600176883, код платежа 04901, получатель платежа: Октябрьский сельский исполнительный комитет	31.03.2017 в 15.00	28.03.2017 до 17.00
4	Земельный участок с кадастровым номером 623084004601000123, расположенный по адресу: Минская обл., Крупский р-н, аг. Колодница, ул. Центральная (участок №3)	Для строительства и обслуживания жилого дома	0,2273	99	Имеется электроснабжение, центральное водоснабжение, асфальтированный подъезд	606,94	120,00 рублей р/с 3604618091007, филиал №612 ОАО «АСБ Беларусбанк», код 153001810, УНП 600176883, код платежа 04901, получатель платежа: Октябрьский сельский исполнительный комитет	31.03.2017 в 15.00	28.03.2017 до 17.00

Условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона на право заключения договора аренды:

внесение платы за право заключения договора аренды земельного участка;
возмещение расходов, связанных с проведением аукциона и подготовкой документации, необходимой для его проведения;
заключение с Октябрьским сельским исполнительным комитетом договора аренды земельного участка и осуществления в двухмесячный срок после его заключения государственной регистрации права на земельный участок;
получение в установленном порядке разрешения отдела по архитектуре и строительству Крупского райисполкома на проведение проектно-изыскательских работ и строительство нового объекта;
получение в установленном порядке заключения заинтересованных служб на проектирование и строительство объекта;
в течение одного года со дня утверждения в установленном порядке проектной документации на строительство

объекта приступить к занятию данного участка в соответствии с целью и условиями его предоставления;
снятие на занимаемом земельном участке плодородного слоя и использования его для нужд, связанных со строительством объекта;
производство благоустройства прилегающей территории и строительства внеплощадочных инженерных сетей к объекту согласно разработанной и утвержденной проектной документации.

1. Аукцион состоится по адресу: Минская обл., Крупский р-н, д. Прошика, ул. Заречная, д. 5-а (здание Прошицкого сельского клуба).
2. Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: Минская обл., Крупский р-н, д. Прошика, ул. Центральная, д. 9 (здание Октябрьского сельского исполнительного комитета, кабинет №3), с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по рабочим дням.
3. Для участия в аукционе приглашаются граждане и юридические лица. Гражданин, юридическое лицо должны подать заявление об участии в аукционе и подписать соглашение с организатором аукциона о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. К заявлению прилагаются: гражданином – копия документа, содержащего его иден-

тификационные сведения без нотариального засвидетельствования;
индивидуальный предприниматель – копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования;
представителем гражданина или индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенная доверенность;
представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;
заверенная банком копия платежного поручения о внесении задатка.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальные предприниматели и юридические лица, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

4. Заключительная регистрация участников аукциона, по-

давших заявление на участие в аукционе, 31.03.2017 до 14.50 по адресу: Минская обл., Крупский р-н, д. Прошика, ул. Заречная, д. 5-а (здание Прошицкого сельского клуба).

5. Аукцион состоится при наличии не менее 2 участников. Граждане, юридические лица, желающие участвовать в аукционе в отношении нескольких земельных участков, вносят задатки в размере, установленном для каждого из предметов аукциона. Не допускается начало торгов по начальной цене. Торги продолжаются до тех пор, пока по новой объявленной аукционистом цене аукционный номер поднят только один участник аукциона. Аукционист называет последнюю цену и номер данного участка трижды и объявляет проданным земельный участок, а участника аукциона – победителем.

6. Всем участникам предоставляется право ознакомления с земельно-кадастровой документацией, а также возможность осмотра местности земельного участка, выявляемого на аукцион.
7. Возмещение расходов, связанных с подготовкой и проведением аукциона, и расходов по подготовке документации, необходимой для его проведения, производится победителем аукциона.
8. Контактные телефоны: (801796) 23 1 10, 23 1 38

ОБЪЯВЛЕНИЕ

31 марта 2017 года

состоится очередное отчетно-выборное собрание акционеров

ОАО «Камволь».

Собрание пройдет по месту расположения Общества: г. Минск, ул. Маяковского, 176, конференц-зал, 4-й этаж главного корпуса.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. Отчет о финансово-хозяйственной деятельности Общества в 2016 г. и основных направлениях деятельности Общества на 2017 год.
2. Отчет о работе наблюдательного совета в 2016 году.
3. Отчет о работе ревизионной комиссии в 2016 году.
4. Утверждение годового отчета и баланса Общества.
5. О распределении чистой прибыли (покрытии убытков) и выплате дивидендов за 2016 год.
6. Утверждение направлений использования чистой прибыли на 2017 год и первый квартал 2018 года.
7. Избрание членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии Общества.
8. Утверждение размеров вознаграждений членам наблюдательного совета и ревизионной комиссии.

С материалами, подготовленными к собранию, можно ознакомиться по адресу: г. Минск, ул. Маяковского, 176, тел. 223-14-20, 2-97.

Начало работы собрания – 10.00.

Регистрация участников собрания – с 9.30 до 10.00.

Список акционеров для участия в собрании будет составлен по состоянию реестра на 01.03.2017.

УНП 100074393

Центр
Промышленной
Оценки

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА			
Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703		
Продавец	ОАО «Сморгонский завод оптического станкостроения», Гродненская обл., Сморгонский р-н, г. Сморгонь, ул. Якуба Коласа, 80		
Предмет аукциона (одним лотом)			
Месторасположение: Гродненская обл., Сморгонский р-н, г. Сморгонь, ул. Железнодорожная			
Наименование	Общая площадь	Инвентарный номер	Адрес (номер дома)
Блок неотапливаемых складов	1280,9 кв. м	443/С-14778	39/1
Составные части и принадлежности: асфальтобетонное покрытие			
Склад сыпучих материалов	398,9 кв. м	443/С-18052	39/2
Назначение: здания специализированные для производства электротехнического, электронного и оптического оборудования			
Сведения о земельном участке: общ. пл. 0,7415 га, предоставлен Продавцу на праве постоянного пользования для размещения объектов оптовой торговли, материально-технического и продовольственного снабжения, заготовок и сбыта продукции			
Начальная цена с НДС 20% – 52 049 бел. руб. 32 коп.			
Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с № 3012343260010 в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»			
Срок подписания договора купли-продажи	10 рабочих дней после проведения аукциона		
Условия оплаты предмета аукциона			
Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5% в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи			
Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by			
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия			
Дата и время проведения аукциона	04.04.2017 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»		
Дата и время окончания приема документов	03.04.2017 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»		
Контактные телефоны	+375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. Email: auction@cpo.by		

ООО «Центр Белинвентаризация» г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2-1		☒ Раздел и установление порядка пользования земельным участком ☒ Раздел и вычленение изолированных помещений из капитального строения ☒ Пересчет долей в связи с изменением капитального строения ☒ Оценка всех видов собственности	
ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА СВЕТЛОГОРСКОГО РАЙПО 8 (02342) 2 14 34			
№ лота	Наименование объекта	Начальная цена продажи лота, бел. руб. с НДС	Сумма задатка, бел. руб.
1	– Капитальное строение (швейный цех) с инв. №342/С-168246, общей площадью 204,0 кв. м (составные части и принадлежности: пристройка и тамбур кирпичные), расположенное по адресу: Гомельская обл., Светлогорский р-н, г. Светлогорск, ул. Авиационная, 2А/4. – Капитальное строение (гараж) с инв. №342/С-168266, общей площадью 18,8 кв. м, расположенное по адресу: Гомельская обл., Светлогорский р-н, г. Светлогорск, ул. Авиационная, 2А/8. – Капитальное строение (склад вторсырья) с инв. №342/С-168268, общей площадью 281,8 кв. м, расположенное по адресу: Гомельская обл., Светлогорский р-н, г. Светлогорск, ул. Авиационная, 2А/5. Объекты расположены на земельном участке с кадастровым номером 325050100001002589 площадью 0,7956 га	180 000,00	18 000,00
Срок подачи заявления		По 30 марта 2017 г. в рабочие дни с 9.00 до 16.00 от даты опубликования настоящего извещения по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2-1	
Дата, время и место проведения аукциона		31 марта 2017 г. в 11.00 по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2-1	
Номер р/с для перечисления задатка		012178339010 в Региональной Дирекции №300 ОАО «БПС-Сбербанк», код 369, УНП 491323266. Получатель платежа: ООО «Центр Белинвентаризация». Назначение платежа: задаток на участие в аукционе согласно извещению в газете «Звязда» от 01.03.2017	
Условия продажи		Объекты продаются в собственность. Шаг аукционных торгов – 5%, заключить договор купли-продажи в течение 10 рабочих дней после подписания протокола о результатах аукциона. Срок оплаты: определяется по согласованию с собственником имущества при заключении договора купли-продажи. Победитель возмещает затраты на организацию и проведение аукциона	
Для участия в аукционе необходимо представить:			
1. Заявление на участие в аукционе по установленной форме и подписанное соглашение о правах и обязанностях с ООО «Центр Белинвентаризация». 2. Заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка на расчетный счет организатора торгов. 3. Юридическим лицам – резидентам Республики Беларусь – копию документа, подтверждающего регистрацию юридического лица; представителю юридического лица – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица). 4. Юридическим лицам – нерезидентам Республики Беларусь – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее чем за 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе); представителю юридического лица – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица). 5. Индивидуальным предпринимателям – копию документа, подтверждающего государственную регистрацию; представителю индивидуального предпринимателя – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица). 6. Физическим лицам – представителю физического лица – доверенность (документ, подтверждающий полномочия лица) и документ, удостоверяющий личность данного представителя. 7. При подаче документов на участие в аукционе физические лица, представители физических и юридических лиц предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность. 8. Участник аукциона, выигравший торги, либо лицо, признанное покупателем, оплачивает стоимость затрат на организацию и проведение аукционных торгов – Организатору аукционных торгов. 9. Аукцион проводится в соответствии с действующим законодательством и Положением ООО «Центр Белинвентаризация»			
Дополнительная информация на сайте www.bti-gomel.by, по тел.: (0232) 75 06 62, (029) 341 15 45			

ИЗВЕЩЕНИЕ			
об открытых торгах в форме аукциона по предоставлению права на заготовку и (или) закупку диких животных, не относящихся к объектам охоты и рыболовства, длиннопалого рака в Лошанском водохранилище Узденского района Минской области			
Наименование предмета аукциона	Характеристика предмета аукциона	Начальная цена продажи предмета аукциона, руб.	Сумма задатка, руб.
Право на заготовку и (или) закупку диких животных, не относящихся к объектам охоты и рыболовства, длиннопалого рака в Лошанском водохранилище Узденского района Минской области	В соответствии с заключением, предоставленным Национальной академией наук Беларуси, промышленный запас длиннопалого рака составляет 6,7 тонны, предельно допустимый объем изъятия составляет 3 тонны	19 базовых величин – 437	20% – 87,4
Организатор открытых торгов в форме аукциона: Узденский районный исполнительный комитет, 223411, Минская область, г. Узда, ул. Советская, д. 22, 80171865437, сайты: uzda.minsk-region.by , minsk-region.gov.by . ПРОДАВЕЦ: Узденский районный исполнительный комитет, 223411, Минская область, г. Узда, ул. Советская, д. 22, контактный телефон/факс 80171865437. 1. Открытые торги в форме аукциона состоятся 31 марта 2017 г. в 11.00 в здании Узденского районного исполнительного комитета по адресу: Минская область, г. Узда, ул. Советская, д. 22, каб. 418 (4-й этаж). 2. К участию в открытых торгах в форме аукциона допускаются юридические лица или индивидуальные предприниматели, подавшие в комиссию не позднее, чем за три рабочих дня до даты проведения аукциона, соответствующее заявление, заверенную банком копию платежного поручения о внесении суммы задатка, а также представляют копию документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя. При подаче документов заявитель (его представитель) представляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия. В открытых торгах в форме аукциона могут принимать участие представители юридического лица и индивидуального предпринимателя при условии представления надлежаще оформленной доверенности. 3. Заявления на участие в открытых торгах в форме аукциона принимаются в рабочие дни с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по адресу: Минская область, г. Узда, ул. Советская, д. 22, каб. 110.			
4. Сумма задатка перечисляется до подачи заявления на участие в открытых торгах в форме аукциона на расчетный счет Главного управления Министерства финансов Республики Беларусь по Минской области №3600631002518 в ЦБУ №625 филиала №500 – Минское управление ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Узда, МФО 153001601, УНП 600537220, код платежа 4005, затраты на проведение аукциона – сумму оплаты за опубликование в средстве массовой информации информации извещения о проводимом аукционе. 5. Открытые торги в форме аукциона будут проводиться в соответствии с Правилами добычи, заготовки и (или) закупки диких животных, не относящихся к объектам охоты и рыболовства, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 2 июня 2006 г. №699. 6. Организатор открытых торгов в форме аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее, чем за 3 дня до назначенной даты его проведения. 7. Участник, ставший победителем открытых торгов в форме аукциона, после окончания аукциона обязан: подписать протокол аукциона в день проведения аукциона; не позднее 10 рабочих дней со дня проведения открытых торгов в форме аукциона возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения, и внести плату за право на заготовку и (или) закупку диких животных, не относящихся к объектам охоты и рыболовства, длиннопалого рака в Лошанском водохранилище Узденского района Минской области			

ИЗВЕЩЕНИЕ				
о проведении 24 марта 2017 года аукциона по продаже в частную собственность земельного участка для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома в Чернинском сельском Совете Брестского района				
№ лота	Местоположение земельного участка	Площадь, га	Нач. (старт.) стоимость зем. уч., руб.	Целевое назначение земельного участка и его кадастровый №
1	2 д. Збироги, ул. Низкая, 11/3. Сумма задатка, руб. Расходы:	3	4 10 000 1000	5 Строительство и обслуживание многоквартирного (блокированного) жилого дома; №121285006601000283
1	- изготовление градостроительного паспорта; - на изготовление земельно-кадастровой документации; - на государственную регистрацию создания земельного участка; - на размещение объявлений в средствах массовой информации	0,1267	725,76 906,89 69,00	согласно акту выполненных работ
К земельному участку в д. Збироги, ул. Низкая, 11/3 имеется подъездная дорога, по улице проходят линия электропередачи и газопровод. Участок свободен от застройки. Застройщику земельного участка осуществить за собственные средства строительство линии электропередачи согласно выданным техническим условиям от 18.10.2016 №04/423 филиалом «Брестские электрические сети» республиканского унитарного предприятия «Брестэнерго» и газоснабжения согласно выданным техническим условиям от 27.10.2016 №02-07/121/ТУ филиалом «Брестское производственное управление» (ПУ «БРЕСТГАЗ»). Аукцион будет проводиться 24 марта 2017 года в 10.00 по адресу: Брестский район, а.г. Черни, ул. Пионерская, 16 (здание Чернинского сельисполкома). Для участия в аукционе необходимо подать заявление об участии в аукционе, копию платежного поручения, подтверждающего внесение на расчетный счет Чернинского сельисполкома № 364100000305 в филиале 100 ОАО «АСБ Беларусбанк», УНН 200035822, код платежа 3604, задаток в размере 10% от начальной цены земельного участка; документ (паспорт), подтверждающий личность покупателя. Заявления для участия в аукционе принимаются по адресу: Брестский район, а.г. Черни, ул. Пионерская, 16 (здание Чернинского сельисполкома), с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по рабочим дням. Последний срок подачи заявлений – до 17.00 20 марта 2017 года. Контактные телефоны: 94 31 35; 94 31 36; 94 31 82				

ИЗВЕЩЕНИЕ				
о проведении 31 марта 2017 года аукциона по продаже в частную собственность земельного участка для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома в Чернинском сельском Совете Брестского района				
№ лота	Местоположение земельного участка	Площадь, га	Нач. (старт.) стоимость зем. уч., руб.	Целевое назначение земельного участка и его кадастровый №
1	2 д. Збироги, ул. Низкая, 11/5. Сумма задатка, руб. Расходы:	3	4 10 000 1000	5 Строительство и обслуживание многоквартирного (блокированного) жилого дома; №121285006601000284
1	- изготовление градостроительного паспорта; - на изготовление земельно-кадастровой документации; - на государственную регистрацию создания земельного участка; - на размещение объявлений в средствах массовой информации	0,1693	725,76 965,51 69,00	согласно акту выполненных работ
К земельному участку в д. Збироги, ул. Низкая, 11/5 имеется подъездная дорога, по улице проходят линия электропередачи и газопровод. Участок свободен от застройки. Застройщику земельного участка осуществить за собственные средства строительство линии электропередачи согласно выданным техническим условиям от 18.10.2016 №04/424 филиалом «Брестские электрические сети» республиканского унитарного предприятия «Брестэнерго» и газоснабжения согласно выданным техническим условиям от 27.10.2016 №02-07/121/ТУ филиалом «Брестское производственное управление» (ПУ «БРЕСТГАЗ»). Аукцион будет проводиться 31 марта 2017 года в 10.00 по адресу: Брестский район, а.г. Черни, ул. Пионерская, 16 (здание Чернинского сельисполкома). Для участия в аукционе необходимо подать заявление об участии в аукционе, копию платежного поручения, подтверждающего внесение на расчетный счет Чернинского сельисполкома № 364100000305 в филиале 100 ОАО «АСБ Беларусбанк», УНН 200035822, код платежа 3604, задаток в размере 10% от начальной цены земельного участка; документ (паспорт), подтверждающий личность покупателя. Заявления для участия в аукционе принимаются по адресу: Брестский район, а.г. Черни, ул. Пионерская, 16 (здание Чернинского сельисполкома), с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по рабочим дням. Последний срок подачи заявлений – до 17.00 27 марта 2017 года. Контактные телефоны: 94 31 35; 94 31 36; 94 31 82				

ИЗВЕЩЕНИЕ	
о проведении открытых торгов в форме аукциона на предоставление права на заготовку и (или) закупку виноградной улитки на территории Слонимского района	
Предмет аукциона	Право на заготовку и (или) закупку на заготовку и (или) закупку диких животных, не относящихся к объектам охоты и рыболовства (виноградная улитка), на территории Слонимского района Гродненской области
Условия заготовки и (или) закупки	1. Предоставление права на заготовку и (или) закупку виноградной улитки в объеме более 10 000 кг 2. Согласно заключению, выданному ГНПО «Научно-практический центр национальной Академии наук Беларуси по биоресурсам» от 16.02.2017, предельно допустимый объем изъятия в Слонимском районе – 40321,0 кг
Начальная цена продажи (*базовых величин), руб.	1127 (49)
Сумма задатка в размере 40,8% от начальной цены продажи (*базовых величин), руб.	460 (15)
Срок предоставления права на заготовку и (или) закупку диких животных, не относящихся к объектам охоты и рыболовства	Не менее пяти лет
* Оплата производится в белорусских рублях, исходя из размера базовой величины, установленной на день оплаты. 1. Лицо, желающее принять участие в аукционе, в адрес Слонимского райисполкома представляет: - заявление на участие в аукционе; - заверенную банком копию платежного поручения о внесении суммы задатка на р/счет 3604525001568 в ЦБУ №422 филиала №402 ОАО «АСБ Беларусбанк», код банка 689, УНП 500010377, получатель платежа – Слонимский райисполком. Индивидуальный предприниматель – копию свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования. Представителям индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенная доверенность. Юридическое лицо – представителем или уполномоченному должностному лицу юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии устава и свидетельства о государственной регистрации юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица. Юридическое лицо – нерезидент Республики Беларусь – представителю или уполномоченному должностному лицу иностранного юридического лица – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, легализованные в установленном порядке доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык. Порядок проведения аукциона определяется главами 2 и 2 ¹ Правил добычи, заготовки и (или) закупки диких животных, не относящихся к объектам охоты и рыболовства, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 2 июня 2006 г. № 699 (Национальный реестр правовых актов Республики Беларусь, 2006 г., № 90, 5/22407; в редакции постановления от 22.11.2016, 5/42952). 2. Аукцион проводится при наличии двух или более участников аукциона. Аукцион по конкретному предмету аукциона признается несостоявшимся в случаях, если: - заявление на участие в нем по конкретному предмету аукциона подано менее чем двумя участниками; - ни один из его участников после трехкратного объявления первой цены не поднял аукционный номер; - ни один из его участников в соответствии с решением комиссии по проведению аукциона не был признан победителем. 3. Не допускается начало торгов и продажа предмета аукциона по начальной цене. 4. Торги проводятся в отношении права на заготовку и (или) закупку диких животных, не относящихся к объектам охоты и рыболовства, которое не является объектом спора и на которое претендуют два участника торгов и более. В случае, если заявка на участие в торгах подана только одним участником, право на заготовку и (или) закупку диких животных, не относящихся к объектам охоты и рыболовства, предоставляется этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов. 5. Аукцион начинается с объявления аукционистом порядка проведения аукциона и размера увеличения цены объекта аукциона. Размер увеличения цены определяется комиссией до начала проведения торгов в пределах от 5 до 15 процентов от его начальной цены. 6. Торги по каждому объекту аукциона начинаются с объявления аукционистом их краткой характеристики и иных условий, если они имеются. После объявления очередной цены аукционист называет порядковый номер участника торгов, который, с его точки зрения, первым поднял порядковый номер. Затем аукционист в соответствии с размером увеличения цены объявляет новую цену. Торги продолжаются до тех пор, пока по новой объявленной аукционистом цене порядковый номер будет поднят только одним из участников торгов. Аукционист называет последнюю цену и порядковый номер данного участника торгов трижды и объявляет его победителем аукциона. 7. В случае отказа или уклонения участника, выигравшего торги, от подписания протокола, оформляемого по результатам торгов, возмещения затрат на организацию и проведение торгов, а также в иных случаях, предусмотренных законодательством, внесенный им задаток возврату не подлежит. Возмещение затрат на организацию и проведение торгов, в том числе расходов на изготовление и предоставление участникам документации, необходимо для их проведения, осуществляется участником, выигравшим торги. Информация о таких затратах, порядке и сроках их возмещения в обязательном порядке доводится до сведения участников до начала проведения торгов по каждому предмету торгов. 8. Протокол подписывается председателем, членами комиссии и победителем торгов в день проведения торгов и в течение 14 дней предоставляется вместе с проектом решения о предоставлении права на заготовку и (или) закупку диких животных, не относящихся к объектам охоты и рыболовства, в местный исполнительный и распорядительный орган. 9. Передача права на заготовку и (или) закупку диких животных, не относящихся к объектам охоты и рыболовства, другим лицам запрещается. 10. Право на заготовку и (или) закупку диких животных, не относящихся к объектам охоты и рыболовства, прекращается в случаях, предусмотренных в статье 39 Закона Республики Беларусь от 10 июля 2007 года «О животном мире» (Национальный реестр правовых актов Республики Беларусь, 2007 г., № 172, 2/1354). 11. Победитель аукциона (лицо, приравненное к победителю аукциона) в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона обязан перечислить на счет, указанный в извещении, сумму, за которую был продан предмет аукциона, за минусом внесенного им задатка, а также возместить райисполком затраты на его организацию и проведение согласно протоколу аукциона. Расходы, связанные с организацией, проведением аукциона и подготовкой документации, оплачиваются сверх продажной цены предмета аукциона. Аукцион состоится 4 апреля 2017 года в 15.00 по адресу: г. Слоним, ул. Красноармейская, 40, каб. 417. Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Слоним, ул. Красноармейская, 40, каб. 420 в рабочие дни с 8.30 – 13.00 и с 14.00 – 17.30. Телефоны для справок в Слониме: (8 01562) 5 05 72, 5 05 51. Заявления принимаются по 29 марта 2017 г. включительно. e-mail: slonim-ispolkom@mail.grodno.by Адрес сайта: http://slonim.gov.by/ раздел Экономика, подраздел Аукционы	

Крынічка

Вядучая рубрыкі Грына ТАМКОВІЧ. Тэл. 8 (017) 287-18-15

ГІЯЦЫНТ — КВЕТКА ДАЖДЖУ

З надыходам устойлівых халадоў пажадана падумаць пра ўкрыванне пасадак гіяцынтаў.

ДОГЛЯД

Гіяцынты — культура патрабавальная. У перыяд вегетацыі расліны варта 2—3 разы падкарміць. Кветанос трэба зразаць вострым нажом; калі суквецце не зразаць, то ў канцы цвіцення неабходна абраваць кветкі, пакідаючы кветанос. Важным прафілактычным мерапрыемствам з'яўляецца выдаленне з участка хворых раслін (выбракоўванне прародкаў 2—3 разы).

УБОРКА І ЗАХОЎВАННЕ ЦЫБУЛІН

Калі цыбуліны галандскіх гіяцынтаў пакінуць зімаваць у адкрытым грунце, цвісці на другі год яны будуць горш. Таму лепш дачакацца, калі лісце гіяцынтаў пажоўкне, і выкапаць цыбуліны. Канец чэрвеня — пачатак ліпеня — самы лепшы час для гэтай аперацыі. Захоўванне выкапаных цыбулін — самы адказны перыяд. Менавіта ў гэты час у цыбуліне ідзе працэс фарміравання суквецця. Адрасу пасля выкопвання цыбуліны прасушваць 5—7 дзён пры 20 °С у прыцменным памяшканні, якое добра праветрываецца, чысцяць ад зямлі і рэшткаў каранёў, затым сартуюць па памерах і ўкладваюць у скрыні не больш чым у 2 пласты. Дробную дзетку не адзяляюць.

Далейшае захоўванне буйных цыбулін гіяцынтаў рэкамендуецца праводзіць у 2 стадыі: першая — пры падвышаных тэмпературах, другая — перадпасадкавая. На першай стадыі цыбуліны трымаюць не менш за 2 месяцы пры 25—26 °С, а на другой — 1 месяц пры 17 °С. Вільготнасць паветра ў памяшканні не павінна быць занадта нізкай, інакш цыбуліны высохнуць. Позняе выкопванне і захоўванне цыбулін пры вельмі нізкай тэмпературы служаць асноўнымі прычынамі далейшага слаблага цвіцення гіяцынтаў.

Часта ў перыяд захоўвання ў цыбулін гіяцынтаў вакол донца ўтвараюцца шматлікія дробныя дзеткі. Яны лёгка абломваюцца, і таму цыбуліны з дзеткамі трэба высаджваць у грунт асабліва акуратна. Пры гэтым глыбіню пасадкі неабходна паменшыць удвая і абавязкова ўкрыць высаджаныя цыбуліны пластам мульчы, павялічваючы яго ў параўнанні са звычайным укрыццем. Такія дзеткі дагадоўваць 4—5 гадоў. Выклікаць іх утварэнне вельмі проста: адразу пасля выкопвання моцна пратрыце донца цыбуліны сухой анучай, выдаляючы карані.

Пасля завяршэння цвіцення кветанос абразаюць высока альбо пакідаюць, выдалішы толькі завялыя кветкі, для чаго праводзяць па ім рукой знізу ўверх. Лісце павінна натуральным чынам пажоўкнуць і адмерці, у гэтым выпадку найбольша колькасць назіраных пажоўтых рэчываў прыойдзе ў цыбуліну.

Ва ўмовах сярэдняй паласы выкопванне і перасадка з'яўляюцца абавязковымі для паспяховага вырошчвання гіяцынтаў.

Калі збіраюцца захаваць цыбуліну гіяцынта, загадаванага ў хатніх умовах, пасля завядання кветак, гэтак жа, як і ў садзе, кветаносы можна абрэзаць, але лісты павінны засохнуць натуральным чынам. У гэтым выпадку расліны працягваюць паліваць і падкармліваць на працягу месяца, а пасля поўнага завядання надземнай часткі цыбуліны выкопаюць і падсушваюць. Далей захоўваюць гэтак жа, як і выкапаныя ў садзе. Паколькі вырошчваюць гіяцынт дома з гэтай жа цыбуліны на наступны год не атрымаецца, яе высаджваюць восенню ў адкрыты грунт для наступнага вясновага цвіцення ў садзе. Выкарыстоўваюць такія цыбуліны паўторна для выганкі можна толькі праз год.

ХВАРОБЫ

З хвароб часцей за іншыя сустракаецца жоўтая бактэрыяльная гнілата. Пры ёй тканкі цыбуліны ператвараюцца ў слиз з рэзкім непрыемным пахам. Падчас вегетацыі хваробу можна выявіць па адставанні ў росце, з'яўленні палосак і пляма на кветаносе і лісці, іх загніванні. Цыбуліны маюць відавочныя прыкметы паражэння. Хворыя расліны і цыбуліны знішчаюць (лепш за ўсё спаліць). Ямку пратручваюць 5% фармалінам ці хлорнай вапнай. На гэта месца гіяцынты можна вяртаць толькі праз некалькі гадоў.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	7.58	18.47	10.49
Віцебск —	7.49	18.34	10.45
Магілёў —	7.48	18.37	10.49
Гомель —	7.43	18.35	10.52
Гродна —	8.12	19.02	10.50
Брэст —	8.11	19.05	10.54

Месяц

Першая квадра
5 сакавіка.
Месяц у сузор'і Шаліў.

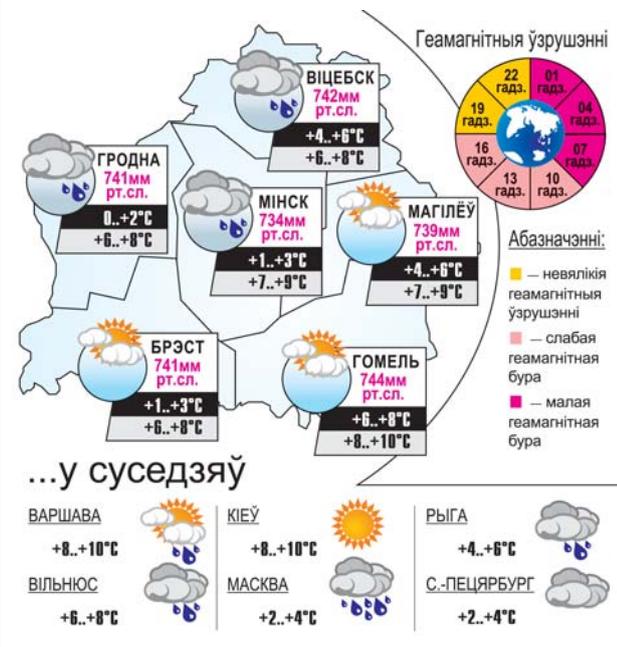
Імяніны

Пр. Данілы, Ільі, Паўла, Самуіла.
К. ПАПЯЛЕЦ, ПАЧАТАК
ВЯЛІКАГА ПАСТА.
Антаніны, Фелікса.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

Зіма крычыць:
— Гарэлка, холадна!
Вясна патрабуе:
— Шампанскага!

Лета:
— Піва, ды як мага халаднейшага!
І толькі восень падыдзе ціха, пакладзе руку на плячо і лісліва скажа:
— Ну што, па каньчыку?

Жабрак просіць у мужчыны:
— Падайце на прахытак.
— Прабач, дружка, дробязі няма, у мяне картка.

— Вось з-за такіх, як ты, давялося мабільны тэрмінал купляць. Давай сюды сваю картку.

Прыходзіць муж дадому і кажа жонцы:
— Заўтра невялікі карпаратыўны сабантуйчык пасля работы, так што я п'яны прыду.
Жонка (пагрозіла):
— Не п'яны, а выпіўшы!
Муж (нясмела):
— Усё, усё, усё, выпіўшы, зразу меў.
Жонка:
— Не ўсё-усё выпіўшы, а проста выпіўшы!

Малюнак Аляксандра КАРШАКЕВІЧА.

Даты

Падзеі

Людзі

1 САКАВІКА

1917 год — нарадзіўся Фёдар Іванавіч Шмакаў, акцёр і рэжысёр, ганаровы грамадзянін горада Віцебска. Народны артыст Беларусі і СССР. З 1939 года працаваў у Дзяржаўным рускім драматычным тэатры Беларусі ў Магілёве. З 1941-га — у Нацыянальным акадэмічным тэатры імя Я. Коласа. Сыграў каля 200 роляў у тэатры і 40 у кіно. Зняўся ў кінафільмах «Узнятая цаліна», «Балтыйскае неба», «Людзі на балоце» і іншых. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі. За вялікі ўклад у развіццё тэатральнага мастацтва ўзнагароджаны спецыяльнай прэміяй Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь. Памёр у 2009 годзе.

1918 год — выйшаў у свет першы нумар грамадска-палітычнай і літаратурнай газеты «Дзяніца», органа Беларускага нацыянальнага камісарыята. Выдавалася ў Петраградзе і Маскве да лютага 1919 года на беларускай мове штотыдзень, асобныя матэрыялы друкаваліся на рускай мове. Выйшла 49 нумароў. Асвятляла барацьбу працоўных Беларусі супраць нямецкіх інтэрвентаў, дзейнасць Белнацкама і яго аддзяленняў, беларускіх аб'яднанняў і ўстаноў у Расіі, жыццё беларусаў-бежанцаў. Апублікавала «Дэкларацыю правоў працоўнага і эксплуатаемага народа», тэкст Маніфеста Часовага рэвалюцыйнага рабоча-сялянскага ўрада Беларусі аб абвясненні БССР, пастанову Прэзідыума УЦВК аб прызнанні незалежнасці БССР, першыя паста-

новы беларускага савецкага ўрада і 1-га Усебеларускага з'езда Саветаў. Друкавала творы Я. Коласа, Ц. Гартнага, М. Гарэцкага, А. Гурло, навуковыя і публіцыстычныя артыкулы Я. Дылы, Я. Нёманскага і інш.

1947 год — пачаў фінансавыя аперацыі Міжнародны валютны фонд (МВФ). Заснаваны 27 снежня 1945 года пасля падпісання 28 дзяржавамі пагаднення, якое было распрацавана на Канферэнцыі ААН па валютна-фінансавых пытаннях у Брэтан-Вудс (ЗША) у ліпені 1944 года. Спецыялізаваная ўстанова ААН. Штаб-кватэра знаходзіцца ў Вашынгтоне.

1950 год — нарадзіўся (в. Крукавічы Калінкавіцкага раёна) Фёдар Іванавіч Панцялеенка, беларускі вучоны ў галіне парашковай металургіі, член-карэспандэнт НАН Беларусі, доктар тэхнічных навук, прафесар. У 1972 годзе скончыў Беларускі політэхнічны інстытут. Выкладаў у Полацкім дзяржаўным універсітэце, з 2006 года — у Беларускім нацыянальным тэхнічным універсітэце. Аўтар больш чым 200 навуковых прац, у тым ліку 13 манаграфій і кніг, 30 вынаходак і патэнтаў. Навуковыя даследаванні ў галіне парашковай металургіі, кампазіцыйных матэрыялаў і аднаўленчых тэхналогій.

1965 год — пачата прамысловая распрацоўка нафты на першым у Беларусі Рэчыцкім радовішчы.

Было сказана

Максім ТАНК, народны паэт Беларусі:
«З прастай дарогі смяецца крывая,
З лёгкай дарогі — цяжкая».